Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 26 mars 2026*

Innehållsförteckning

I. Tillämpliga bestämmelser och bakgrund till tvisten . . . 9

A. Beslut 2022/329 . . . 9

B. Beslut 2014/145, såsom det ändrats genom bland annat beslut 2022/329 . . . 10

C. Förordning nr 269/2014 . . . 11

D. Det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen (målen C-696/23 P och C-35/24 P) . . . 12

E. De omtvistade rättsakterna (målen C-704/23 P, C-711/23 P och C-111/24 P) . . . 13

1. De omtvistade ursprungliga rättsakterna (målen C-704/23/P, C-711/23 P och C-111/24 P) . . . 13

2. De omtvistade första rättsakterna om bibehållande (målen C-704/23 P, C-711/23 P och C-111/24 P) . . . 14

3. De omtvistade andra rättsakterna om bibehållande (målen C-704/23 P och C-711/23 P) 14

II. Respektive talan vid tribunalen och de överklagade domarna . . . 15

A. Talan vid tribunalen och den första överklagade domen (mål C-696/23 P) . . . 15

B. Talan vid tribunalen och den andra överklagade domen (mål C-704/23 P) . . . 16

C. Talan vid tribunalen och den tredje överklagade domen (mål C-711/23 P) . . . 17

D. Talan vid tribunalen och den fjärde överklagade domen (mål C-35/24 P) . . . 18

E. Talan vid tribunalen och den femte överklagade domen (mål C-111/24 P) . . . 19

III. Förfarandet vid domstolen och parternas yrkanden i de överklagade målen . . . 20

* Rättegångsspråk: engelska. och franska.

A. Förening av mål . . . 20

B. Ansökningarna om intervention . . . 21

C. Parternas yrkanden i målen om överklagande . . . 21

1. Parternas yrkanden i mål C-696/23 P . . . 21

2. Parternas yrkanden i mål C-704/23 P . . . 21

3. Parternas yrkanden i mål C-711/23 P . . . 22

4. Parternas yrkanden i mål C-35/24 P . . . 22

5. Parternas yrkanden i mål C-111/24 P . . . 23

D. Prövning av begäran om att återuppta det muntliga förfarandet . . . 23

1. Begäran om att återuppta det muntliga förfarandet i mål C-696/23 P . . . 23

2. Begäran om att återuppta det muntliga förfarandet i mål C-711/23 P . . . 24

IV. Prövning av överklagandena . . . 25

A. Grunderna avseende tribunalens åsidosättande av kriterium g . . . 26

1. Argumenten avseende tribunalens påstådda felaktiga tolkning av uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” i den mening som avses i kriterium g . . . 27

a) Den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-711/23 P samt den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-35/24 P . . . 27

1) Parternas argument . . . 27

2) Domstolens bedömning . . . 28

b) Den andra invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P, den fjärde grundens första, andra och tredje delar i mål C-711/23 P, den första invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P och den sjunde grunden i mål C-111/24 P . . . 33

1) Parternas argument . . . 33

2) Domstolens bedömning . . . 35

2. Grunderna avseende tribunalens felaktiga tolkning av begreppet ledande i den mening som avses i kriterium g . . . 36

a) Parternas argument . . . 36

b) Domstolens bedömning . . . 38

1) Huruvida den första grunden i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning ... 38

2) Prövning i sak ... 40

i) Den första grunden i mål C-696/23 P, den första grundens tredje del i mål C-704/23 P och den första grundens fjärde del i mål C-35/24 P ... 40

ii) Den första och den andra invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P samt den andra grunden och den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P ... 44

B. Grunderna avseende tribunalens åsidosättande av proportionalitetsprincipen och artikel 52.1 i stadgan samt den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P ... 46

1. Den tredje grunden i mål C-696/23 P, avseende åsidosättande av artikel 52.1 första meningen i stadgan ... 46

a) Parternas argument ... 46

b) Domstolens bedömning ... 47

2. Den fjärde grunden i mål C-696/23 P och den tredje grunden i mål C-704/23 P, avseende åsidosättande av artikel 52.1 andra meningen i stadgan, samt den fjärde grundens andra del i mål C-704/23 P, avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen ... 48

a) Parternas argument ... 48

b) Domstolens bedömning ... 50

1) Huruvida den fjärde grundens första, andra och fjärde delar i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning ... 50

2) Prövning i sak ... 50

i) Inledande synpunkter ... 50

ii) Bedömning ... 52

3. Den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P ... 54

a) Parternas argument ... 54

b) Domstolens bedömning ... 55

C. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning i samband med bedömningen av invändningarna om att kriterium g är rättsstridigt ... 56

1. Den tredje grunden i mål C-111/24 P ... 56

a) Parternas argument ... 56

b) Domstolens bedömning ... 57

2. Den tredje grundens andra del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P) 59

a) Parternas argument 59

b) Domstolens bedömning 60

D. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning i samband med dess bedömning av principen om likabehandling 62

1. Parternas argument 62

2. Domstolens bedömning 63

E. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning av de faktiska omständigheterna och bevisningen vad gäller frågan huruvida rekvisiten för kriterium g var uppfyllda med avseende på de fem klagandena 64

1. Tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vid bedömningen av huruvida de ekonomiska sektorer där den andra, den tredje, den fjärde och den femte klaganden är verksamma eller var verksamma utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering 65

a) Den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P 65

1) Parternas argument 65

2) Domstolens bedömning 67

i) Huruvida den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-35/24 P kan tas upp till sakprövning 67

ii) Prövning i sak 67

b) Den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P, den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P, den första grundens andra och tredje delar och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P samt den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P 69

1) Den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P 69

i) Parternas argument 69

ii) Domstolens bedömning 69

2) Den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P 70

i) Parternas argument 70

ii) Domstolens bedömning 71

3) Den första grundens andra och tredje delar och den första invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P . . . 73

i) Parternas argument . . . 73

ii) Domstolens bedömning . . . 74

4) Den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P . . . 76

i) Parternas argument . . . 76

ii) Domstolens bedömning . . . 76

2. Tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vad gäller den andra klagandens ledande ställning och den första och den femte klagandens delaktighet i den mening som avses i kriterium g . . . 77

a) Den andra grundens första del i mål C-696/23 P . . . 78

1) Parternas argument . . . 78

2) Domstolens bedömning . . . 78

b) Den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P . . . 79

1) Parternas argument . . . 79

2) Domstolens bedömning . . . 79

c) Mål C-111/24 P . . . 80

1) Parternas argument . . . 80

2) Domstolens bedömning . . . 80

i) Upptagande till prövning . . . 80

ii) Prövning i sak . . . 81

F. Den första grundens andra del och den femte grunden i mål C-696/23 P, det tredje yrkandet i mål C-704/23 P, den första grundens femte del i mål C-35/24 P och den första grunden i mål C-111/24 P . . . 82

1. Den första grundens andra del och den femte grunden i mål C-696/23 P . . . 82

a) Den första grundens andra del . . . 82

1) Parternas argument . . . 82

2) Domstolens bedömning . . . 82

b) Den femte grunden . . . 83

2. Det tredje yrkandet i mål C-704/23 P 83

3. Den första grundens femte del i mål C-35/24 P 84

4. Parternas yrkanden i mål C-111/24 P 84

a) Parternas argument 84

b) Domstolens bedömning 85

V. Slutsats 87

VI. Rättegångskostnader 87

”Överklagande – Restriktiva åtgärder som vidtagits med anledning av det militära angreppet mot Ukraina – Beslut 2014/145/Gusp – Artiklarna 1.1 e och 2.1 g – Förordning (EU) nr 269/2014 – Artikel 3.1 g – Frysning av penningmedel och ekonomiska resurser – Begreppet ledande affärsmän som är verksamma inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering – Invändning om rättsstridighet – Artiklarna 7, 16, 17, 47 och 52.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – Rätt till respekt för privatlivet och familjelivet, näringsfrihet, rätt till egendom och rätt till ett effektivt rättsmedel – Begränsningar – Legalitetsprincipen och proportionalitetsprincipen – Likabehandlingsprincipen”

I de förenade målen C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P och C-111/24 P,

angående fem överklaganden enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs, vad gäller målen C-696/23 P och C-704/23 P, den 16 november 2023, vad gäller mål C-711/23 P, den 22 november 2023, vad gäller mål C-35/24 P, den 18 januari 2024 och vad gäller mål C-111/24 P, den 8 februari 2024,

Dmitrij Aleksandrovitj Pumpjanskij, Jekaterinburg (Ryssland), företrädd av A. Egger, P. Goeth, G. Lansky och E. Steiner, Rechtsanwälte (C-696/23 P),

Tigran Chudaverdjan, Moskva (Ryssland), inledningsvis företrädd av F. Bélot, T. Bontinck, M. Brésart och J. Goffin, därefter av F. Bélot, T. Bontinck och J. Goffin, avocats (C-704/23 P),

Viktor Filippovitj Rasjnikov, Magnitogorsk (Ryssland), företrädd av M. Campa, avvocato, M. Moretto, avocat, M. Pirovano, avvocata, D. Rovetta, avocat, och V. Villante, avvocato (C-711/23 P),

Dmitrij Arkadjevitj Mazepin, Moskva (Ryssland), företrädd av A. Bass, avocat, M. Campa, avvocato, M. Moretto, D. Rovetta, avocats, och V. Villante, avvocato (C-35/24 P),

German Chan, London (Förenade kungariket), företrädd av A. Bass och T. Marembert, avocats (C-111/24 P),

klagande,

i vilka de andra parterna är:

Europeiska unionens råd, inledningsvis företrätt av B. Driessen, P. Mahnič, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, L. Vétillard och S. Van Overmeire, därefter av B. Driessen, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, L. Vétillard och S. Van Overmeire, samtliga i egenskap av ombud,

svarande i första instans

med stöd av

Republiken Tjeckien, företrädd av K. Najmanová, M. Smolek, och J. Vláčil, samtliga i egenskap av ombud,

Europeiska kommissionen, företrädd av M. Carpus Carcea och L. Puccio, båda i egenskap av ombud,

intervenienter i andra instans (C-35/24 P),

Republiken Lettland, företrädd av J. Davidoviča, K. Pommere och S. Zābele, samtliga i egenskap av ombud,

intervenient i första instans (C-35/24),

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, avdelningsordförandena C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M.L. Arastey Sahún (referent), I. Ziemele, J. Passer, O. Spineanu-Matei, M. Condinanzi och F. Schalin samt domarna E. Regan, N. Piçarra, A. Kumin, B. Smulders, S. Gervasoni och N. Fenger,

generaladvokat: L. Medina,

justitiesekreterare: handläggaren A. Lamote,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 februari 2025,

och efter att den 5 juni 2025 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Dmitrij Aleksandrovitj Pumpjanskij (nedan kallad den första klaganden) har i sitt överklagande i mål C-696/23 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 6 september 2023, Pumpjanskij/rådet (T-270/22, EU:T:2023:490) (nedan kallad den första överklagade domen), genom vilken tribunalen ogillade hans talan om ogiltigförklaring av rådets beslut (Gusp) 2022/397 av den 9 mars 2022 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 80, 2022, s. 31), och av rådets

genomförandeförordning (EU) 2022/396 av den 9 mars 2022 om genomförande av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 80, 2022, s. 1) (nedan tillsammans kallade det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen), i den del han genom det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen uppförs på de förteckningar som bilagts dessa akter.

2 Tigran Chudaverdjan (nedan kallad den andra klaganden) har i sitt överklagande i mål C-704/23 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 6 september 2023, Chudaverdjan/rådet (T-335/22, EU:T:2023:500) (nedan kallad den andra överklagade domen, genom vilken tribunalen ogillade hans talan om ogiltigförklaring av, för det första, rådets beslut (Gusp) 2022/429 av den 15 mars 2022 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 87 I, 2022, s. 44) och rådets genomförandeförordning (EU) 2022/427 av den 15 mars 2022 om genomförande av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 87 I, 2022, s. 1) (nedan gemensamt kallade de omtvistade ursprungliga rättsakterna), för det andra rådets beslut (Gusp) 2022/1530 av den 14 september 2022 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 239, 2022, s. 149) och rådets genomförandeförordning (EU) 2022/1529 av den 14 september 2022 om genomförande av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 239, 2022, s. 1) (nedan gemensamt kallade de omtvistade första rättsakterna om bibehållande) samt, för det tredje, rådets beslut (Gusp) 2023/572 av den 13 mars 2023 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 75 I, 2023, s. 134) och rådets genomförandeförordning (EU) 2023/571 av den 13 mars 2023 om genomförande av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 75 I, 2023, s. 1) (nedan gemensamt kallade de omtvistade andra rättsakterna om bibehållande, och tillsammans med de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de omtvistade första rättsakterna om bibehållande, kallade de omtvistade rättsakterna), i den del han därigenom förs upp på och kvarstår i de förteckningar som bilagts dessa rättsakter.

3 Viktor Filippovitj Rasjnikov (nedan kallad den tredje klaganden) har i sitt överklagande i mål C-711/23 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 13 september 2023, Rasjnikov/rådet (T-305/22, EU:T:2023:530) (nedan kallad den tredje överklagade domen), genom vilken tribunalen ogillade hans talan om ogiltigförklaring av de omtvistade rättsakterna, i den del han därigenom förs upp på och kvarstår i de förteckningar som bilagts dessa rättsakter.

4 Dmitrij Arkadjevitj Mazepin (nedan kallad den fjärde klaganden) har i sitt överklagande i mål C-35/24 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 8 november 2023, Mazepin/rådet (T-282/22, EU:T:2023:701) (nedan kallad den fjärde överklagade domen), genom vilken tribunalen ogillade hans talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, i den del han därigenom förs upp på och kvarstår i de förteckningar som bilagts dessa rättsakter.

5 German Chan (nedan kallad den femte klaganden) har i sitt överklagande i mål C-111/24 P yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 29 november 2023, Chan/rådet (T-333/22, EU:T:2023:758) (nedan kallad den femte överklagade domen), genom vilken tribunalen ogillade hans talan om ogiltigförklaring av de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de omtvistade första rättsakterna om bibehållande, i den del han därigenom förs upp på och kvarstår i de förteckningar som bilagts dessa rättsakter.

I. Tillämpliga bestämmelser och bakgrund till tvisten

6 De faktiska och rättsliga omständigheterna i målen beskrivs i punkterna 2–17 i den första överklagade domen, punkterna 2–18 i den andra överklagade domen, punkterna 2–25 i den tredje överklagade domen, punkterna 2–15 i den fjärde överklagade domen och punkterna 2–18 i den femte överklagade domen. De kan med avseende på förevarande mål sammanfattas och kompletteras på följande sätt.

7 De aktuella målen rör de restriktiva åtgärder som Europeiska unionen har vidtagit sedan år 2014 som svar på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.

8 Den första, den tredje och den fjärde klaganden är affärsmän med rysk nationalitet, den andra klaganden är en affärsman med armenisk nationalitet och den femte klaganden är en affärsman med rysk och israelisk nationalitet.

9 Den 17 mars 2014 antog Europeiska unionens råd, med stöd av artikel 29 FEU, beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 78, 2014, s. 16).

10 Samma dag antog rådet, med stöd av artikel 215.2 FEUF, förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 78, 2014, s. 6).

11 Till följd av Ryska federationens väpnade styrkors invasion av Ukraina den 24 februari 2022 antog rådet, den 25 februari 2022, beslut (Gusp) 2022/329 om ändring av beslut 2014/145/Gusp om restriktiva åtgärder mot åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 50, 2022, s. 1). Samma dag antog rådet förordning (EU) 2022/330 om ändring av förordning (EU) nr 269/2014 om restriktiva åtgärder med avseende på åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (EUT L 51, 2022, s. 1).

A. Beslut 2022/329

12 I skälen 5 och 8–11 i beslut 2022/329 anges följande:

”(5) Den 24 januari 2022 … upprepade [rådet] att ytterligare militär aggression från Rysslands sida mot Ukraina skulle få omfattande konsekvenser och medföra stora kostnader, däribland en lång rad av sektorsvisa och individuella restriktiva åtgärder som skulle antas i samordning med partner.

…

(8) Den 22 februari 2022 gjorde [unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik] ett uttalande på unionens vägnar i vilket han fördömde denna olagliga handling, som ytterligare undergräver Ukrainas suveränitet och oberoende och utgör ett allvarligt brott mot internationell rätt och internationella avtal, inbegripet FN-stadgan, Helsingforsslutakten, Parisstadgan och samförståndsavtalet från Budapest samt Minskavtalen och FN:s säkerhetsråds resolution 2202 (2015). Den höga representanten uppmanade Ryssland att som part i konflikten återkalla det erkännandet, stå fast vid sina åtaganden, följa internationell rätt och återuppta diskussionerna inom Normandieformatet och trepartsgruppen. Han meddelade att unionen kommer att svara på Rysslands senaste kränkningar genom att skyndsamt anta ytterligare restriktiva åtgärder.

(9) Den 24 februari 2022 tillkännagav Ryska federationens president en militär operation i Ukraina, och ryska väpnade styrkor inledde ett anfall mot Ukraina. Det anfallet utgör en flagrant kränkning av Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.

(10) Den 24 februari 2022 gjorde [unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik] ett uttalande på unionens vägnar i vilket han i starkast möjliga ordalag fördömde Ryska federationens väpnade styrkors oprovocerade invasion av Ukraina samt Belarus deltagande i denna aggression mot Ukraina. [Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik] angav att unionens svar kommer att inkludera restriktiva åtgärder som riktas både mot hela sektorer och mot enskilda personer.

(11) Mot bakgrund av den allvarliga situationen anser rådet att kriterierna för uppförande på förteckningen bör ändras för att inbegripa personer och enheter som stöder och gynnas av Ryska federationens regering samt personer och enheter som utgör en betydande inkomstkälla för denna, och fysiska eller juridiska personer som har samröre med personer eller enheter som är uppförda på förteckningen.”

B. Beslut 2014/145, såsom det ändrats genom bland annat beslut 2022/329

13 Av artikel 1.1 i beslut 2014/145, såsom det ändrats genom beslut 2022/329 (nedan kallat beslut 2014/145), framgår att medlemsstaterna, med förbehåll för de undantag som preciseras i punkterna 2, 3 och 6 i artikel 1, ska vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra inresa till eller transitering genom sitt territorium för bland annat fysiska personer som uppfyller kriterierna i bland annat leden a, b, d och e i denna artikel.

14 I artikel 2.1 a, d, f och g i beslut 2014/145 föreskrivs frysning av alla penningmedel och ekonomiska tillgångar som tillhör, ägs, innehas eller kontrolleras av bland annat fysiska personer som uppfyller de kriterier som anges i dessa led, varvid dessa kriterier i huvudsak är identiska med dem som anges i artikel 1.1 a, b, d och e i detta beslut. Denna bestämmelse har följande lydelse:

”Alla penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör, ägs, innehas eller kontrolleras av

a) fysiska personer som är ansvariga för, stöder eller genomför åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, eller stabiliteten eller säkerheten i Ukraina, eller som hindrar internationella organisationers arbete i Ukraina,

…

d) fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som stöder, materiellt eller ekonomiskt, eller gynnas av, de ryska beslutsfattare som ansvarar för annekteringen av Krim eller destabiliseringen av Ukraina,

…

f) fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som stöder, materiellt eller ekonomiskt, eller gynnas av, Ryska federationens regering, som ansvarar för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina, eller

g) ledande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina

…

samt fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som har samröre med dem, enligt förteckningen i bilagan, ska frysas.”

15 I sin ursprungliga lydelse hade artikel 2.1 i beslut 2014/145 följande lydelse:

”Alla penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör, ägs, innehas eller kontrolleras av fysiska personer som är ansvariga för åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som är associerade med dem, och som förtecknas i bilagan, ska frysas.”

16 I artikel 2.3–2.5, 2.7 och 2.8 i beslut 2014/145 föreskrivs i huvudsak att medlemsstaternas behöriga myndigheter, under vissa omständigheter och på vissa villkor, får ge tillstånd till att vissa frysta penningmedel eller ekonomiska resurser frigörs och tillåta betalningar till vissa enheter och att fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som förtecknats i bilagan till detta beslut får göra betalningar i samband med ett avtal som ingåtts före den dag då de fördes upp på denna förteckning.

17 I artikel 6 tredje stycket i nämnda beslut föreskrivs att beslutet ska ses över kontinuerligt och att det ska förlängas eller vid behov ändras, om rådet bedömer att målen för beslutet inte har uppnåtts.

C. Förordning nr 269/2014

18 I artikel 3.1 a, d, f och g i förordning nr 269/2014, i dess lydelse enligt förordning 2022/330 (nedan kallad förordning nr 269/2014), anges bland annat de kriterier som ska vara uppfyllda för att fysiska personer vars penningmedel och ekonomiska resurser ska frysas i enlighet med artikel 2.1 i förordningen ska uppföras på förteckningen i bilaga I till denna förordning. Dessa kriterier är i huvudsak identiska med dem som nämns i punkt 14 ovan.

19 Artiklarna 4–6b i samma förordning återger i huvudsak samma bestämmelser som dem som finns i artikel 2.3–2.5, 2.7 respektive 2.8 i beslut 2014/145.

20 I artikel 14.4 i förordning nr 269/2014 föreskrivs att förteckningen i bilaga I ska ses över regelbundet, och senast var tolfte månad.

D. Det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen (målen C-696/23 P och C-35/24 P)

21 Den 9 mars 2022 antog rådet, mot bakgrund av den allvarliga situationen i Ukraina, det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen. Genom dessa rättsakter fördes den första och den fjärde klagandens namn upp på förteckningen i bilagan till beslut 2014/145 och på förteckningen i bilaga I till förordning nr 269/2014, av följande skäl:

”[Den första klaganden] är styrelseordförande i PJSC Pipe Metallurgic Company [(nedan kallat TMK)] samt ordförande och ledamot av styrelsen för Group Sinara. Han stöder och gynnas således av samarbetet med myndigheterna i Ryska federationen och med statsägda företag, bland annat Russian railways (Ryska järnvägarna), Gazprom och Rosneft. Han är därför delaktig i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

Den 24 februari 2022, efter de inledande skedena av Rysslands angrepp mot Ukraina, träffade [den första klaganden] och 36 andra affärsmän president Vladimir Putin och andra medlemmar av den ryska regeringen för att diskutera verkningarna av en handlingsplan till följd av de västliga sanktionerna. Det faktum att han bjöds in att närvara vid detta möte visar att han tillhör Vladimir Putins närmaste krets och att han stöder eller genomför åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt stabiliteten och säkerheten i Ukraina. Det visar också att han är en av de ledande affärsmän som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Rysslands regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

…

[Den fjärde klaganden] är ägare av och verkställande direktör för mineralgödselmedelsbolaget Uralchem. Uralchem Group är en rysk tillverkare av ett stort antal kemiska produkter, inbegripet mineralgödselmedel och ammoniaksalpeter. Enligt bolaget är det den största producenten av ammoniumnitrat och den näst största producenten av ammoniak- och nitrogengödselmedel i Ryssland. [Den fjärde klaganden] är således delaktig i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

Den 24 februari 2022, efter de inledande skedena av Rysslands angrepp mot Ukraina, träffade [den fjärde klaganden] och 36 andra affärsmän president Vladimir Putin och andra medlemmar av den ryska regeringen för att diskutera verkningarna av en handlingsplan till följd av de västliga sanktionerna. Det faktum att han bjöds in att närvara vid detta möte visar att han tillhör Vladimir Putins närmaste krets och att han stöder eller genomför åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt stabiliteten och säkerheten i Ukraina. Det visar också att han är en av de ledande affärsmän som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Rysslands regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

I december 2021 överförde [den fjärde klaganden] sina Cypernbaserade bolag Uralchem Holding och CI-Chemical Invest, som kontrollerar ’Uralchem’, till rysk jurisdiktion i det särskilda administrativa distriktet på Oktyabrsky Island (Oktiabrskij-ön) i länet Kaliningrad.”

E. De omtvistade rättsakterna (målen C-704/23 P, C-711/23 P och C-111/24 P)

1. De omtvistade ursprungliga rättsakterna (målen C-704/23/P, C-711/23 P och C-111/24 P)

22 Den 15 mars 2022 antog rådet, mot bakgrund av den allvarliga situationen i Ukraina, de omtvistade ursprungliga rättsakterna. Genom dessa rättsakter fördes den andra, den tredje och den femte klaganden upp på förteckningen i bilagan till beslut 2014/145 och på förteckningen i bilaga I till förordning nr 269/2014, av följande skäl, vilka hade samma lydelse i dessa båda förteckningar:

”[Den femte klaganden] är en större aktieägare i konglomeratet Alfa Group, som inbegriper Alfa Bank, en Rysslands största skattebetalare. Han tros vara en av de mest inflytelserika personerna i Ryssland. Liksom andra ägare av Alfa Bank (Michajl Fridman och Petr Aven) upprätthåller han nära förbindelser med Vladimir Putin och fortsätter att utbyta väsentliga förmåner med honom. Ägare av Alfa Group erhåller affärsmässiga och rättsliga fördelar genom dessa förbindelser. Vladimir Putins äldsta dotter Maria drev ett välgörenhetsprojekt, Alfa-Endo, som finansierades av Alfa Bank. Vladimir Putin har belönat Alfa Groups lojalitet till de ryska myndigheterna genom att tillhandahålla politisk hjälp till Alfa Groups utländska investeringsplaner.

Han har därför aktivt gett materiellt eller ekonomiskt stöd till och gynnats av de ryska beslutsfattare som ansvarar för annekteringen av Krim eller destabiliseringen av Ukraina. Han är också en av de ledande affärsmän som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

…

[Den tredje klaganden] är en ledande rysk oligark som är ägare till och styrelseordförande för företaget Magnitogorsk Iron & Steel Works (MMK). MMK är en av Rysslands största skattebetalare. Företagets skattebörda har ökat på senare tid, vilket har lett till avsevärt större intäkter till den ryska statsbudgeten.

Han är därför en ledande rysk affärsman delaktig i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.

…

[Den andra klaganden] är arbetande styrelsemedlem för Yandex [NV] – [ett] av de ledande teknikföretagen i Ryssland som är specialiserade i intelligenta produkter och tjänster styrda av maskininlärning. Yandex tidigare nyhetschef anklagade företaget för att vara ett ’nyckelelement i att dölja information från ryssar om kriget i Ukraina’. Dessutom har företaget varnat ryska användare för att söka efter nyheter om Ukraina på dess sökmotor om otillförlitlig information på internet, efter det att den ryska regeringen hotat rysk media beträffande vad de publicerar.

Den 24 februari 2022 deltog [den andra klaganden] vid oligarkernas möte i Kreml med Vladimir Putin för att diskutera verkningarna av en handlingsplan till följd av de västliga sanktionerna. Det faktum att han bjöds in att närvara vid det mötet visar att han tillhör den inre kretsen av oligarker nära Vladimir Putin och att han stöder eller genomför åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt stabiliteten och säkerheten

i Ukraina. Han är dessutom en av de ledande affärsmän som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Rysslands regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina.”

23 I skäl 5 i genomförandeförordning 2022/427, som är en av de två omtvistade ursprungliga rättsakterna, anges följande:

”Den 25 februari 2022 antog rådet [förordning 2022/330], som ändrade kriterierna för uppförande på förteckningen för att inbegripa personer och enheter som stöder och gynnas av Ryska federationens regering, personer och enheter som utgör en betydande inkomstkälla för den Ryska federationens regering, och fysiska eller juridiska personer som har samröre med personer eller enheter som är uppförda på förteckningen.”

2. De omtvistade första rättsakterna om bibehållande (målen C-704/23 P, C-711/23 P och C-111/24 P)

24 Den 14 september 2022 antog rådet de första omtvistade rättsakterna om bibehållande, genom vilka rådet beslutade att den andra, den tredje och den femte klaganden skulle kvarstå i förteckningen i bilagan till beslut 2014/145 och i förteckningen i bilaga I till förordning nr 269/2014 på grundval av samma motivering som den som återgetts i punkt 22 ovan. Vad gäller den andra klaganden preciserade rådet dock att han numera var Yandex ”f.d. arbetande styrelsemedlem”.

3. De omtvistade andra rättsakterna om bibehållande (målen C-704/23 P och C-711/23 P)

25 Den 13 mars 2023 antog rådet de omtvistade andra rättsakterna om bibehållande, genom vilka rådet beslutade att den andra och den tredje klaganden skulle kvarstå i förteckningarna i bilagorna till beslut 2014/145 och förordning nr 269/2014. Motiveringen till att behålla den tredje klaganden i förteckningen var oförändrad, medan motiveringen till att behålla den andra klaganden i förteckningen numera hade följande lydelse:

”[Den andra klaganden] är f.d. arbetande styrelsemedlem och vd för Yandex N.V.; han sade upp sig från dessa befattningar efter det att han förts upp på Europeiska unionens förteckning. Han är fortfarande en av de högsta cheferna på Yandex och påverkar så företagets verksamhet.

Yandex är Rysslands största teknikföretag. Det tillför Ryska federationens regering omfattande skatteintäkter. Ryska statsägda banker som Sberbank och VTB är aktieägare och investerare i företaget. År 2019 gick Yandex med på en omstrukturering som gav en ’gyllene aktie’ till en nybildad allmännyttig stiftelse som skapats för att ’försvara Ryska federationens intressen’. Genom den allmännyttiga stiftelsen kan Ryska federationens regering lägga in veto i ett antal fastställda frågor.

Sedan anfallskriget mot Ukraina inleddes har Yandex följt Ryska federationens regerings informationspolitik och censur. Sökresultaten från Yandex sökmotor uppfyller nu de ryska myndigheternas krav och visar endast källor med koppling till rysk krigspropaganda. Dessutom har Yandex hjälpt webbplatser som sprider falska och proryska påståenden om invasionen av Ukraina att göra vinst genom digital reklam.

Den 24 februari 2022 närvarade [den andra klaganden] vid ett oligarkmöte i Kreml med Vladimir Putin för att diskutera effekterna av agerandet till följd av de västerländska sanktionerna. Det faktum att han bjöds in att närvara vid det mötet visar att han tillhör den inre kretsen av oligarker nära Vladimir Putin och att han stöder eller genomför åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt stabiliteten och säkerheten i Ukraina.

Han är en ledande affärsman som är delaktig i en ekonomisk sektor som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, och han har stött, materiellt eller ekonomiskt, Ryska federationens regering, som ansvarar för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina. Han är ansvarig för att aktivt stödja eller genomföra åtgärder eller politik som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, eller stabiliteten eller säkerheten i Ukraina.”

II. Respektive talan vid tribunalen och de överklagade domarna

A. Talan vid tribunalen och den första överklagade domen (mål C-696/23 P)

26 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 17 maj 2022 väckte den första klaganden talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, i den del de rör honom. Inom ramen för sin talan om ogiltigförklaring bestred han bland annat rådets bedömning att hans situation uppfyllde kriteriet i artiklarna 1.1 e och 2.1 g i beslut 2014/145 och i artikel 3.1 g i förordning nr 269/2014 (nedan kallat kriterium g). Han ansåg att denna institution genom detta tillvägagångssätt hade gjort en uppenbart oriktig bedömning och att den dessutom hade åsidosatt hans grundläggande rättigheter och proportionalitetsprincipen.

27 Genom den första överklagade domen ogillade tribunalen den första klagandens talan. Vad gäller kriterium g fann tribunalen, huvudsakligen i punkterna 51, 56 och 58 i den första överklagade domen, att rådet hade lagt fram en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som visade dels att den första klaganden var en ledande affärsman på grund av sina befattningar inom TMK och Group Sinara, dels att han, med hänsyn till dessa befattningar och de många verksamhetsområden inom vilka dessa två företag var verksamma, var verksam inom ekonomiska sektorer som utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. I punkt 57 i denna dom preciserade tribunalen att begreppet betydande inkomstkälla, i den mening som avses i kriterium g, avser en omfattande och inte försumbar inkomstkälla som härrör från ekonomiska sektorer.

28 Tribunalen fann vidare, i punkt 62 i den första överklagade domen, att den omständigheten att den första klaganden hade avgått från sina befattningar i de två berörda bolagen samma dag som det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen antogs inte var relevant för bedömningen av huruvida dessa rättsakter var lagenliga, eftersom han fortfarande innehade dessa befattningar den dag då de antogs. I punkt 63 i samma dom slog tribunalen vidare fast att den första klagandens påstående, att han överlåtit de aktier som han innehade i dessa två bolag några dagar innan antagandet av nämnda rättsakter, inte heller var relevant, eftersom skälen för dessa rättsakter varken grundade sig på att den första klaganden kontrollerade nämnda bolag eller på dennes ställning som aktieägare. Tribunalen fann dessutom, i punkt 65 i nämnda dom, att sådana befattningar som dem som den första klaganden hade inom TMK och Group Sinara i sig gjorde det möjligt att kvalificera honom som en ”ledande affärsman” i den mening som avses i kriterium g, oberoende av den kontroll som klaganden utövade över dessa bolag.

29 I punkt 66 i den första överklagade domen slog tribunalen fast att ordalydelsen i kriterium g inte lämnar något utrymme för tvivel om att den betydande inkomstkälla som avses i detta kriterium inte ska härröra från ledande affärsmän, utan från ekonomiska sektorer. Tribunalen underkände även, i punkt 67 i denna dom, den första klagandens argument, att rådet inte kunde grunda sig enbart på den omständigheten att TMK och Group Sinara betalade skatt i Ryssland, eftersom detta argument saknade stöd i de faktiska omständigheterna.

30 Vad gäller grunden avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen och de grundläggande rättigheterna fann tribunalen, i punkt 79 i den första överklagade domen, att de fyra villkor som anges i artikel 52.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) var uppfyllda i förevarande fall. I punkt 80 i den första överklagade domen slog tribunalen särskilt fast att de restriktiva åtgärder som föreskrevs för den första klaganden i det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen var föreskrivna i lag, eftersom de föreskrevs i rättsakter som bland annat hade allmän giltighet och en tydlig rättslig grund i unionsrätten.

31 I punkt 86 i den första överklagade domen erinrade tribunalen dessutom om att lagenligheten av en åtgärd som vidtas på ett område där unionslagstiftaren har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning endast kan påverkas om åtgärden är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som den behöriga institutionen eftersträvar. I detta sammanhang fann tribunalen, i punkterna 87–95 i samma dom, att de inskränkningar som dessa restriktiva åtgärder medförde för den första klagandens grundläggande rättigheter inte var oproportionerliga.

B. Talan vid tribunalen och den andra överklagade domen (mål C-704/23 P)

32 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 7 juni 2022 väckte den andra klaganden talan om ogiltigförklaring av de omtvistade rättsakterna, i den del de rör honom. Inom ramen för sin talan om ogiltigförklaring bestred han bland annat rådets bedömning att hans situation uppfyllde kriterium g. Han ansåg att denna institution genom detta tillvägagångssätt hade gjort en uppenbart oriktig bedömning och att den dessutom hade åsidosatt hans grundläggande rättigheter och proportionalitetsprincipen.

33 Genom den andra överklagade domen ogillade tribunalen denna talan. Vad gäller kriterium g preciserade tribunalen, i punkterna 79–81 i den andra överklagade domen, att begreppet ledande affärsman – bland annat med hänsyn till det mål som eftersträvas med de restriktiva åtgärder som införts genom det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen – omfattar affärsmän som, beroende på omständigheterna, är betydelsefulla med hänsyn till deras yrkesmässiga ställning, omfattningen av deras ekonomiska verksamhet eller kapitalinnehav eller deras befattningar i ett eller flera företag, eftersom rådet genom detta kriterium avser att utnyttja det inflytande som dessa affärsmän kan utöva på den ryska regimen.

34 Tribunalen fann även, i punkterna 82 och 83 i den andra överklagade domen, att det av syftet med dessa restriktiva åtgärder framgick att de inkomster som avses i kriterium g inte avser ledande affärsmäns inkomster, utan inkomsterna från de ekonomiska sektorer inom vilka de är verksamma. I punkterna 105 och 106 i samma dom fann tribunalen i huvudsak att begreppet betydande inkomstkälla, i den mening som avses i detta kriterium, avser en omfattande och inte försumbar inkomstkälla som direkt eller indirekt härrör från sådana verksamhetssektorer som, i förevarande fall, sektorn för informations- och kommunikationsteknik.

35 Tribunalen fann vidare, i punkterna 90, 107 och 108 i den andra överklagade domen, att rådet, vad gäller de omtvistade ursprungliga rättsakterna, hade lagt fram en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som visade dels att den andre klaganden var en ledande affärsman på grund av hans betydande ställning och befattning inom Yandex och bolagets ekonomiska betydelse, dels att hans verksamhet, med hänsyn till dessa befattningar och bolagets verksamhet, avsåg ekonomiska sektorer som utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

36 Vad gäller de omtvistade första och andra rättsakterna om bibehållande fann tribunalen, i punkt 125 i den andra överklagade domen, att rådet hade haft fog för att anse att den andra klaganden fortfarande hade betydande band till Yandex, varför det fortfarande var motiverat att behålla hans namn i de aktuella förteckningarna.

37 Vid prövningen av grunden avseende åsidosättande av principen om likabehandling fann tribunalen bland annat, i punkterna 137–139 i den andra överklagade domen, att kriterium g, med hänsyn till att det inte utgår från de angivna personernas nationalitet, inte kunde anses strida mot principen om förbud mot diskriminering på grund av nationalitet. Tribunalen erinrade dessutom om att principerna om likabehandling och icke-diskriminering ska vara förenliga med legalitetsprincipen, enligt vilken ingen till sin egen förmån får åberopa en rättsstridig åtgärd som gynnat någon annan, och slog i förevarande fall fast att rådet inte hade gjort någon oriktig bedömning när det antog de restriktiva åtgärderna mot den andra klaganden.

38 Vad gäller grunden avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen underkände tribunalen denna grund, i punkterna 151 och 166 i den andra överklagade domen, bland annat av de skäl som anges i punkterna 143 och 145 i den domen, nämligen att de restriktiva åtgärder som vidtagits gentemot den andra klaganden var ägnade att uppnå de eftersträvade målen, eftersom de negativa följderna av att dessa åtgärder tillämpades på klaganden inte var uppenbart oproportionerliga och eftersom han inte hade ålagts nämnda åtgärder på grund av att han hade en direkt roll i Ryska federationens åtgärder mot Ukraina.

C. Talan vid tribunalen och den tredje överklagade domen (mål C-711/23 P)

39 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 24 maj 2022 väckte den tredje klaganden talan om ogiltigförklaring av de omtvistade rättsakterna, i den del de rör honom. Inom ramen för denna talan bestred han bland annat rådets bedömning att hans situation uppfyllde kriterium g. Han ansåg att denna institution genom detta tillvägagångssätt hade gjort en uppenbart oriktig bedömning och att den dessutom hade åsidosatt principen om likabehandling. Under förfarandet gjorde den tredje klaganden, med stöd av artikel 277 FEUF, även gällande att detta kriterium är rättsstridigt.

40 Genom den tredje överklagade domen ogillade tribunalen denna talan. Vad gäller kriterium g fann tribunalen, som gjorde samma tolkning av begreppen ledande affärsman och betydande inkomstkälla som i den andra överklagade domen, i punkt 78 i den tredje överklagade domen, att rådet hade gjort en riktig bedömning när den kvalificerade den tredje klaganden som en ledande affärsman, vilket den tredje klaganden inte bestred och vilket även kunde härledas ur MMK:s ekonomiska betydelse, som han var ägare till och styrelseordförande för. Dessutom konstaterade tribunalen, i punkterna 79–90 i denna dom, att rådet hade lagt fram en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som visade att den tredje klaganden var verksam inom en ekonomisk sektor, nämligen metallsektorn, som utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

41 I punkt 81 i den tredje överklagade domen preciserade tribunalen att MMK:s bidrag till Ryska federationens budget inte var en avgörande faktor vid prövningen av huruvida den ekonomiska sektor inom vilken den tredje klaganden var verksam utgjorde en betydande inkomstkälla för regeringen i detta tredjeland, eftersom det vid tillämpningen av kriterium g var fråga om att kontrollera bidragen från ekonomiska sektorer i deras helhet och inte från enskilda företag. Tribunalen preciserade även, i punkt 98 i den domen, att det vid tillämpningen av detta kriterium inte heller var relevant i sig vilken skatt som betalas av ledande affärsmän eller av de företag i vilka de är verksamma, eftersom nämnda kriterium hänför sig till samtliga inkomster som genererats av den verksamhetssektor inom vilken dessa affärsmän är verksamma.

42 Tribunalen underkände dessutom, i punkterna 104–109 i den tredje överklagade domen, den tredje klagandens invändning om att kriterium g är rättsstridigt. Samtidigt som tribunalen underströk att det genom detta kriterium inte hade införts någon presumtion för ett samband mellan ställningen som en ledande affärsman och Ryska federationens regering, påpekade den att nämnda kriterium gav uttryck för rådets vilja att utöva påtryckningar på de ryska myndigheterna för att dessa skulle upphöra med sina handlingar och sin politik som destabiliserar Ukraina. Av detta drog tribunalen, i punkt 108 i den domen, slutsatsen att det fanns ett logiskt samband mellan, å ena sidan, inriktningen på ledande affärsmän som är verksamma inom ekonomiska sektorer som genererar betydande inkomster till Ryska federationen, med tanke såväl på deras egen betydelse, som på dessa sektorers betydelse för den ryska ekonomin, och, å andra sidan, syftet med de restriktiva åtgärderna i det aktuella fallet, vilket är att öka trycket på Ryska federationen och öka kostnaderna för dess åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende. Tribunalen drog härav slutsatsen att kriterium g omfattar villkor avseende de berörda personernas personliga beteende, nämligen deras inflytande på grund av deras ekonomiska verksamhet inom vissa sektorer, vilket gjorde det möjligt att fastställa en tillräcklig och subjektiv koppling mellan dessa personer och det berörda tredjelandet, nämligen Ryska federationen.

43 Vad gäller grunden avseende åsidosättande av principen om likabehandling fann tribunalen, i punkterna 143–146 i den tredje överklagade domen, att talan inte kunde vinna bifall såvitt avsåg denna grund, av i huvudsak samma skäl som de som angetts i punkt 37 ovan.

D. Talan vid tribunalen och den fjärde överklagade domen (mål C-35/24 P)

44 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 18 maj 2022 väckte den fjärde klaganden talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, i den del de rör honom. Inom ramen för sin talan om ogiltigförklaring bestred han bland annat rådets bedömning att hans situation uppfyllde kriterium g. Han ansåg att denna institution genom detta tillvägagångssätt hade gjort en uppenbart oriktig bedömning och att den dessutom hade åsidosatt principen om likabehandling. Under förfarandet har den fjärde klaganden även, med stöd av artikel 277 FEUF, gjort gällande att detta kriterium är rättsstridigt.

45 Genom den fjärde överklagade domen ogillade tribunalen denna talan. Vad gäller kriterium g fann tribunalen, som gjorde samma tolkning av begreppen ledande affärsman och betydande inkomstkälla som den som avses i punkterna 33 och 34 ovan, i punkt 66 i den fjärde överklagade domen, att rådet hade gjort en riktig bedömning när den kvalificerade den fjärde klaganden som en ledande affärsman, vilket den fjärde klaganden inte bestred och som även kunde härledas ur Uralchems ekonomiska betydelse, som han var ägare av och verkställande direktör för. Dessutom konstaterade tribunalen, i punkterna 67–76 i denna dom, att rådet hade lagt fram en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som visade att den fjärde klaganden var

verksam inom den ekonomiska sektorn för gödselmedel, vilken utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. I likhet med övervägandena i punkt 81 i den tredje överklagade domen erinrade tribunalen i punkt 69 i den fjärde överklagade domen om att Uralchem Groups eget bidrag till Ryska federationens budget visserligen kunde vara till nytta för att fastställa dess ekonomiska betydelse inom den berörda sektorn eller den fjärde klagandens egenskap av ledande affärsman, men att det inte var avgörande för svaret på frågan huruvida den fjärde klaganden kunde kvalificeras som en ”ledande affärsman som är verksam inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering”, eftersom det vid tillämpningen av kriterium g är den berörda ekonomiska sektorn, och inte en fysisk person eller ett visst företag, som ska utgöra en betydande inkomstkälla för denna regering.

46 Tribunalen underkände även, i punkterna 84–92 i den fjärde överklagade domen, den fjärde klagandens invändning om att kriterium g är rättsstridigt. Tribunalen förde i detta sammanhang samma resonemang som det som sammanfattats i punkt 42 ovan.

47 Vad gäller grunden avseende åsidosättande av principen om likabehandling fann tribunalen, i punkterna 126–131 i den fjärde överklagade domen, att talan inte kunde vinna bifall såvitt avsåg denna grund, av i huvudsak samma skäl som de som angetts i punkt 37 ovan. Tribunalen tillade, i punkt 128 i den fjärde överklagade domen, att rådet inte var skyldigt att föra upp alla personer som uppfyller ett sådant kriterium som kriterium g i förteckningarna över personer som omfattas av restriktiva åtgärder. Tribunalen fann nämligen att rådet förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning som innebär att rådet, i förekommande fall, kan välja att inte vidta restriktiva åtgärder mot personer om rådet anser att det, med hänsyn till de mål som eftersträvas med dessa åtgärder, inte är lämpligt att göra det.

E. Talan vid tribunalen och den femte överklagade domen (mål C-111/24 P)

48 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 6 juni 2022 väckte den femte klaganden talan om ogiltigförklaring av de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de omtvistade första rättsakterna om bibehållande, i den del de rör honom. Inom ramen för sin talan om ogiltigförklaring bestred han bland annat rådets bedömning att hans situation uppfyllde kriterium g. Den femte klaganden ansåg att denna institution därigenom hade gjort en uppenbart oriktig bedömning. Han gjorde även gällande att detta kriterium var rättsstridigt på grund av att det saknade rättslig grund och att proportionalitetsprincipen hade åsidosatts.

49 Genom den femte överklagade domen ogillade tribunalen denna talan. Vid prövningen av invändningen om att kriterium g är rättsstridigt på grund av att det saknar rättslig grund erinrade tribunalen, i punkt 37 i den femte överklagade domen, om att rådet, när det finns ett beslut som antagits i enlighet med bestämmelserna i kapitel 2 i avdelning V i EU-fördraget om restriktiva åtgärder, enligt artikel 215.2 FEUF får besluta om sådana åtgärder mot alla personer, enheter eller grupper, i synnerhet mot adressater som inte har någon koppling till den styrande regimen i ett tredjeland.

50 Tribunalen preciserade dessutom, i punkt 45 i nämnda dom, att kriterium g, i och med att det hänvisar till samtliga inkomster som genereras inom den verksamhetssektor där de ledande affärsmännen är verksamma, avser samtliga skatter som genereras av den aktuella ekonomiska sektorn, även de skatter som inte har betalats av dessa personer.

51 Tribunalen ogillade även, i punkterna 50–63 i den femte överklagade domen, invändningen om att kriterium g är rättsstridigt på grund av att proportionalitetsprincipen åsidosätts, av skäl som motsvarar dem som sammanfattats i punkt 42 ovan. I punkt 58 i den femte överklagade domen fann tribunalen att det faktum att man inriktade sig på personer vars situation uppfyller kriterium g, oberoende av deras beskattning i Ryssland, var förenligt med det eftersträvade målet och därför inte framstod som uppenbart olämpligt, eftersom dessa personer är verksamma inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Tribunalen underkände även, i punkt 60 i nämnda dom, den femte klagandens argument avseende skäl 11 i beslut 2022/329, med motiveringen att ett skäl inte kan medföra någon avvikelse från själva bestämmelserna i den berörda rättsakten.

52 Vad gäller tillämpningen av kriterium g på den femte klaganden, gjorde tribunalen, i punkterna 88–93 och i punkt 106 i den femte överklagade domen, samma tolkning av begreppen ledande affärsman och betydande inkomstkälla som den som det redogjorts för i punkterna 33 och 34 ovan, samtidigt som den erinrade om att det inte ankom på rådet att visa att det förelåg en nära anknytning eller ett beroendeförhållande mellan ledande affärsmän och Ryska federationens regering. I punkterna 92 och 93 i den femte överklagade domen preciserade tribunalen särskilt dels att tolkningen av begreppet ledande affärsman inte påverkades av den omständigheten att vissa språkversioner av kriterium g använde adjektivet ledande, medan andra använde adjektivet betydelsefull, dels att den befattning som en affärsman innehar visserligen kan styrka att han eller hon har ett inflytande i den mening som avses i detta kriterium, men att det emellertid inte är den enda omständighet som rådet kan beakta i detta avseende.

53 Vad gäller frågan huruvida de omtvistade ursprungliga rättsakterna var välgrundade fann tribunalen, i punkt 105 i den femte överklagade domen, att rådet, med beaktande av all bevisning, utan att göra en oriktig bedömning, hade haft fog för att betrakta den femte klaganden som en ledande affärsman vid tidpunkten för antagandet av dessa rättsakter. I punkterna 106–111 i den femte överklagade domen slog tribunalen fast att rådet hade haft fog för att, på grundval av en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier, besluta att Alfa Group, som omfattar Alfa Bank och i vilken den femte klagande är en av de största aktieägarna, var verksam inom en ekonomisk sektor, nämligen banksektorn, som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

54 Vad gäller de omtvistade första rättsakterna om bibehållande fann tribunalen, i punkt 125 i den femte överklagade domen, att rådet inte hade gjort någon oriktig bedömning när det konstaterade att den personliga situationen för den femte klaganden inte hade förändrats och när det grundade sig på samma omständigheter för att bibehålla de restriktiva åtgärder som vidtagits mot denna klaganden.

III. Förfarandet vid domstolen och parternas yrkanden i de överklagade målen

A. Förening av mål

55 Den 5 juni 2024 anmodade domstolens ordförande parterna att ta ställning till en eventuell förening av målen C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P och C-111/24 P vad gällde det fortsatta förfarandet.

56 Genom skrivelser av den 20 juni 2024 underrättade den andra, den tredje och den fjärde klaganden domstolen om att de inte hade några invändningar mot att målen förenades. Genom fem skrivelser av den 27 juni 2024, den 3 juli 2024, den 1 juli 2024, den 28 juni 2024 respektive den 1 juli 2024 underrättade rådet domstolen om att det inte heller hade några invändningar mot att dessa fem mål förenades. Genom skrivelser av den 20 juni 2024 respektive den 19 juni 2024 uppgav den första och den femte klaganden att de motsatte sig att målen förenades vad gäller det fortsatta förfarandet.

57 Den 5 juli 2024 beslutade domstolens ordförande att inte förena målen i detta skede av förfarandet.

B. Ansökningarna om intervention

58 Genom handling som inkom till domstolens kansli den 11 april 2024 ansökte Republiken Tjeckien om att få intervenera i mål C-35/24 P till stöd för rådets yrkanden. Domstolens ordförande biföll denna interventionsansökan genom beslut av den 7 maj 2024.

59 Genom handling som inkom till domstolens kansli den 3 maj 2024 ansökte kommissionen om att få intervenera i mål C-35/24 P till stöd för rådets yrkanden. Domstolens ordförande biföll denna interventionsansökan genom beslut av den 31 maj 2024.

C. Parternas yrkanden i målen om överklagande

1. Parternas yrkanden i mål C-696/23 P

60 Den första klaganden har yrkat att domstolen ska

– upphäva den första överklagade domen,

– pröva talan i sak och ogiltigförklara det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen i den del de berör honom samt förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna, inklusive de kostnader som uppkommit i första instans, och

– i andra hand, återförvisa målet till tribunalen och förordna att frågan om rättegångskostnader ska anstå.

61 Rådet har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet,

– i andra hand, för det fall domstolen upphäver den första överklagade domen och prövar målet, ogilla talan i sak, och

– förplikta den första klaganden att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

2. Parternas yrkanden i mål C-704/23 P

62 Den andra klaganden har yrkat att domstolen ska

– upphäva den andra överklagade domen,

– pröva talan i sak och ogiltigförklara de omtvistade rättsakterna i den del de berör honom,

– med stöd av artikel 268 FEUF, tillerkänna honom ersättning för den ideella skada han lidit till följd av dessa rättsakter, och

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

63 Rådet har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet,

– i andra hand, för det fall domstolen upphäver den andra överklagade domen och prövar målet, ogilla talan i sak, och

– förplikta den andra klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

3. Parternas yrkanden i mål C-711/23 P

64 Den tredje klaganden har yrkat att domstolen ska

– upphäva den tredje överklagade domen,

– ogiltigförklara de omtvistade rättsakterna, och

– i andra hand, upphäva den tredje överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen, och, under alla omständigheter,

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

65 Rådet har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet, och

– förplikta den tredje klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

4. Parternas yrkanden i mål C-35/24 P

66 Den fjärde klaganden har yrkat att domstolen ska

– upphäva den fjärde överklagade domen,

– ogiltigförklara det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen,

– i andra hand, upphäva den fjärde överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen, och, under alla omständigheter,

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna i båda instanserna.

67 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och Europeiska kommissionen, yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet, och

– förplikta den fjärde klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

5. Parternas yrkanden i mål C-111/24 P

68 Den femte klaganden har yrkat att domstolen ska

– upphäva den femte överklagade domen,

– pröva talan i sak och ogiltigförklara de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de omtvistade första rättsakterna om bibehållande,

– i andra hand, upphäva den femte överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen, och, under alla omständigheter,

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

69 Rådet har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandet, och

– förplikta den femte klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

D. Prövning av begäran om att återuppta det muntliga förfarandet

1. Begäran om att återuppta det muntliga förfarandet i mål C-696/23 P

70 Genom skrivelse som inkom till domstolens kansli den 16 juni 2025 har den första klaganden begärt att domstolen ska återuppta den muntliga delen av förfarandet i mål C-696/23 P, i enlighet med artikel 83 i domstolens rättegångsregler.

71 Till stöd för sin begäran har han gjort gällande att han, i motsats till vad generaladvokaten angav i punkt 32 i sitt förslag till avgörande i detta mål, i sitt överklagande har hävdat att han inte kan kvalificeras som en ledande affärsman, eftersom han har överlåtit de andelar som han innehade i TMK och Group Sinara och avgått från de befattningar som han innehade i detta bolag och i denna koncern. Vidare har han anfört att rådet felaktigt, vid förhandlingen vid domstolen, och utan att han hade möjlighet att yttra sig, uppgav att han hade varit föremål för restriktiva åtgärder på grund av att han var ”styrelseordförande för och verkställande direktör i ett bolag”, trots att hans uppförande på förteckningen motiverades av att han var styrelseordförande i TMK samt ordförande och ledamot av styrelsen för Group Sinara.

72 Enligt artikel 83 i domstolens rättegångsregler får domstolen efter att ha hört generaladvokaten, när som helst, besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en

part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

73 Vad gäller generaladvokatens påstått felaktiga tolkning av den första klagandens överklagande i punkt 32 i förslaget till avgörande i mål C-696/23 P, erinrar domstolen om att det i stadgan för Europeiska unionens domstol och i rättegångsreglerna inte föreskrivs någon möjlighet för berörda parter att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande. Enligt artikel 252 andra stycket FEUF ska generaladvokaterna vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade förslag till avgörande i mål som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver att ett sådant förslag läggs fram. Domstolen är inte bunden av vare sig generaladvokatens förslag till avgörande eller av den motivering som han eller hon lagt till grund för det. Att en av parterna inte delar generaladvokatens synsätt i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som generaladvokaten väljer att pröva, kan därför inte i sig utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta det muntliga förfarandet (dom av den 5 mars 2024, Public.Resource.Org och Right to Know/kommissionen m.fl., C-588/21 P, EU:C:2024:201, punkterna 47 och 48 samt där angiven rättspraxis).

74 Vad gäller rådets påstådda misstag under förhandlingen vid domstolen, rör det sig uppenbarligen inte om ett ”argument” som inte har avhandlats mellan parterna, i den mening som avses i artikel 83 i rättegångsreglerna, utan om ett materiellt fel som påminner om en felsägning eller en språklig förkortning.

75 Mot denna bakgrund finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att det saknas anledning att återuppta den muntliga delen av förfarandet i mål C-696/23 P.

2. Begäran om att återuppta det muntliga förfarandet i mål C-711/23 P

76 Genom skrivelse som inkom till domstolens kansli den 5 juni 2025 har den tredje klaganden begärt att domstolen ska återuppta den muntliga delen av förfarandet i mål C-711/23 P, i enlighet med artikel 83 i domstolens rättegångsregler.

77 Till stöd för sin begäran har den tredje klaganden gjort gällande att beslut 2014/145 och förordning nr 269/2014 har ändrats genom rådets beslut (Gusp) 2025/904 av den 13 maj 2025 (EUT L, 2025/904) respektive rådets förordning (EU) 2025/903 av den 13 maj 2025 (EUT L, 2025/903). Dessa två unionsrättsakter innehåller uppgifter som motsäger den ståndpunkt som rådet intog vid förhandlingen vid domstolen vad gäller tolkningen och lagenligheten av kriterium g samt de restriktiva åtgärdernas påstått provisoriska karaktär. Det rör sig således om en ny omständighet som parterna inte kände till vid förhandlingen den 11 februari 2025 och som, även med hänsyn till att vissa bestämmelser i dessa rättsakter har retroaktiv verkan vad gäller de omtvistade rättsakterna, kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång.

78 Domstolen påpekar i förevarande fall att beslut 2025/904 och förordning 2025/903 inte är tillämpliga i tiden (*ratione temporis*) i mål C-711/23 P. Lagenligheten av de omtvistade rättsakterna ska, med avseende på detta mål, bedömas mot bakgrund av den situation som förelåg vid den tidpunkt då de antogs, vilket innebär att den eventuella motsägelse som skulle kunna föreligga mellan innehållet i ovannämnda beslut och förordning och den ståndpunkt som rådet intog vid förhandlingen i nämnda mål inte kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång. Även om vissa bestämmelser i nämnda rättsakter skulle ha retroaktiv verkan på den

tredje klagandens situation och på de omtvistade rättsakterna, motiverar en sådan konsekvens inte att den muntliga delen av förfarandet återupptas, eftersom den tredje klaganden, även om överklagandet ogillas i nämnda mål, inte skulle fråntas möjligheten att använda sig av de rättsmedel som föreskrivs enligt unionsrätten, eller till och med nationell rätt, för att bestrida dessa bestämmelser och deras eventuella verkningar och innebörd.

79 Det är inte heller uppenbart att målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna, varför domstolen således förfogar över alla uppgifter som är nödvändiga för att avgöra målet.

80 Mot denna bakgrund finner domstolen, efter att ha hört generaladvokaten, att det saknas anledning att återuppta den muntliga delen av förfarandet i mål C-711/23 P.

IV. Prövning av överklagandena

81 Förevarande mål ska på grund av sambandet mellan dem förenas vad gäller domen, i enlighet med artikel 54.1 i rättegångsreglerna.

82 Den första klaganden har åberopat fem grunder till stöd för sitt överklagande i mål C-696/23 P. Genom den första grunden har han gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning när den kvalificerade honom som en ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g. Genom den andra grunden har han gjort gällande att tribunalen felaktigt fann att han var ”verksam inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering”, i den mening som avses i detta kriterium. Genom den tredje grunden har den första klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att den rättsliga grunden för det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen var föreskriven i lag i den mening som avses i artikel 52.1 första meningen i stadgan. Den fjärde grunden avser att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i den första överklagade domen, då den felaktigt slog fast att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom var proportionerliga. Inom ramen för den femte grunden har den första klaganden förklarat att han upprepar samtliga de argument som han åberopade i första instans avseende det andra kriterium som låg till grund för de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom, det vill säga det kriterium som föreskrivs i bland annat artikel 2.1 f i beslut 2014/145, och har begärt att domstolen ska uttala sig angående dessa argument för det fall den bifaller hans överklagande och inte återförvisar målet till tribunalen.

83 Den andra klaganden har åberopat fyra grunder till stöd för sitt överklagande i mål C-704/23 P. Den första grunden avser att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den tolkade och tillämpade kriterium g. Den andra grunden avser att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning. Den tredje och den fjärde grunden avser att tribunalen gjorde en felaktig bedömning av de grunder som han hade åberopat till stöd för sin talan i första instans, vilka avsåg åsidosättande av proportionalitetsprincipen och av hans grundläggande rättigheter.

84 Den tredje klaganden har åberopat fem grunder till stöd för sitt överklagande i mål C-711/23 P. Genom den första grunden har han gjort gällande att tribunalen underlät att beakta gränserna för sin domstolsprövning och därmed gjorde sig skyldig till flera fall av felaktig rättstillämpning och missuppfattning av de faktiska omständigheterna. Den andra och den tredje grunden avser åsidosättande av kriterium g. Den tredje klaganden har, i andra hand, inom ramen

för den tredje grunden, med stöd av artikel 277 FEUF gjort gällande att detta kriterium är rättsstridigt och att det inte ska tillämpas. Genom den fjärde grunden har han gjort gällande att tribunalen felaktigt tillämpade begreppen inkomstkälla och betydande inkomstkälla i den mening som avses i kriterium g, missuppfattade faktiska omständigheter och bevisning, åsidosatte väsentliga formföreskrifter och sin motiveringsskyldighet och tillämpade detta kriterium felaktigt. Genom den femte grunden har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen åsidosatte principerna om likabehandling och icke-diskriminering med avseende på nämnda kriterium.

85 De fem grunder som den fjärde klaganden har anfört till stöd för sitt överklagande i mål C-35/24 P har samma lydelse som de fem grunder som den tredje klaganden har åberopat, med undantag för den fjärde grunden, genom vilken den fjärde klaganden inte har gjort gällande att tribunalen tillämpade kriterium g felaktigt, utan att tribunalen kastade om bevisbördan.

86 Den femte klaganden har åberopat åtta grunder till stöd för sitt överklagande i mål C-111/24 P. Genom den första grunden har han gjort gällande att tribunalen inte besvarade hans invändningar avseende uppfyllelsen av det kriterium som föreskrivs i bland annat artikel 2.1 d i beslut 2014/145, enligt vilket penningmedel och ekonomiska resurser som bland annat tillhör fysiska personer som ger ekonomiskt stöd till eller gynnas av ryska beslutsfattare ska frysas (nedan kallat kriterium d). Genom den andra grunden har han gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig tillämpning av begreppet ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g och, genom den tredje grunden, att tribunalen felaktigt slog fast att artikel 215.2 FEUF har gjort kravet på en tillräcklig koppling mellan de personer som är föremål för restriktiva åtgärder och det berörda tredjelandet obsolet. Den fjärde grunden avser felaktig rättstillämpning, i och med att tribunalen tolkade kriterium g på ett sätt som strider mot rättssäkerhetsprincipen, rätten till egendom och näringsfriheten. Genom den femte grunden har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen missuppfattade innebörden och räckvidden av ett bevis och att den underlät att bemöta ett av klagandens argument. Genom den sjätte grunden har han gjort gällande att tribunalen inte tillämpade kriterium g på ett korrekt sätt eller att den resonerade utifrån en presumtion och drog slutsatsen att banksektorn totalt sett utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Den sjunde grunden avser en felaktig tillämpning av begreppet ekonomiska sektorer som utgör ”en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering”, i den mening som avses i kriterium g, och den åttonde grunden avser åsidosättande av principen om en rättvis rättegång och principen om parternas likställdhet i processen.

87 Med hänsyn till att många av de grunder som de fem klagandena har åberopat till stöd för sina respektive överklaganden är liknande eller identiska, kommer domstolen att göra en samlad bedömning av dessa grunder innan den prövar de grunder som är specifika för vissa överklaganden. Med hänsyn till att det är nödvändigt att klargöra räckvidden av kriterium g innan det prövas huruvida det är lagenligt, kommer de grunder som avser tolkningen av detta kriterium att prövas före de grunder som avser ogillandet av invändningen om att kriteriet är rättsstridigt.

A. Grunderna avseende tribunalens åsidosättande av kriterium g

88 De grunder, delgrunder och invändningar som de fem klagandena har åberopat mot tribunalens tolkning av kriterium g ska prövas tillsammans. Det rör sig om den första grunden och den andra grundens andra del som den första klaganden har åberopat i mål C-696/23 P, den första och den andra invändningen i den första grundens första del, den andra invändningen i den första grundens andra del och den första grundens tredje del som den andra klaganden har åberopat i

mål C-704/23 P, den andra grunden, den tredje grundens första del och den fjärde grundens första, andra och tredje delar som den tredje klaganden har åberopat i mål C-711/23 P, den första grundens fjärde del, den andra grunden, den tredje grundens första del och den första invändningen i den fjärde grundens andra del som den fjärde klaganden har åberopat i mål C-35/24 P samt den andra grunden, den fjärde grundens första del och den sjunde grunden som den femte klaganden har åberopat i mål C-111/24 P.

89 Domstolen erinrar om att kriterium g föreskriver att frysning ska ske av penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör ”ledande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som är ansvarig för annekteringen av Krim och destabiliseringen av Ukraina”.

90 Prövningen av de grunder, delgrunder och invändningar som anges i punkt 88 ovan kommer nedan att delas upp i två delar som avser tolkningen av uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” respektive tolkningen av adjektivet ”ledande” som kvalificerar de affärsmän som avses i kriterium g.

1. Argumenten avseende tribunalens påstådda felaktiga tolkning av uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” i den mening som avses i kriterium g

91 Det ska inledningsvis understrykas att även om den andra grundens andra del som den första klaganden har åberopat till stöd för sitt överklagande i mål C-696/23 P syftar till att bestrida tribunalens tolkning av detta uttryck, kräver prövningen av den att det görs en helhetsbedömning av kriterium g, vilket innebär att denna delgrund senare kommer att prövas separat.

a) Den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-711/23 P samt den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-35/24 P

1) Parternas argument

92 Genom den andra grunden i mål C-711/23 P har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkterna 68–70 i den tredje överklagade domen fann att de betydande inkomster som Ryska federationens regering erhöll skulle komma från ekonomiska sektorer, trots att de i själva verket skulle komma från de ledande affärsmän som avses i kriterium g. Den tredje klaganden har i detta sammanhang anfört att sju språkversioner av kriterium g, nämligen den bulgariska, den danska, den estniska, den lettiska, den litauiska, den slovenska och den finska språkversionen, tydligt anger att inkomsterna ska härröra från dessa affärsmän. Det framgår dessutom av skäl 11 i beslut 2022/329 och av skäl 5 i genomförandeförordning 2022/427 att unionslagstiftarens avsikt var att inrikta sig på ledande affärsmän som själva utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Tribunalen har således inte korrekt identifierat det mål som eftersträvas med kriterium g, vilket innebär att den teleologiska tolkningen av kriteriet i punkterna 68–70 i den tredje överklagade domen är rättsligt felaktig.

93 Den tredje klaganden har i sin replik anfört att den tolkning som han har föreslagit inte medför att den del av ordalydelsen i kriterium g, enligt vilken ledande affärsmän ska vara verksamma inom ekonomiska sektorer blir ologisk. Denna precisering syftar nämligen till att särskilja affärsmän

som har en fortlöpande och aktiv roll inom sådana sektorer från dem som endast har en passiv roll där genom att de äger betydande andelar. Han har tillagt att denna tolkning inte medför någon överlappning mellan kriterium g och andra kriterier som föreskrivs i artiklarna 1.1 och 2.1 i beslut 2014/145 samt i artikel 3.1 i förordning nr 269/2014. Under alla omständigheter kan det alltid finnas överlappningar mellan flera kriterier för uppförande på förteckningarna i bilagorna till dessa unionsrättsakter.

94 Inom ramen för den tredje grundens första del har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, huvudsakligen i punkterna 69 och 70 i den tredje överklagade domen, fann att de betydande inkomster som Ryska federationens regering erhöll endast skulle härröra från ekonomiska sektorer, trots att de även måste komma från ledande affärsmän. Den tredje klaganden har i detta hänseende än en gång åberopat skäl 11 i beslut 2022/329 och skäl 5 i genomförandeförordning 2022/427, samtidigt som han har understrukit att tribunalen brustit i konsekvens genom att inte tillmäta dessa skäl något värde, trots att den stödde sig på olika andra skäl för att motivera sitt resonemang i andra punkter i den tredje överklagade domen. Han har – med beaktande av att tribunalen, i punkt 109 i den tredje överklagade domen, medgav att kriterium g fastställer villkoren för de berörda personernas, enheternas och organens personliga beteende – tillagt att det endast är den tolkning som han föreslår mot bakgrund av dessa två skäl som gör det möjligt att beakta den aktuella affärsmannens personliga beteende, det vill säga hans eller hennes bidrag till den aktuella ekonomiska sektorn, varvid det ska preciseras att hans eller hennes ledande ställning inom denna ekonomiska sektor inte i sig kan betraktas som ett personligt beteende.

95 Den andra grunden som den fjärde klaganden har åberopat till stöd för sitt överklagande i mål C-35/24 P avser punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen och bygger på samma argument som de som den tredje klaganden har anfört till stöd för den andra grunden för sitt överklagande i mål C-711/23 P, inbegripet de argument som han utvecklade i sin replik. Den fjärde klaganden har emellertid tillagt att tribunalen åsidosatte sin motiveringsskyldighet genom att underlåta att analysera de olika språkversionerna av kriterium g.

96 Inom ramen för den tredje grundens första del, som i huvudsak avser punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen, jämförda med punkt 92 i samma dom, har den fjärde klaganden anfört samma argument som den tredje klaganden har anfört till stöd för den tredje grundens första del för överklagandet i mål C-711/23 P.

97 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den tredje och den fjärde klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

98 Den tredje klaganden, genom sin andra grund och den tredje grundens första del, och den fjärde klaganden, genom sin andra grund och den tredje grundens första del, har i huvudsak gjort gällande att det av flera språkversioner av kriterium g, och av det sammanhang i vilket detta kriterium ingår, framgår att unionslagstiftaren har avsett att den betydande inkomstkällan för Ryska federationens regering, i den mening som avses i nämnda kriterium, ska utgöras av ledande affärsmän som omfattas av samma kriterium, och inte av ekonomiska sektorer, vilket tribunalen således felaktigt slog fast i punkterna 69 och 70 i den tredje överklagade domen samt i punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen. Den fjärde klaganden har dessutom gjort gällande att motiveringsskyldigheten har åsidosatts, eftersom tribunalen underlät att jämföra de olika språkversionerna av kriterium g, i strid med domstolens praxis.

99 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att det av fast rättspraxis framgår att det vid tolkningen av en unionsbestämmelse inte bara är lydelsen som ska beaktas, utan också sammanhanget och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som bestämmelsen ingår i (se dom av den 17 november 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, punkt 12, och dom av den 26 april 2022, Landespolizeidirektion Steiermark (Längsta tidsperiod för gränskontroller vid de inre gränserna), C-368/20 och C-369/20, EU:C:2022:298, punkt 56 och där angiven rättspraxis). Domstolen har preciserat att unionsrättsakter om restriktiva åtgärder ska tolkas mot bakgrund av unionsbestämmelsernas och förordningens historiska sammanhang (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkt 78 och där angiven rättspraxis).

100 Dessutom kan den formulering som använts i en av språkversionerna av en unionsbestämmelse inte ensam ligga till grund för tolkningen av denna bestämmelse eller ges företräde framför övriga språkversioner. Ett sådant tillvägagångssätt skulle vara oförenligt med kravet på en enhetlig tillämpning av unionsrätten. Unionsbestämmelserna ska nämligen tolkas och tillämpas på ett enhetligt sätt mot bakgrund av de olika versionerna på samtliga unionsspråk. I händelse av bristande överensstämmelse mellan språkversionerna ska den aktuella bestämmelsen tolkas med hänsyn till systematiken i och ändamålet med de föreskrifter i vilka den ingår (se dom av den 25 mars 2010, Helmut Müller, C-451/08, EU:C:2010:168, punkt 38, och dom av den 20 november 2025, Lolach, C-327/24, EU:C:2025:901, punkt 29).

101 Domstolen erinrar om att det av tribunalens motivering i en dom eller ett beslut klart och tydligt ska framgå hur tribunalen har resonerat, så att de som berörs därav kan få kännedom om skälen för avgörandet och så att domstolen ges möjlighet att utföra sin prövning. Tribunalens motiveringsskyldighet innebär emellertid inte att tribunalen är skyldig att utforma skälen för avgörandet så, att samtliga resonemang som parterna i målet fört bemöts vart och ett för sig och på ett uttömmande sätt. Motiveringen kan således vara underförstådd, förutsatt att de berörda får kännedom om varför tribunalen inte har godtagit deras argument och att domstolen får ett tillräckligt underlag för sin prövning (dom av den 18 januari 2024, Jenkinson/rådet m.fl., C-46/22 P, EU:C:2024:50, punkt 131 och där angiven rättspraxis).

102 För det första, vad gäller den fjärde klagandens påstående om att tribunalen åsidosatte motiveringsskyldigheten, i och med att den, i punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen, underlät att göra en analys av de olika språkversionerna av kriterium g, trots att den i punkt 52 i nämnda dom hänvisade till en rättspraxis som motsvarar den som det erinrats om i punkt 99 ovan, ska det understrykas att parterna i första instans inte åberopade att det förelåg någon skillnad mellan språkversionerna av detta kriterium vad gäller frågan om ursprunget till den betydande inkomstkällan, och att tribunalen inte var skyldig att pröva ett sådant argument, som inte hade anförts i målet. Av detta följer att tribunalen inte åsidosatte sin motiveringsskyldighet.

103 För det andra, vad gäller de argument som framförts av den tredje och den fjärde klaganden – enligt vilka tribunalens teleologiska tolkning av kriterium g, i punkterna 69 och 70 i den tredje överklagade domen samt i punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen, är felaktig på grund av att de mål som tribunalen identifierade motsägs av lydelsen av detta kriterium och av det sammanhang i vilket det ingår – ska domstolen, mot bakgrund av de tolkningsregler som det erinrats om i punkterna 99 och 100 ovan, pröva huruvida tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den tolkade kriterium g så, att den Ryska federationens regerings betydande inkomstkälla inte ska utgöras av ledande affärsmän, utan av ekonomiska sektorer.

104 Vad först gäller ordalydelsen av kriterium g ska det, för att fastställa ursprunget för den betydande inkomstkällan för Ryska federationens regering, mot bakgrund av de olika språkversionerna av detta kriterium, undersökas vad som avses med det relativa pronomenet ”som” i uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” eller till vilket ord i denna ordalydelse uttrycket ”utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” hänför sig.

105 Det ska inledningsvis understrykas att det är ostridigt mellan parterna att uttrycket ”som är delaktiga i ekonomiska sektorer” syftar tillbaka till hela nominalfrasen ”ledande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ”. Under dessa omständigheter kan uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” syfta antingen på nominalfrasen ”ledande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ som är delaktiga i ekonomiska sektorer” eller endast på nominalfrasen ”ekonomiska sektorer”.

106 I motsats till vad den tredje och den fjärde klaganden har hävdat kan uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” i den danska, den estniska, den lettiska, den litauiska och den finska språkversionen av kriterium g endast avse ”ekonomiska sektorer”. De relativa pronomina *”der”* på danska, *”mis”* på estniska och *”kas”* på lettiska avser med nödvändighet orden eller uttrycken *”økonomiske sektorer”*, *”majandussektoritega”* och *”ekonomikas nozarēs”* (”ekonomiska sektorer”) på dessa respektive språk. På samma sätt kan det litauiska ordet *”uždikrinančiais”* (tillför) endast avse nominalfrasen *”ekonomikos sektoriais”* (”ekonomiska sektorer”). Uttrycket *”sellaisilla talouden aloilla, jotka”* (”i sådana ekonomiska sektorer som”), som används på finska, visar otvetydigt att det är de ekonomiska sektorerna som ska utgöra en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

107 Det föreligger däremot en tvetydighet i den bulgariska och den slovenska språkversionen, som dessa klaganden har gjort gällande, eftersom de relativa pronomina *”които”* och *”ki”* (”som”) kan hänföra sig till uttrycken *”видни бизнесмени или юридически лица, образувания или органи”* och *”vodilni poslovneži ali pravne osebe, subjekti ali organi”* (”framstående/dominerande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ”) lika väl som till uttrycken *”икономически сектори”* och *”gospodarske sektorje”* (”ekonomiska sektorer”). Samma tvetydighet förekommer dessutom i den spanska, den maltesiska, den rumänska och den slovakiska språkversionen. I de övriga språkversionerna av kriterium g, däribland de som nämns i föregående punkt, anges tydligt att inkomsterna ska härröra från ekonomiska sektorer.

108 Av detta följer att sex av dessa språkversioner, det vill säga den bulgariska, den spanska, den maltesiska, den rumänska, den slovakiska och den slovenska språkversionen, kan läsas på de två sätt som anges i punkt 105 ovan, till skillnad från de arton andra versionerna, där uttrycket ”som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” endast kan syfta på nominalfrasen ”ekonomiska sektorer”.

109 Härav följer att ordalydelsen i kriterium g, i enlighet med den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 100 ovan, kan tolkas enhetligt på samtliga unionsspråk på så sätt att den ”betydande inkomstkälla” som görs tillgänglig för Ryska federationens regering ska härröra från ”ekonomiska sektorer”. Under dessa omständigheter finns det ingen skillnad mellan dessa språkversioner, vilket innebär att den tredje och den fjärde klagandens argument, att tribunalens teleologiska tolkning i punkterna 69 och 70 i den tredje överklagade domen och i punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen strider mot ordalydelsen i kriterium g i vissa språkversioner, inte kan godtas.

110 Vad härefter gäller det sammanhang i vilket kriterium g ingår, ska det inledningsvis påpekas att räckvidden och den ändamålsenliga verkan av kriterium g skulle omintetgöras eller åtminstone försvagas för det fall den betydande inkomstkällan för Ryska federationens regering inte skulle härröra från ”ekonomiska sektorer” som sådana, utan från ”ledande affärsmän eller juridiska personer, enheter eller organ som är delaktiga i ekonomiska sektorer”. Detta kriterium skulle nämligen i så fall i stor utsträckning, om inte helt, överlappa det kriterium som fastställs i artikel 2.1 f i beslut 2014/145, samtidigt som det lades till villkor som inte ingår i det sistnämnda kriteriet.

111 I detta kriterium föreskrivs nämligen frysning av alla penningmedel och ekonomiska resurser som tillhör fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ som bland annat ger ekonomiskt stöd till Ryska federationens regering.

112 Det ska konstateras att ett sådant kriterium redan gör det möjligt att införa restriktiva åtgärder mot fysiska personer, däribland, i förekommande fall, ledande affärsmän, samt juridiska personer, enheter och organ, enbart av det skälet att de ekonomiskt stöder nämnda regering, och detta utan att det är nödvändigt att kontrollera huruvida de berörda fysiska personerna faktiskt är ”ledande affärsmän”, huruvida dessa fysiska eller juridiska personer, enheter och organ är verksamma inom en sektor av den ryska ekonomin och, huruvida deras ekonomiska stöd, även om det antas att det måste ha en viss kvantitativ eller kvalitativ betydelse (se, analogt, dom av den 1 mars 2016, National Iranian Oil Company/rådet, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punkterna 82 och 83), ska betraktas som en ”betydande inkomstkälla ” för denna regering.

113 Om kriterium g under dessa omständigheter ska ha någon ändamålsenlig verkan i förhållande till kriteriet i artikel 2.1 f i beslut 2014/145 talar detta för en tolkning enligt vilken den betydande inkomstkällan för Ryska federationens regering ska härröra från de ”ekonomiska sektorerna” i detta tredjeland.

114 Det är för övrigt riktigt, såsom den tredje och den fjärde klaganden har gjort gällande, att det i skäl 11 i beslut 2022/329 och i skäl 5 i genomförandeförordning 2022/427 preciseras att kriterierna för uppförande på den förteckning som ligger till grund för åläggandet av restriktiva åtgärder på grund av Ryska federationens destabiliserande åtgärder i Ukraina, till följd av Rysslands invasion av Ukraina, har ändrats för att inbegripa ”personer och enheter som … utgör en betydande inkomstkälla för [Ryska federationens regering]”, respektive ”personer och enheter som utgör en betydande inkomstkälla för den Ryska federationens regering”, varvid dessa formuleringar hänvisar till kriterium g.

115 Det följer emellertid av fast rättspraxis att ingressen till en unionsrättsakt visserligen kan precisera innehållet i bestämmelserna i nämnda rättsakt, eftersom den innehåller viktiga tolkningsdata som kan belysa lagstiftarens avsikt, men att en sådan ingress inte är juridiskt bindande och inte kan åberopas vare sig för att göra avsteg från själva bestämmelserna i den aktuella rättsakten eller för att tolka dessa bestämmelser på ett sätt som uppenbart strider mot deras lydelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 december 2019, Puppinck m.fl./kommissionen, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, punkterna 75 och 76 samt där angiven rättspraxis).

116 Såsom har angetts i punkt 109 ovan skiljer sig de olika språkversionerna av kriterium g inte från varandra, eftersom det framgår av en jämförelse mellan dem att den ”betydande inkomstkällan” för Ryska federationens regering ska härröra från ”ekonomiska sektorer” i detta tredjeland. Eftersom ordalydelsen i de skäl som avses i punkt 114 ovan strider mot lydelsen av detta

kriterium, gjorde tribunalen en riktig bedömning när den i punkt 57 i den fjärde överklagade domen slog fast att nämnda skäl inte var avgörande för den kontextuella analysen av kriteriet, vilken syftade till att identifiera källan till dessa inkomster.

117 Vad slutligen gäller det mål som eftersträvas med kriterium g och med den lagstiftning som detta kriterium ingår i samt det historiska sammanhang i vilket dessa ingår, ska det erinras om att det var på grund av Ryska federationens agerande på Krim år 2014 som unionen, bland annat genom beslut 2014/145 och förordning nr 269/2014, antog rättsakter som syftade till att genom restriktiva åtgärder bemöta detta agerande och, mer allmänt, Ryska federationens destabiliserande åtgärder i östra Ukraina och senare anfallskriget mot Ukraina som helhet.

118 Domstolen har slagit fast att de individuella och sektorsvisa restriktiva åtgärder som vidtogs redan 2014 syftade till att bland annat öka kostnaderna för Ryska federationens agerande som syftade till att äventyra Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 104 och 123, och dom av den 25 juni 2020, VTB Bank/rådet, C-729/18 P, EU:C:2020:499, punkt 59).

119 Med beaktande av detta agerandes ihållande karaktär och ökande omfattning har unionen gradvis skärpt detta sanktionssystem. Unionen har bland annat lagt till kriterier till det enda kriteriet för uppförande på förteckningen som fanns i den ursprungliga versionen av dessa rättsakter, nämligen det kriterium som avsåg fysiska personer som var ansvariga för åtgärder som undergräver eller hotar Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, samt fysiska eller juridiska personer, enheter och organ som har samröre med dem. Unionslagstiftaren har också gradvis utvidgat räckvidden av vissa befintliga kriterier så att restriktiva åtgärder kan vidtas mot en allt större krets av personer, enheter eller organ (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 mars 2025, Shuvalov/rådet, C-271/24 P, EU:C:2025:180, punkt 8).

120 Såsom framgår av punkterna 11 och 12 ovan infördes kriterium g som ett nytt kriterium för uppförande på förteckningen dagen efter det att Ryska federationens väpnade styrkor hade invaderat Ukraina. Enligt skälen 9 och 10 i beslut 2022/329 betraktade såväl rådet som unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik denna invasion som olaglig enligt folkrätten.

121 Med hänsyn till invasionens extremt allvarliga karaktär och den omständigheten att rådet en månad tidigare, såsom framgår av skäl 5 i nämnda beslut, hade förklarat att ytterligare militär aggression från Ryska federationens sida mot Ukraina skulle få omfattande konsekvenser, bland annat i form av kostnader till följd av såväl sektorsvisa som individuella restriktiva åtgärder, anser domstolen att rådet, genom att anta detta kriterium, hade för avsikt att – såsom tribunalen slog fast i punkt 68 i den tredje överklagade domen och i punkt 55 i den fjärde överklagade domen – utöva ytterligare påtryckningar på Ryska federationen och öka kostnaderna för dess agerande för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, i syfte att få Ryska federationen att upphöra med sin militära aggression mot Ukraina och, mer allmänt, dess agerande och dess politik som destabiliserar detta tredjeland.

122 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 63 i sitt förslag till avgörande i mål C-711/23 P och i punkt 60 i sitt förslag till avgörande i mål C-35/24 P, skulle kriterium g inte lika effektivt kunna bidra till att uppnå dessa mål om det tolkades så, att restriktiva åtgärder endast kunde vidtas mot ledande affärsmän, juridiska personer, enheter och organ som själva utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

123 Tvärtom kan möjligheten att införa restriktiva åtgärder mot alla ledande affärsmän, juridiska personer, enheter och organ som är verksamma inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, oavsett om dessa själva utgör en sådan inkomstkälla för denna regering, stärka unionens förmåga att utöva påtryckningar på nämnda regering, särskilt genom att utgöra ett hinder för de berörda ekonomiska sektorernas funktion och därmed försvaga stödet från dessa sektorer som inkomstkällor för denna regering.

124 Detta gäller i än högre grad i och med att ekonomin i det angripande landet, i samband med ett oprovocerat anfall mot en självständig stat, i strid med internationell rätt, omvandlas till eller kan omvandlas till en krigsekonomi. Under dessa omständigheter finner domstolen, i likhet med vad generaladvokaten har angett i punkt 62 i sitt förslag till avgörande i mål C-711/23 P och i punkt 59 i sitt förslag till avgörande i mål C-35/24 P, att kriterium g syftar till att urholka de viktigaste inkomstkällorna för regeringen i detta angripande land och därigenom undergräva finansieringen av aggressionen mot Ukraina, bland annat genom att frysa penningmedel och ekonomiska resurser för personer, enheter eller organ som är verksamma inom ekonomiska sektorer som är lönsamma för denna regering och som, genom denna verksamhet, såsom ledande affärsmän, kan bidra till att upprätthålla lönsamheten eller till och med välståndet inom dessa sektorer.

125 Det framgår av övervägandena i punkterna 104–124 ovan att tribunalen, i motsats till vad den tredje och den fjärde klaganden har hävdat, inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vare sig i punkterna 69 och 70 i den tredje överklagade domen eller i punkterna 56 och 57 i den fjärde överklagade domen, när den fann att kriterium g skulle tolkas så, att det inte är ledande affärsmän utan ekonomiska sektorer som ska utgöra en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

126 För det tredje, vad gäller det argument som framförts av den tredje och den fjärde klaganden, enligt vilket det av unionens primärrätt följer att sådana kriterier för uppförande på förteckningen som kriterium g ska avse ett personligt beteende från de berörda personernas och enheternas sida, konstaterar domstolen att den tredje och den fjärde klaganden inte anförde detta argument i första instans i samband med tolkningen av kriterium g, utan i samband med invändningen om att detta kriterium var rättsstridigt. De har dessutom upprepat detta argument i samband med överklagandet, inom ramen för deras respektive tredje grunds andra del, för att ifrågasätta tribunalens underkännande av denna invändning. Under dessa omständigheter kommer detta argument att prövas i samband med prövningen av denna andra delgrund.

127 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-711/23 P eller den andra grunden och den tredje grundens första del i mål C-35/24 P.

b) Den andra invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P, den fjärde grundens första, andra och tredje delar i mål C-711/23 P, den första invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P och den sjunde grunden i mål C-111/24 P

1) Parternas argument

128 Genom den andra invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P har den andra klaganden i huvudsak gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkt 105 i den andra överklagade domen, tolkade begreppet betydande i den mening

som avses i kriterium g. Enligt den andra klaganden definierade tribunalen felaktigt detta ord som ”inte försumbar”, och avvek därmed från dess normala betydelse. Tribunalen underlät dessutom att fastställa beloppsmässiga tröskelvärden över vilka inkomsterna kan anses vara betydande. Tribunalen preciserade inte heller vilken jämförelsefaktor, såsom de totala inkomster som Ryska federationens regering förfogar över, som skulle kunna ligga till grund för bedömningen av huruvida inkomsterna kan anses vara betydande.

129 Genom den fjärde grundens första del för överklagandet i mål C-711/23 P har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalens tolkning, i punkt 98 i den tredje överklagade domen, av begreppet inkomst, i den mening som avses i kriterium g, det vill säga ”samtliga inkomster som genereras av den [berörda] verksamhetssektorn”, är alltför vid och på ett oacceptabelt sätt går utöver begreppets gängse innebörd. Enligt denna klaganden bör inkomstkällorna endast omfatta de faktiska finansieringskällor som direkt bidrar med medel till Ryska federationens budget.

130 Den tredje klaganden har dessutom, inom ramen för den fjärde grundens andra del, gjort gällande att denna tolkning av begreppet inkomst inte är tillräckligt motiverad. Tribunalen underlät i synnerhet att precisera vad inkomsterna ska bestå av, vem som ska anses vara mottagare av dessa inkomster eller vilka typer av inkomster som ska anses ha uppburits av Ryska federationens regering.

131 Genom den fjärde grundens tredje del har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 87 i den tredje överklagade domen likställde ordet betydande med uttrycket ”inte försumbar”. Det är nämligen en stor skillnad mellan innebörden av detta ord och detta uttryck, eftersom ordet betydande innebär ”av stor omfattning, av högt värde eller av stor vikt”, medan uttrycket ”inte försumbar” hänför sig till vad som ”inte är för litet för att vara av vikt”. Eftersom ordet betydande dessutom är ett relativt begrepp, borde tribunalen, vid bedömningen av huruvida den berörda ekonomiska sektorn utgjorde en betydande inkomstkälla, som referens ha använt sig av Ryska federationens regerings totala inkomster, vilket den avstod från att göra.

132 De argument som den fjärde klaganden har anfört i mål C-35/124 P inom ramen för den första invändningen i den fjärde grundens andra del, avseende punkterna 75 och 79 i den fjärde överklagade domen, motsvarar de argument som den tredje klaganden har anfört till stöd för den fjärde grundens tredje del för dennes överklagande, såsom de angetts i föregående punkt.

133 Genom sin sjunde grund för överklagandet i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 108 i den femte överklagade domen fann att frågan huruvida den inkomstkälla som avses i kriterium g är betydande inte ska bedömas i förhållande till Ryska federationens regerings totala budget. Ordet betydande är nämligen ett relativt begrepp som kräver att den berörda inkomstkällan jämförs med denna regerings totala inkomst. Detta gäller i än högre grad som det inte är möjligt att utöva några påtryckningar på nämnda regering om sektorn i fråga endast utgjorde en försvinnande liten inkomstkälla för regeringen.

134 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den andra, den tredje, den fjärde och den femte klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

135 För det första har den andra, den tredje och den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkt 105 i den andra överklagade domen, i punkt 87 i den tredje överklagade domen och i punkt 75 i den fjärde överklagade domen, definierade ordet ”betydande” som synonymt med uttrycket ”inte försumbar”.

136 Det ska i detta hänseende påpekas att tribunalen, i dessa olika punkter i dessa domar, slog fast att användningen av adjektivet betydande i nominalfrasen ”betydande inkomstkälla” innebar att ”denna inkomstkälla måste vara betydande och således inte försumbar”. Denna precisering av räckvidden av ordet betydande, i den mening som avses i kriterium g, kan inte kritiseras, eftersom tribunalen i detta sammanhang använde två synonymer till detta ord, nämligen adjektivet ”omfattande” och det sammansatta adjektivet ”inte försumbar”. Det sistnämnda används nämligen i vanligt språkbruk såväl på franska, som är rättegångsspråk i det mål som avgjordes genom den andra överklagade domen, som på engelska (*not negligible*), som är rättegångsspråk i de mål som avgjordes genom den tredje och den fjärde överklagade domen, bland annat för att beteckna en omfattande kvantitet.

137 För det andra anser den andra, den tredje, den fjärde och den femte klaganden att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning, i punkt 105 i den andra överklagade domen, i punkt 87 i den tredje överklagade domen, i punkterna 75 och 79 i den fjärde överklagade domen och i punkt 108 i den femte överklagade domen, genom att inte sätta de inkomster som genererats av de aktuella ekonomiska sektorerna i relation till Ryska federationens regerings totala inkomster för att avgöra huruvida de är betydande, trots att en sådan egenskap är ett relativt begrepp som kräver en jämförelse.

138 Även om det är riktigt att frågan huruvida en kvantitet är betydande kan bedömas relativt, det vill säga i förhållande till en referenskvantitet, kan en sådan egenskap även bedömas absolut. Detta kan vara fallet med inkomster som en stats regering uppbär från en sektor i dess ekonomi. Det kan nämligen antas att en ekonomisk sektor tillför en sådan regering betydande inkomster, oberoende av hur stor andel dessa inkomster utgör i förhållande till denna regerings totala inkomster, vilket innebär att tribunalen inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att underlåta att göra en sådan jämförelse.

139 För det tredje har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 98 i den tredje överklagade domen, gjorde en alltför extensiv och allmän tolkning av begreppet inkomst, i den mening som avses i kriterium g, genom att, utan närmare precisering, inkludera ”samtliga inkomster som genereras av den [berörda] verksamhetssektorn”.

140 Det räcker i detta sammanhang att påpeka att begreppet inkomster, med hänsyn till dess normala betydelse i vanligt språkbruk, som den tredje klaganden själv nämner i sitt överklagande, nödvändigtvis omfattar samtliga finansiella medel som den berörda ekonomiska sektorn tillför Ryska federationens regering i egenskap av offentligt organ, däribland skatter från denna sektor, såsom tribunalen angav som exempel i punkt 98 i den tredje överklagade domen.

141 Vad gäller den omständigheten att denna punkt inte innehåller någon närmare precisering av nämnda begrepp, vilket enligt den tredje klaganden innebär att tribunalens resonemang är otillräckligt motiverat, räcker det att konstatera att tribunalen, i punkt 98 i den tredje överklagade domen, underkände den tredje klagandens argument om att betalningen av skatt inte motsvarade ett stöd till regimen. Under dessa omständigheter avsåg tribunalen inte att definiera begreppet

inkomst i denna punkt. Den nöjde sig med att förklara att kriterium g inte avsåg denna klagandens betalning av skatt eller betalning av skatt från det företag i vilket han var verksam, utan bland annat de skatter som genererades av den berörda ekonomiska sektorn. Tribunalen kan således inte anses ha åsidosatt sin motiveringsskyldighet.

142 Mot bakgrund av dessa överväganden kan talan inte vinna bifall såvitt avser den andra invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P, den fjärde grundens tre första delar i mål C-711/23 P, den första invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P och den sjunde grunden i mål C-111/24 P.

2. Grunderna avseende tribunalens felaktiga tolkning av begreppet ledande i den mening som avses i kriterium g

143 I detta underavsnitt behandlas den första grunden i mål C-696/23 P, den första och den andra invändningen i den första grundens första del och den första grundens tredje del i mål C-704/23 P, den första grundens fjärde del i mål C-35/24 P samt den andra grunden och den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P.

a) Parternas argument

144 I mål C-696/23 P har den första klaganden, genom den första grunden som består av tre delar, gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning när den ansåg att han med fog kunde kvalificeras som en ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g.

145 Genom den första grundens första del har den första klaganden gjort gällande att tribunalen, bland annat i punkterna 51 och 63 i den första överklagade domen, felaktigt fann att rådet hade haft fog för att tillämpa kriterium g på honom och kvalificera honom som en ledande affärsman enbart på grundval av hans befattningar inom TMK och Group Sinara, oberoende av hur betydelsefull han personligen var för Ryska federationens regering eller vilket inflytande han utövade på denna regering. Enligt den första klaganden framgår det av en bokstavlig, kontextuell och teleologisk tolkning av kriterium g att de berörda affärsmännen måste ha en sådan vikt eller betydelse för att uppfylla kriterium g. Tribunalen bekräftade för övrigt själv detta i punkterna 79–81 i den andra överklagade domen, som meddelades samma dag som den första överklagade domen, och i punkterna 66 och 68 i den tredje överklagade domen, vilken meddelades en vecka efter den första överklagade domen. Tribunalen gjorde följaktligen en felaktig tolkning av begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, i den första överklagade domen och i motsats till den andra och den tredje överklagade domen, när den fann att en sådan ledande ställning är begränsad till det ekonomiska området, trots att detta kriterium även kräver att det politiska området beaktas.

146 Genom den första grundens andra del har den första klaganden anfört att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 65 i den första överklagade domen, jämförd med punkterna 51 och 63 i samma dom, slog fast att de befattningar som han innehade inom TMK och Group Sinara i sig gjorde det möjligt att kvalificera honom som en ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g. Tribunalen borde nämligen ha prövat huruvida den första klaganden, vid tidpunkten för antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, hade en verklig betydelse eller ett verkligt inflytande i förhållande till Ryska federationens regering och huruvida han utövade kontroll över detta bolag och denna koncern. I synnerhet underlät tribunalen att beakta den särskilda situation som denna klaganden befann sig i,

det vill säga att han den sista dagen då han tjänstgjorde inom TMK och Group Sinara, det vill säga den 9 mars 2022, vilket även var den dag då det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen antogs, inte längre hade vare sig kontroll eller inflytande över dessa bolag.

147 Genom den första grundens tredje del har den första klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 63 i den första överklagade domen, felaktigt underlät att kontrollera om han, några dagar före antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, hade överlåtit de aktier som han innehade i TMK och Group Sinara, trots att tribunalen efter en sådan kontroll skulle ha kunnat konstatera att klaganden, trots att han behöll sina befattningar i detta bolag och denna koncern fram till den 9 mars 2022, inte längre hade något inflytande över dessa bolag och än mindre över Ryska federationens regering.

148 Genom den första och den andra invändningen i den första grundens första del som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-704/23 P, har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen feltolkat begreppet ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g. Tribunalens definition av detta begrepp i punkt 80 i den andra överklagade domen strider nämligen mot rättssäkerhetsprincipen, eftersom den varken är klar eller precis.

149 Vidare tillämpade tribunalen, i punkterna 88 och 90 i den andra överklagade domen – för att slå fast att den andra klaganden med rätta hade kunnat kvalificeras som en ledande affärsman, i den mening som avses i kriterium g – ett kriterium som den inte hade angett i definitionen av begreppet ledande i punkt 80 i den domen, det vill säga den ekonomiska betydelsen av Yandex, det bolag i vilket klaganden var verksam. Tribunalen beaktade dessutom, i punkt 89 i nämnda dom, en faktisk omständighet som saknade relevans för denna definition, nämligen att klaganden hade deltagit i ett möte den 24 februari 2022 med Ryska federationens president Vladimir Putin.

150 Genom den första grundens tredje del har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen åsidosatte reglerna om bevisbörda och bevisföring när den underlät att, i enlighet med vad den angav i punkt 79 i den andra överklagade domen, kontrollera huruvida en sådan affärsman som den andra klaganden hade något som helst inflytande över Ryska federationens regering och kunde utöva påtryckningar på denna regering för att denna ska ändra sin politik.

151 I mål C-35/24 P har den fjärde klaganden, genom den första grundens fjärde del, ifrågasatt att tribunalen, i punkt 54 i den fjärde överklagade domen, grundade sin tolkning av begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, på presumtionen att en person som är föremål för restriktiva åtgärder som antagits på grundval av detta kriterium kan utöva inflytande över Ryska federationens regering, oberoende av den omständigheten att det inte finns några bevis för en koppling mellan denna person och denna regering. Denna felaktiga rättstillämpning medförde att bevisbördan kastades om och påverkade även tribunalens bedömning i punkt 75 i den fjärde överklagade domen.

152 Genom den andra grunden för överklagandet i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen feltolkade begreppet ledande i den mening som avses i kriterium g. Tribunalen underlät nämligen, i punkt 92 i den femte överklagade domen, att göra en analys av de olika språkversionerna av kriterium g, trots att vissa av dessa versioner, såsom klaganden gjorde gällande i första instans, använder ordet ledande och andra ordet betydelsefull. Tribunalen har således felaktigt likställt begreppet ledande med begreppet betydelsefull.

153 Vidare anser den femte klaganden att tribunalens teleologiska analys är felaktig, eftersom tribunalen, i punkterna 52 och 89 i den femte överklagade domen, identifierade syftet med de restriktiva åtgärder som infördes genom de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de första omtvistade rättsakterna om bibehållande mot bakgrund av domar från domstolen och tribunalen som inte avsåg individuella restriktiva åtgärder såsom i förevarande fall, utan sektorsvisa restriktiva åtgärder. Enligt den femte klaganden är syftet med de omtvistade rättsakterna, i och med att de med stöd av artikel 215.2 FEUF föreskriver individuella restriktiva åtgärder, att utöva påtryckningar på personer för att förmå dem att ändra sitt beteende. Under dessa omständigheter ska kriterium g inte tolkas så, att det avser alla betydelsefulla affärsmän, utan endast affärsmän som är bokstavligen ledande, det vill säga de som kan utöva inflytande på Ryska federationens regering.

154 Genom den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen åsidosatte rättssäkerhetsprincipen när den, i punkt 91 i den femte överklagade domen, fastställde en alltför vid definition av begreppet ledande. Eftersom denna definition omfattar alla betydelsefulla affärsmän som är verksamma inom en viss ekonomisk sektor, är det nämligen inte möjligt för de personer som är föremål för sanktioner att utifrån denna definition förstå hur de förväntas bete sig för att utöva påtryckningar på Ryska federationens regering och få de restriktiva åtgärderna mot dem upphävda. Tribunalen borde således ha tolkat begreppet ledande som det inflytande en affärsman har på denna regering för att förmå den att ändra sitt agerande och sin politik gentemot Ukraina.

155 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den första, den andra, den fjärde och den femte klagandens argument.

156 I mål C-696/23 P har rådet, utan att formellt göra gällande att den första klagandens första grund till stöd för sitt överklagande inte kan tas upp till sakprövning, gjort gällande att nämnda klaganden inte, till stöd för den första grundens första del, klart har angett vilka punkter i den första överklagade domen som han bestrider och av vilka skäl han anser att dessa punkter innehåller en felaktig rättstillämpning. Vidare har rådet påpekat att det är anmärkningsvärt att, inom ramen för denna första delgrund, göra gällande att tribunalen inte följde en rättspraxis som den utvecklade i den tredje överklagade domen, vilken meddelades efter den första överklagade domen. Rådet anser även att de flesta av de argument som den första klaganden har anfört till stöd för den första grundens tre delar syftar till att få domstolen att göra en ny bedömning av de faktiska omständigheterna, vilket domstolen inte är behörig att göra inom ramen för ett överklagande, utom vid missuppfattning av de faktiska omständigheterna, vilket inte har gjorts gällande i förevarande fall.

b) Domstolens bedömning

1) Huruvida den första grunden i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning

157 Det följer av artikel 256.1 andra stycket FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 168.1 d i rättegångsreglerna att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den dom som det yrkas upphävande av ifrågasätts samt de rättsliga argument som åberopas till stöd för detta yrkande, vid äventyr av att talan eller den berörda grunden annars inte kan tas upp till sakprövning, och att det ankommer på domstolen att, vid behov ex officio, pröva huruvida detta krav på precision är uppfyllt (dom av den 13 mars 2025, Shuvalov/rådet, C-271/24 P, EU:C:2025:180, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

158 Domstolen erinrar dessutom om att ett överklagande, enligt artikel 256 FEUF och artikel 58 i stadgan för Europeiska unionens domstol, ska vara begränsat till rättsfrågor. Tribunalen är ensam behörig dels att fastställa de faktiska omständigheterna, utom då det av handlingarna i målet framgår att de fastställda omständigheterna är materiellt oriktiga, dels att bedöma dessa faktiska omständigheter. Bedömningen av de faktiska omständigheterna utgör inte, med undantag för då tribunalen har missuppfattat bevisningen, en rättsfråga som ska prövas av domstolen. När tribunalen har fastställt eller bedömt de faktiska omständigheterna är domstolen, enligt artikel 256 FEUF, behörig att pröva den rättsliga kvalificeringen av dessa omständigheter och de rättsföljder som tribunalen har funnit att denna kvalificering ska medföra (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 mars 2021, Deutsche Telekom/kommissionen, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punkt 110, och dom av den 26 september 2024, JCDecaux Street Furniture Belgium/kommissionen, C-710/22 P, EU:C:2024:787, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

159 Det ska i förevarande fall påpekas att den första klaganden, i motsats till vad rådet har gjort gällande, inom ramen för den första grundens första del har angett exakt vilka punkter i den första överklagade domen som han avser att ifrågasätta, det vill säga punkterna 45, 51 och 63, och att han med erforderlig klarhet och precision har förklarat att den innebörd som i dessa punkter ges begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, inte stöds av en bokstavlig, kontextuell och teleologisk tolkning av detta kriterium, vilket även, enligt honom, framgår av de skäl som tribunalen angav i den andra och den tredje överklagade domen.

160 Vidare är det riktigt att tribunalen, i punkterna 45–51, 63 och 65 i den första överklagade domen, vilka avses i den första grundens tre delar, prövade, för det första, om det skäl som rådet hade anfört för att vidta restriktiva åtgärder mot den första klaganden på grundval av kriterium g stöddes av faktiska omständigheter, för det andra, om rådet hade gjort en oriktig bedömning genom att, vid kvalificeringen av klaganden som en ledande affärsman, underlåta att beakta en faktisk omständighet, nämligen den påstådda avyttringen av hans aktier några dagar före antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen och, för det tredje, om det vid kvalificeringen av klaganden som en ledande affärsman fanns anledning att beakta en annan faktisk omständighet, nämligen att samma klagande inte utövade någon kontroll över det bolag och den koncern i vilket han fortfarande var verksam vid denna tidpunkt.

161 Det ska emellertid, bland annat mot bakgrund av den rättspraxis från domstolen som nämns i punkt 158 ovan, påpekas att den första klaganden, genom sin första grunds tre delar, inte försöker ifrågasätta tribunalens konstaterande och bedömning av de faktiska omständigheterna i punkterna 45–51 i den första överklagade domen, och tribunalen gjorde för övrigt inte något sådant konstaterande eller en sådan bedömning i punkterna 63 och 65 i den domen. Tvärtom anser han att tribunalen, i punkterna 51, 63 och 65 i den första överklagade domen, felaktigt slog fast att det fanns fog för att kvalificera honom som en ledande affärsman, i den mening som avses i kriterium g, enbart med hänsyn till hans befattning inom TMK och Group Sinara, oberoende av om han hade överlåtit sina aktier i detta bolag eller i denna koncern eller om han fortfarande utövade kontroll över dessa vid tidpunkten för antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen. Den första klaganden anser att tribunalen genom ett sådant resonemang valde en rent ekonomisk betydelse av begreppet ledande, trots att detta begrepp, såsom han hade gjort gällande i sin ansökan i första instans, medför en betydelse för eller ett inflytande på Ryska federationens regering.

162 Den första klagandens invändningar avser således tribunalens rättsliga kvalificering av de faktiska omständigheterna såsom omständigheter som motiverar tillämpningen av de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom (se, analogt, dom av den 15 november 2012, rådet/Bamba, C-417/11 P,

EU:C:2012:718, punkt 60), vilket, i enlighet med den rättspraxis som det erinrat om i punkt 158 ovan, omfattas av domstolens behörighet. I den mån detta ifrågasättande även avser tribunalens underförstådda tolkning av begreppet ledande i den mening som avses i kriterium g, ska det erinras om att frågan huruvida tribunalen har gjort en felaktig tolkning av en bestämmelse i en unionsrättsakt är en rättsfråga som kan prövas av domstolen i ett mål om överklagande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 november 2000, Sarrió/kommissionen, C-291/98 P, EU:C:2000:631, punkt 35).

163 Slutligen är det inte möjligt att avvisa en invändning, enligt vilken en klaganden i samband med ett överklagande gör gällande att tribunalen i den överklagade domen inte tolkade en bestämmelse i en unionsrättsakt på samma sätt som i en annan dom som meddelades samma dag, eller till och med i en senare dom. I annat fall skulle klaganden på ett otillbörligt sätt berövas möjligheten att påtala en eventuell motsägelse eller inkonsekvens i tribunalens tolkning av en sådan bestämmelse, trots att frågan huruvida tribunalen, mot bakgrund av dess egen praxis, har tolkat unionsrätten korrekt och enhetligt är en rättsfråga som omfattas av domstolens behörighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 september 2018, Philips och Philips France/kommissionen, C-98/17 P, EU:C:2018:774, punkterna 82–85).

164 Under dessa omständigheter finner domstolen att den första grund som den första klaganden har åberopat till stöd för sitt överklagande i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning i sin helhet.

2) Prövning i sak

i) Den första grunden i mål C-696/23 P, den första grundens tredje del i mål C-704/23 P och den första grundens fjärde del i mål C-35/24 P

165 I den mån det finns ett samband mellan de argument som anförts av den första, den andra och den fjärde klaganden kommer de att prövas tillsammans nedan, medan de argument som är specifika för var och en av dessa klaganden i förekommande fall kommer att prövas separat.

166 För det första konstaterar domstolen att den första klaganden har gjort en felaktig tolkning av den andra och den tredje överklagade domen, liksom den andra klaganden har gjort en felaktig tolkning av den andra överklagade domen och den fjärde klaganden av den fjärde överklagade domen. Varken i punkterna 79–81 i den andra överklagade domen, i punkterna 66 och 68 i den tredje överklagade domen eller i punkt 54 i den fjärde överklagade domen fann eller presumerade tribunalen nämligen att ledande affärsmän, i den mening som avses i kriterium g, måste ha en personlig koppling till Ryska federationens regering, på så sätt att de måste ha en konkret betydelse för denna regering eller kunna utöva ett betydande inflytande eller betydande påtryckningar på denna.

167 I punkt 79 i den andra överklagade domen, som såväl den första som den andra klaganden har hänvisat till, i punkt 66 i den tredje överklagade domen, som den första klaganden har hänvisat till, och i punkt 54 i den fjärde överklagade domen, som den fjärde klaganden har hänvisat till, fann tribunalen att kriterium g endast förutsätter att det finns en koppling mellan å ena sidan Ryska federationens regering och, å andra sidan, inte ledande affärsmän, utan ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för denna regering. Tribunalen fann dessutom att detta kriterium endast syftade till att utnyttja det inflytande som den kategori av personer som dessa affärsmän utgör ”kunde” utöva på den ryska regimen genom att ”förmå” dessa personer att

utöva påtryckningar på nämnda regering för att den ska ändra sin politik. Denna formulering visade tydligt att tribunalen inte slog fast att ledande affärsmän måste ha en personlig koppling till samma regering eller att de faktiskt måste kunna utöva påtryckningar på denna regering.

168 I punkt 80 i den andra överklagade domen, som den första klaganden har hänvisat till, slog tribunalen därefter fast att begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, omfattade den betydelse som affärsmän kunde ha på det ekonomiska planet, med hänsyn till deras yrkesmässiga ställning, omfattningen av deras ekonomiska verksamhet, omfattningen av deras kapitalinnehav eller deras befattningar i ett eller flera företag där de är verksamma, oberoende av de kopplingar som dessa affärsmän kan ha med Ryska federationens regering.

169 Slutligen fann tribunalen, i punkt 81 i den andra överklagade domen och i punkt 68 i den tredje överklagade domen, vilka den första klaganden har hänvisat till, att en sådan tolkning av detta begrepp, som bortser från varje form av koppling som affärsmännen kan ha med denna regering, stöds av syftet med de aktuella restriktiva åtgärderna, nämligen att utöva påtryckningar på nämnda regering och öka kostnaderna för Ryska federationens agerande mot Ukraina.

170 Domstolen konstaterar följaktligen att tribunalen inte uppställde någon presumtion i samband med en sådan förmåga och inte heller kastade om bevisbördan. Tribunalen fann inte heller, i punkterna 79–81 i den andra överklagade domen och i punkterna 66 och 68 i den tredje överklagade domen, att ledande affärsmän, i den mening som avses i kriterium g, måste ha en personlig koppling till Ryska federationens regering, på så sätt att de måste ha en konkret betydelse för denna regering eller utöva ett verkligt inflytande över den. Under dessa omständigheter kan den andra och den fjärde klagandens argument inte godtas.

171 För det andra ska det dock prövas huruvida tribunalen, oberoende av de överväganden som den gjorde i den andra och den tredje överklagade domen, gjorde en riktig bedömning i den första överklagade domen av begreppet ledande, i den mening som avses i detta kriterium, då den, i punkterna 51, 63 och 65 i denna dom, fann att en sådan person som den första klaganden kan kvalificeras som en ledande affärsman enbart mot bakgrund av vederbörandes befattningar inom den ryska ekonomin, oberoende av om det finns en koppling mellan denna person och Ryska federationens regering.

172 I detta sammanhang ska det, i enlighet med de regler för tolkning av de unionsrättsliga bestämmelserna som det erinrats om i punkterna 99 och 100 ovan, prövas huruvida tribunalens tolkning av begreppet ledande i den första överklagade domen utgör felaktig rättstillämpning.

173 När det gäller begreppet ledande förefaller det som om samtliga språkversioner av kriterium g använder ord med en jämförbar innebörd, eftersom de återspeglar tanken att en affärsman ska vara betydelsefull, framträdande eller eminent. I dessa bestämmelser anges nämligen att affärsmännen ska vara framstående (*видни* på bulgariska), betydelsefulla (*principales* på spanska och *importanți* på rumänska), framträdande (*předních* på tjeckiska, *fremtrædende* på danska, *führende* på tyska, *leading* på engelska, *príomhdhaoine* på irländska, *vodeće* på kroatiska, *vezető* på ungerska, *vooraanstaande* på nederländska, *wiodących* på polska, *propredných* på slovakiska, *johtavat* på finska och *ledande* på svenska), eminenta (*juhtivad* på estniska, *εξέχοντες* på grekiska, *di spicco* på italienska och *proeminentes* på portugisiska), inflytelserika (*influent* på franska, *ietekmīgi* på lettiska och *įtakingi* på litauiska), viktig (*ewlenin* på maltesiska) eller dominerande (*vodilne* på slovenska).

174 De ord som används i de olika språkversionerna förutsätter inte heller på något sätt, i sig och utanför sitt sammanhang, att det finns en koppling till något som helst område, såsom det ekonomiska eller politiska området, eller till bestämda personer eller enheter, såsom regeringen i en stat.

175 Såsom generaladvokaten påpekade i punkt 32 i sitt förslag till avgörande i mål C-696/23 P hänvisar adjektivet ledande – eftersom det inte finns något i lydelsen av kriterium g som tyder på att inflytandet ska utövas över Ryska federationens regering eller mer allmänt i ett politiskt sammanhang – till den betydelse som den berörda affärsmannen ska ha inom sin verksamhetssektor, oberoende av den koppling som denna affärsman i förekommande fall dessutom kan ha med denna regering.

176 Det är riktigt att denna regering nämns i kriterium g, vilket medför att det skulle kunna anses att begreppet ledande även ingår i ett politiskt sammanhang. Såsom tribunalen angav i punkterna 79–81 i den andra överklagade domen och i punkterna 66 och 68 i den tredje överklagade domen, vilka den första klaganden har hänvisat till, fastställer detta kriterium emellertid ett samband mellan, å ena sidan, nämnda regering och, å andra sidan, inte de ledande affärsmännen, utan de ekonomiska sektorer inom vilka dessa affärsmän är verksamma. Såsom angetts i punkt 125 ovan ska kriterium g nämligen tolkas så, att det är de ekonomiska sektorerna, och inte de ledande affärsmännen, som ska utgöra en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

177 Det framgår således av ordalydelsen i kriterium g att detta kriterium endast innebär att det ska visas att affärsmännen har en väsentlig betydelse inom en ekonomisk sektor som är lönsam för Ryska federationens regering, oberoende av de kopplingar som dessa affärsmän kan ha till denna regering, deras konkreta betydelse för denna regering eller deras faktiska förmåga att utöva inflytande över den.

178 Under dessa omständigheter finner domstolen, i likhet med vad tribunalen påpekade i punkt 80 i den andra överklagade domen, som den första klaganden har hänvisat till, att begreppet affärsmännens ledande ställning inom den ekonomiska sektor där de är verksamma endast kan förstås mot bakgrund av det ekonomiska sammanhang i vilket de är verksamma, enligt sådana kriterier som deras yrkesmässiga ställning eller befattning, omfattningen av deras ekonomiska verksamhet, omfattningen av deras kapitalinnehav eller investeringar, deras befattningar inom det företag där de utövar denna verksamhet eller alla andra relevanta ekonomiska kriterier.

179 Denna tolkning stöds av de mål som eftersträvas med kriterium g. Såsom tribunalen angav i punkt 90 i den första överklagade domen och såsom det erinrats om i punkt 121 ovan, består dessa mål i att utöva ytterligare påtryckningar på Ryska federationen och att öka kostnaderna för Ryska federationens åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, så att Ryska federationen upphör med sin militära aggression mot Ukraina och, mer allmänt, med sina åtgärder och sin politik som destabiliserar Ukraina.

180 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 44 i sitt förslag till avgörande i mål C-696/23 P, kan dessa mål uppnås genom att restriktiva åtgärder riktas mot affärsmän som, på grund av deras stora betydelse inom en ekonomisk sektor som är lönsam för Ryska federationens regering, bidrar till de inkomster som denna regering erhåller från samma sektor, och följaktligen även till finansieringen av de åtgärder som detta tredjeland vidtar mot Ukraina, och detta i samband med en ekonomi som omvandlats till eller kan komma att omvandlas till en krigsekonomi. Genom att försvåra de berörda ekonomiska sektorernas funktion kan införandet av restriktiva åtgärder mot sådana

affärsmän, oberoende av de kopplingar som de i förekommande fall kan ha till nämnda regering, således öka kostnaderna för dessa åtgärder och utöva påtryckningar på nämnda regering för att den ska upphöra med nämnda åtgärder.

181 Det framgår således av punkterna 173–180 ovan att begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, ska förstås så, att det avser affärsmän som har en väsentlig betydelse inom ekonomiska sektorer som är lönsamma för Ryska federationens regering, vilket innebär att de indirekt kan främja finansieringen av nämnda regerings destabiliserande åtgärder mot Ukraina genom att bidra till att upprätthålla lönsamheten i dessa sektorer eller till och med till deras välstånd.

182 Under dessa omständigheter kan domstolen inte godta den första klagandens argument, att tribunalen i punkterna 51, 63 och 65 i den första överklagade domen gjorde en felaktig tolkning av begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, genom att anse att det fanns fog för att kvalificera honom som en ledande affärsman med hänsyn till hans befattningar inom TMK och Group Sinara, oberoende av eventuella kopplingar till Ryska federationens regering.

183 För det tredje, vad gäller den första klagandens argument, att tribunalen gjorde en felaktig bedömning när den, i punkterna 63 och 65 i den första överklagade domen, fann att den omständigheten att han hade förlorat kontrollen över TMK och Group Sinara till följd av att han avyttrat sina aktier inte var relevant vid tolkningen och tillämpningen av kriterium g och följaktligen för att kvalificera honom som en ledande affärsman i den mening som avses i detta kriterium, kan dessa argument inte godtas av följande skäl.

184 Det framgår nämligen av punkt 181 ovan att begreppet ledande affärsmän i kriterium g inte är begränsat till affärsmän som genom sina befattningar i ett bolag eller genom de aktier som de innehar utövar en verklig och faktisk kontroll över detta bolag. Detta begrepp omfattar, såsom även framgår av punkterna 47–51 i den första överklagade domen och av punkt 178 ovan, de affärsmän som, bland annat på grund av betydelsen av deras ställning och deras befattningar och den ekonomiska betydelsen av det bolag i vilket de är verksamma, har en väsentlig betydelse inom den ekonomiska sektor där de bedriver sin verksamhet. Även om en sådan betydelse under vissa omständigheter kan fastställas bland annat med hänsyn till den kontroll som en affärsman utövar över det bolag i vilket han eller hon utövar sin verksamhet, kan den även fastställas med hänsyn till andra objektiva omständigheter, såsom de ovannämnda.

185 Det framgår av tribunalens konstateranden och bedömningar av de faktiska omständigheterna i punkterna 47–51 och 62 i den första överklagade domen, vilka inte har ifrågasatts av den första klaganden i dennes överklagande, att han hade en ställning och utövade befattningar som, även med hänsyn till TMK:s och Group Sinaras ekonomiska betydelse, innebar att han fram till antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen hade en väsentlig betydelse inom den sektor där han var verksam, det vill säga en ledande ställning i den mening som avses i kriterium g. Under dessa omständigheter gjorde tribunalen sig inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkterna 63 och 65 i den första överklagade domen fann att det inte var nödvändigt, för att kvalificera den första klaganden som en ledande affärsman, att fastställa huruvida denna klaganden fram till detta datum fortfarande utövade en verklig och faktisk kontroll över detta bolag och denna koncern.

186 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den första grunden i mål C-696/23 P, den första grundens tredje del i mål C-704/23 P eller den första grundens fjärde del i mål C-35/24 P.

ii) Den första och den andra invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P samt den andra grunden och den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P

187 För det första har den andra och den femte klaganden, inom ramen för den första invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P respektive den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P, gjort gällande att tribunalen åsidosatte rättssäkerhetsprincipen genom att ge begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, en alltför vid definition i punkt 80 i den andra överklagade domen och i punkt 91 i den femte överklagade domen.

188 Det framgår i detta hänseende av rättspraxis att det enligt rättssäkerhetsprincipen krävs dels att rättsreglerna ska vara klara och precisa, dels att enskilda ska kunna förutse hur de kommer att tillämpas, i synnerhet när de kan få negativa konsekvenser. Nämnda princip kräver i synnerhet att en lagstiftning gör det möjligt för dem som berörs av den att få kännedom om den exakta omfattningen av de skyldigheter som de åläggs genom lagstiftningen och att de på ett otvetydigt sätt kan få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och vidta åtgärder i enlighet därmed. Dessa rättssäkerhetskrav kan emellertid inte förstås så, att de hindrar unionslagstiftaren från att i en bestämmelse använda sig av ett abstrakt juridiskt begrepp, eller att de innebär ett krav på att en sådan abstrakt bestämmelse ska ange de olika konkreta fall där den kan tillämpas. Det är nämligen inte möjligt för lagstiftaren att i förväg bestämma alla dessa fall och inte heller för unionsdomstolen, i samband med dess tolkning av bestämmelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 oktober 2024, Litauen m.fl./parlamentet och rådet (Mobilitetspaketet), C-541/20–C-555/20, EU:C:2024:818, punkterna 158 och 159 samt där angiven rättspraxis, och dom av den 1 augusti 2025, Timchenko/rådet, C-703/23 P, EU:C:2025:608, punkt 33).

189 Dessutom åsidosätts inte rättssäkerhetsprincipen enbart av det skälet att unionsdomstolen måste tillämpa andra tolkningsmetoder än en bokstavstolkning av en bestämmelse med allmän giltighet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 september 2021, Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, punkt 167).

190 Det ska erinras om att tribunalen, i punkt 91 i den femte överklagade domen, fann att affärsmän var ledande, i den mening som avses i kriterium g, på grund av deras betydelse inom den sektor där de är verksamma och på grund av den betydelse som denna sektor har för den ryska ekonomin. Såväl i denna punkt som i punkt 80 i den andra överklagade domen preciserade tribunalen att begreppet ledande, i den mening som avses i detta kriterium, omfattade den betydelse som affärsmän kunde ha med hänsyn till deras yrkesmässiga ställning, omfattningen av deras ekonomiska verksamhet, omfattningen av deras kapitalinnehav eller deras befattningar i ett eller flera företag där de är verksamma.

191 Genom denna bedömning tolkade tribunalen begreppet ledande i ekonomisk mening och tillhandahöll tillräckligt klara och precisa kriterier för att kunna tillämpa begreppet, även om det inte fanns någon skyldighet för tribunalen att i detalj ange i vilka fall nämnda begrepp kunde vara tillämpligt, eftersom bedömningen av vilken betydelse eller vilket inflytande en affärsman kan ha inom en berörd ekonomisk sektor, såsom även framgår av punkt 184 ovan, i stor utsträckning beror på sammanhanget och omständigheterna i det enskilda fallet (se, analogt, dom av den 1 augusti 2025, Timchenko/rådet, C-703/23 P, EU:C:2025:608, punkt 34).

192 Eftersom tribunalen, såsom framgår av punkt 178 ovan, hade fog för att, i punkt 91 i den femte överklagade domen, konstatera att det av begreppet ledande följer att de fall som avses är de där en affärsman har betydelse inom den berörda ekonomiska sektorn med hänsyn till sin

yrkesmässiga ställning, omfattningen av sin ekonomiska verksamhet, omfattningen av sitt kapitalinnehav eller sin befattning i ett eller flera företag, kan det inte anses att nämnda punkt 91 åsidosätter kravet på förutsebarhet enligt rättssäkerhetsprincipen.

193 För det andra har den andra klaganden, genom sin andra invändning till stöd för den första grundens första del i mål C-704/23 P, gjort gällande att tribunalen, i punkterna 88–90 i den andra överklagade domen, beaktade kriterier eller omständigheter som den inte angav i sin definition av begreppet ledande affärsman i punkt 80 i den domen, det vill säga den ekonomiska betydelsen av bolaget Yandex, i vilket den andra klaganden var verksam, respektive ett möte som klaganden deltog i den 24 februari 2022 med Ryska federationens president Vladimir Putin.

194 Det är riktigt att tribunalen, i punkt 80 i den andra överklagade domen, identifierade fyra icke kumulativa kriterier som gör det möjligt att anse att en affärsman är ledande, i den mening som avses i kriterium g, och att inget av dessa kriterier nämner den ekonomiska betydelsen av det bolag i vilket denna affärsman är verksam. Det är även riktigt att tribunalen, i punkterna 88 och 90 i nämnda dom, konstaterade att Yandex var ett ekonomiskt viktigt bolag och bland annat grundade sig på denna omständighet för att slå fast att rådet hade haft fog för att kvalificera den andra klaganden som en ledande affärsman i den mening som avses i kriterium g.

195 Såsom framgår av punkterna 178 och 191 ovan kan en affärsmans ledande ställning emellertid fastställas med hjälp av olika ekonomiska kriterier beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Den ekonomiska betydelsen av det bolag i vilket en affärsman är verksam utgör således en relevant omständighet för att, tillsammans med andra omständigheter, avgöra huruvida denna affärsman är ledande i den mening som avses i kriterium g, det vill säga, såsom angetts i punkt 181 ovan, huruvida han eller hon har en väsentlig betydelse inom den berörda ekonomiska sektorn. Tribunalen gjorde sig således inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den beaktade denna omständighet i punkterna 87–90 i den andra överklagade domen.

196 Vad gäller den omständigheten att tribunalen, i punkt 89 i den andra överklagade domen, beaktade en faktisk omständighet som inte omfattas av de kriterier som anges i definitionen av begreppet ledande i punkt 80 i den domen, nämligen att den andra klaganden deltog i ett möte som anordnades av Ryska federationens president Vladimir Putin den 24 februari 2022, räcker det att påpeka att tribunalen i punkt 89 endast fann att denna omständighet stödde att den andra klaganden var ledande, i den mening som avses i kriterium g. Såsom framgår av punkt 188 ovan är det emellertid inte möjligt att i en allmän definition av ett begrepp, såsom den som tribunalen gav i punkt 80 i den andra överklagade domen, ange de olika konkreta fall i vilka detta begrepp kan tillämpas och den kan än mindre innehålla uppgifter om de faktiska omständigheter som gör det möjligt att styrka eller bekräfta att en konkret situation omfattas av nämnda begrepp.

197 Dessutom ska beaktandet av mötet den 24 februari 2022 inte förstås så, att klaganden anses vara ledande på grund av sin koppling till Ryska federationens regering eller med dess president, utan på så sätt att klagandens väsentliga betydelse inom den ekonomiska sektor där han är verksam stöds av att han är en av de oligarker som inbjudits att delta i detta möte.

198 För det tredje har den femte klaganden, genom sin andra grund i mål C-111/24 P, gjort gällande att tribunalen, i punkt 92 i den femte överklagade domen, inte gjorde någon jämförande analys av ordet ledande i de olika språkversionerna av kriterium g och, i punkt 89 i samma dom, jämförd med punkt 52 i den domen, grundade sin teleologiska analys av detta begrepp på mål som inte hänför sig till individuella utan sektorsvisa restriktiva åtgärder som unionen vidtagit i samband med Ryska federationens destabilisering av Ukraina.

199 Vad gäller den första av dessa två invändningar har den femte klaganden gjort en felaktig tolkning av punkt 92 i den femte överklagade domen. I den domen slog tribunalen nämligen fast att detta kriterium, även om det skulle finnas skillnader mellan de olika språkversionerna av ordet ledande i lydelsen av detta kriterium, i enlighet med den rättspraxis som nämns i den punkten och som det erinrats om i punkt 100 ovan, ska tolkas mot bakgrund av den allmänna systematiken i och syftet med de bestämmelser i vilka det ingår, vilket var just vad tribunalen gjorde i punkterna 88–91 i den femte överklagade domen.

200 Det ska under alla omständigheter erinras om att de 24 språkversionerna av ordet ledande inte skiljer sig åt, eftersom de kan tolkas enhetligt, såsom framgår av punkterna 173 och 174 ovan.

201 Vad gäller den andra invändning som nämns i punkt 198 ovan ska det, såsom framgår av punkterna 118 och 121 ovan och såsom tribunalen angav i punkterna 52 och 89 i den femte överklagade domen, erinras om att unionsrättsakterna om restriktiva åtgärder, som antagits mot bakgrund av situationen i Ukraina sedan år 2014, har till syfte att såväl genom sektorsvisa restriktiva åtgärder som, såsom i förevarande fall, individuella restriktiva åtgärder, utöva påtryckningar på Ryska federationen och öka kostnaderna för dess åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, för att få Ryska federationen att upphöra med sina åtgärder och sin politik som destabiliserar Ukraina och, sedan 2022, aggressionen mot Ukraina. Tribunalen gjorde således en teleologisk analys i punkterna 88 och 89 i den femte överklagade domen, varvid den korrekt identifierade de mål som eftersträvades med de restriktiva åtgärder som följer av de omtvistade ursprungliga rättsakterna och de omtvistade första rättsakterna om bibehållande.

202 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den första och den andra invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P eller den andra grunden och den fjärde grundens första del i mål C-111/24 P.

B. Grunderna avseende tribunalens åsidosättande av proportionalitetsprincipen och artikel 52.1 i stadgan samt den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P

203 I detta avsnitt samlas, utöver den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P, grunderna avseende tribunalens påstått felaktig rättstillämpning med avseende på proportionalitetsprincipen och kraven i artikel 52.1 i stadgan, det vill säga den tredje och den fjärde grunden i mål C-696/23 P samt den tredje grunden och den fjärde grundens andra del i mål C-704/23 P.

1. Den tredje grunden i mål C-696/23 P, avseende åsidosättande av artikel 52.1 första meningen i stadgan

a) Parternas argument

204 Genom den tredje grunden till stöd för sitt överklagande i mål C-696/23 P har den första klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 80 i den första överklagade domen, gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att den begränsning i utövandet av hans grundläggande rättigheter som följde av de restriktiva åtgärder han ålagts var föreskriven i lag i den mening som avses i artikel 52.1 första meningen i stadgan. Tribunalen underlät nämligen, i strid med EU-domstolens praxis, att pröva huruvida det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, genom vilka dessa åtgärder föreskrivs, innehåller klara och precisa bestämmelser

som reglerar omfattningen av det ingrepp som sker i den första klagandens grundläggande rättigheter enligt artiklarna 7 och 17 i stadgan, det vill säga rätten till respekt för sitt privatliv och rätten till egendom. Det är emellertid inte fallet här. I synnerhet är kriterium g varken klart eller precist och grundar sig på tvetydiga formuleringar som inte uppfyller kravet på förutsebarhet och som inte ger tillräckliga garantier mot att rådet godtyckligt använder sitt utrymme för skönsmässig bedömning.

205 Rådet har bestritt att den första klagandens argument är välgrundade.

b) Domstolens bedömning

206 Det ska erinras om att rätten till respekt för privatlivet och familjelivet, bostaden och kommunikationer, som stadfästs i artikel 7 i stadgan, samt rätten till egendom enligt artikel 17 i stadgan inte är absoluta rättigheter och att utövandet av dessa rättigheter kan bli föremål för inskränkningar som motiveras av mål av allmänintresse som eftersträvas av unionen, under förutsättning att inskränkningarna faktiskt tillgodoser nämnda mål av allmänintresse och att de, mot bakgrund av det eftersträvade målet, inte utgör ett oproportionerligt och oacceptabelt ingrepp som påverkar själva kärnan i de på detta sätt garanterade rättigheterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 148, och dom av den 21 mars 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, punkt 75).

207 I artikel 52.1 första meningen i stadgan föreskrivs att utövandet av dessa rättigheter kan begränsas, förutsatt att begränsningarna är föreskrivna i lag och förenliga med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter.

208 Kravet på att sådana begränsningar ska vara föreskrivna i lag (legalitetsprincipen) innebär att det av själva lagstödet för rättighetsingreppet klart ska framgå vilken räckvidd begränsningen av den aktuella rättigheten har. Nämnda krav hindrar dock inte att en rättighetsbegränsning ges en tillräckligt öppen formulering för att den ska kunna anpassas till olika fall och till förändrade förhållanden. Vidare kan EU-domstolen i förekommande fall tolkningsvägen precisera den konkreta räckvidden av begränsningen med beaktande av såväl själva lydelsen i den aktuella unionslagstiftningen som dess allmänna systematik och eftersträvade mål, såsom dessa tolkats mot bakgrund av de i stadgan garanterade grundläggande rättigheterna (dom av den 21 mars 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, punkt 77 och där angiven rättspraxis).

209 Det är riktigt att tribunalen, i punkt 80 i den första överklagade domen, i samband med dess prövning av legalitetsprincipen, nöjde sig med att påpeka att de restriktiva åtgärder som de omtvistade rättsakterna medförde för den första klaganden var föreskrivna i rättsakter som bland annat hade allmän giltighet och en tydlig rättslig grund i unionsrätten. Tribunalen prövade därvid inte frågan huruvida de rättsakter som medger att det görs ingrepp i den första klagandens grundläggande rättigheter definierade omfattningen av begränsningen i utövandet av dessa rättigheter i den mening som avses i den rättspraxis som det erinrats om i föregående punkt. Tribunalen gjorde sig skyldig till en felaktig rättstillämpning i detta avseende.

210 Det följer emellertid av fast rättspraxis att om ett avgörande från tribunalen innehåller domskäl som strider mot unionsrätten, men domslutet framstår som riktigt enligt andra rättsliga grunder, innebär inte detta åsidosättande att avgörandet ska upphävas, utan domskälen ska då ersättas (dom av den 4 oktober 2024, kommissionen och rådet//Front Polisario, C-778/21 P och C-798/21 P, EU:C:2024:833, punkt 178).

211 Enligt artikel 52.1 i stadgan krävs förvisso att varje begränsning i utövandet av en grundläggande rättighet som garanteras i stadgan ska vara föreskriven i lag, vilket innebär att den rättsliga grund som medger ett ingrepp i nämnda rättighet på ett klart och precist sätt ska definiera omfattningen av begränsningen av utövandet av denna rättighet (dom av den 16 juli 2020, Facebook Ireland och Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, punkt 175, och dom av den 8 september 2020, Recorded Artists Actors Performers, C-265/19, EU:C:2020:677, punkt 86).

212 Tribunalen prövade i huvudsak huruvida detta krav var uppfyllt vid prövningen av den första grunden för talan, avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen och de grundläggande rättigheterna.

213 Tribunalen fann särskilt, i punkterna 83, 84 och 91–93 i den första överklagade domen, att villkoren för tillämpningen och omfattningen av begränsningarna i utövandet av de grundläggande rättigheter som garanteras i artiklarna 7 och 17 i stadgan definieras på ett klart och precist sätt i beslut 2014/145 och i förordning nr 269/2014. Sådana restriktiva åtgärder får nämligen endast vidtas mot kategorier av personer och enheter som uppfyller kriterierna i artiklarna 1 och 2 i beslut 2014/145 och i artikel 3 i förordning nr 269/2014, däribland kriterium g. I artikel 1.2, 1.3 och 1.6 i beslut 2014/145 preciseras dessutom de fall i vilka en person kan komma i åtnjutande av ett undantag från det förbud mot inresa till och transitering genom unionens territorium som gäller för personen, medan artikel 2.3–2.5, 2.7 och 2.8 i detta beslut samt artiklarna 4–6b i förordning nr 269/2014 föreskriver i vilka fall en persons frysta penningmedel och ekonomiska resurser får frigöras.

214 Under dessa omständigheter förefaller tribunalens slutsats, i punkt 80 i den första överklagade domen, enligt vilken de restriktiva åtgärder som de omtvistade rättsakterna medför för den första klaganden är föreskrivna i lag, i den mening som avses i artikel 52.1 första meningen i stadgan, vara välgrundad mot bakgrund av de skäl som anges i en annan del av den domen.

215 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den tredje grunden i mål C-696/23 P.

2. Den fjärde grunden i mål C-696/23 P och den tredje grunden i mål C-704/23 P, avseende åsidosättande av artikel 52.1 andra meningen i stadgan, samt den fjärde grundens andra del i mål C-704/23 P, avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen

a) Parternas argument

216 Den fjärde grunden för överklagandet i mål C-696/23 P består av sex delar.

217 Genom den första grundens första del har den första klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 88 och 90 i den första överklagade domen, fann att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom var ägnade och nödvändiga för att uppnå de mål som eftersträvas av unionen. Vad gäller punkt 88 i den domen har dessa åtgärder nämligen inte haft någon som helst inverkan på Ryska federationen, och övervägandena i punkt 88 styrker dessutom inte heller att nämnda åtgärder är proportionerliga. Den första klaganden har särskilt gjort gällande att frågan huruvida han hade överlåtit sina aktier i TMK och Group Sinara var en relevant omständighet vid bedömningen av huruvida de restriktiva åtgärderna var ägnade att uppnå de eftersträvade målen, som tribunalen borde ha prövat mot bakgrund av den bevisning som lagts fram. Vad gäller punkt 90 i nämnda dom anser

den första klaganden, i motsats till vad tribunalen slog fast, att han inte kunde föreslå mindre ingripande åtgärder, eftersom sådana åtgärder skulle ha varit lika olämpliga för att uppnå de eftersträvade målen.

218 Genom den fjärde grundens andra del har den första klaganden ifrågasatt tribunalens slutsats, i punkt 94 i den första överklagade domen, att argumentet att de restriktiva åtgärder som införts genom det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen i slutändan gynnar Ryska federationens intressen, trots den bevisning som lades fram under förfarandet vid tribunalen, inte var tillräckligt underbyggt.

219 Genom den fjärde grundens tredje del har den första klaganden gjort gällande att tribunalen underlät att pröva hans argument om att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom är orimliga, eftersom medlemsstaterna – genom inköp av fossila bränslen – bidrar till finansieringen av kostnaderna för Ryska federationens krig.

220 Till stöd för den fjärde grundens fjärde del har den första klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkt 90 i den första överklagade domen, bortsåg från den omständigheten att han materiellt sett inte kunde kringgå de införda begränsningarna, vilket tribunalen hade kunnat konstatera om den hade beaktat den bevisning som åberopats avseende överlåtelsen av hans aktier.

221 Den första klaganden har, genom den fjärde grundens femte och sjätte delar, gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 81, 82 och 93 respektive punkterna 83, 84, 91 och 92 i den första överklagade domen, i samband med prövningen av huruvida de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom är proportionerliga, fäste alltför stor betydelse vid den regelbundna översynen av de restriktiva åtgärder som han är föremål för samt vid möjligheten att ansöka om tillstånd att använda penningmedel eller erhålla ett resetillstånd av humanitära skäl.

222 Till stöd för den tredje grunden i mål C-704/23 P har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 143 i den andra överklagade domen, i motsats till vad den angav i denna punkt, underlät att kontrollera huruvida de restriktiva åtgärder som införts och bibehållits genom de omtvistade rättsakterna var ägnade att uppnå de mål som eftersträvas med dessa rättsakter. Tribunalens överväganden i nämnda punkt hänför sig nämligen inte till prövningen av huruvida de restriktiva åtgärderna är ägnade att uppnå dessa mål. De restriktiva åtgärder som vidtagits mot den andra klaganden är emellertid inte ägnade att leda till några som helst påtryckningar på Ryska federationens ledning, påverka dess politik eller på något sätt påverka den berörda ekonomiska sektorn.

223 Genom den fjärde grundens andra del i samma mål har den andra klaganden gjort gällande att även punkt 166 i den andra överklagade domen, som rör frågan huruvida begränsningen av utövandet av hans grundläggande rättigheter är proportionerlig och i vilken det bland annat hänvisas till den proportionalitetsbedömning som gjordes i punkt 143 i den domen, är behäftad med en felaktig rättstillämpning.

224 Rådet har svarat att den första klaganden i mål C-696/23 P, genom den fjärde grundens första, andra och fjärde delar, har ifrågasatt tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna, och har gjort gällande att en sådan prövning av de faktiska omständigheterna, i avsaknad av något som helst påstående om missuppfattning, faller utanför domstolens behörighet inom ramen för ett överklagande.

225 I övrigt har rådet bestritt den första och den andra klagandens argument.

b) Domstolens bedömning

1) Huruvida den fjärde grundens första, andra och fjärde delar i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning

226 Vad gäller frågan huruvida den fjärde grundens första och fjärde delar som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning, konstaterar domstolen, mot bakgrund av den rättspraxis från domstolen som det erinrats om i punkt 158 ovan, att den första klaganden inte har försökt ifrågasätta tribunalens konstateranden och bedömningar av de faktiska omständigheterna. Klaganden har tvärtom invänt mot att tribunalen underlät att beakta en faktisk omständighet, nämligen att han avyttrat sina aktier i TMK och Group Sinara, när den bedömde huruvida ingreppet i hans grundläggande rättigheter genom de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom var proportionerligt och huruvida det förelåg en risk för kringgående av dessa åtgärder. Ett sådant argument innebär att domstolen ombeds att pröva huruvida tribunalen eventuellt åsidosatte proportionalitetsprincipen och reglerna om bevisbörda och bevisföring, vilket domstolen är behörig att göra inom ramen för ett överklagande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 augusti 2025, Timchenko/rådet, C-702/23 P, EU:C:2025:605, punkt 25 och där angiven rättspraxis). Under dessa omständigheter kan dessa två delgrunder tas upp till sakprövning.

227 Domstolen konstaterar däremot att den första klaganden, genom den fjärde grundens andra del i mål C-696/23 P, syftar till att få till stånd en ny bedömning av den bevisning som han hade lagt fram till stöd för sin talan i första instans för att visa att de aktuella restriktiva åtgärderna, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 94 i den första överklagade domen, gynnar Ryska federationens regering på grund av att ett stort antal affärsmän tvingas återvända till detta land. En sådan argumentation, genom vilken klaganden inte har gjort gällande att tribunalen missuppfattade bevisningen, ska avvisas, i enlighet med den rättspraxis från domstolen som det erinrats om i punkt 158 ovan.

228 Av detta följer att endast den fjärde grundens första och fjärde delar i mål C-696/23 P kan tas upp till sakprövning.

2) Prövning i sak

i) Inledande synpunkter

229 För det första, vad gäller frågan huruvida de restriktiva åtgärder som införts av unionen eller de allmänna bestämmelser som föreskrivs i unionsrättsakterna om sådana åtgärder är proportionerliga, har domstolen slagit fast att proportionalitetsprincipen kräver att de medel som föreskrivs i en unionsbestämmelse är ägnade att säkerställa att de legitima mål som eftersträvas med den aktuella lagstiftningen uppnås och att de inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål (dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 102 och där angiven rättspraxis, och dom av den 9 juli 2020, Haswani/rådet, C-241/19 P, EU:C:2020:545, punkt 99).

230 Vad gäller domstolskontrollen av att proportionalitetsprincipen har iakttagits ska det erinras om att domstolen har tillerkänt rådet ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när den föreskriver en ordning med restriktiva åtgärder inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik som innebär att rådet ställs inför val av politisk, ekonomisk och social karaktär och som medför att rådet måste göra komplicerade bedömningar. Domstolen har av detta dragit slutsatsen att det inte handlar om att avgöra huruvida en åtgärd som har vidtagits med stöd av en sådan ordning var den enda möjliga åtgärden eller den bästa möjliga åtgärden. Det är endast om åtgärden är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som rådet eftersträvar som åtgärdens laglighet kan påverkas. Domstolen har även preciserat att rådet, även om det har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, måste grunda sitt val på objektiva kriterier och undersöka om de mål som eftersträvas med den valda åtgärden är av sådan art att de negativa ekonomiska konsekvenserna – till och med betydande sådana – för vissa aktörer är motiverade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 120 och där angiven rättspraxis, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 146, och dom av den 9 juli 2020, Haswani/rådet, C-241/19 P, EU:C:2020:545, punkt 100).

231 För det andra kan, såsom det har erinrats om i punkt 206 ovan, utövandet av sådana grundläggande rättigheter som dem som stadfästs i artiklarna 7 och 17 i stadgan, liksom i artikel 16 i stadgan om friheten att utöva en ekonomisk verksamhet, bli föremål för inskränkningar som är motiverade av mål av allmänintresse som unionen eftersträvar, under förutsättning att sådana inskränkningar faktiskt tillgodoser nämnda mål av allmänintresse och inte, i förhållande till det eftersträvade målet, utgör ett oproportionerligt och inte godtagbart ingrepp som påverkar själva kärnan i de på detta sätt garanterade rättigheterna. Domstolen har även preciserat att restriktiva åtgärder per definition innefattar verkningar som berör rätten till respekt för privatlivet, rätten till egendom och friheten att bedriva yrkesverksamhet, till skada för de personer som åtgärderna avser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkterna 121–123 och där angiven rättspraxis, och dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 148 och 149).

232 Enligt artikel 52.1 i stadgan måste varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan vara föreskriven i lag och förenlig med rättighetens eller frihetens väsentliga innehåll. Begränsningar av dessa rättigheter och friheter får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter. I detta sammanhang kan den rättspraxis som nämnts i punkterna 229 och 230 ovan även användas för att avgöra huruvida det ingrepp som de restriktiva åtgärderna innebär i den berörda personens grundläggande rättigheter är proportionerligt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkterna 101–103, och dom av den 9 juli 2020, Haswani/rådet, C-241/19 P, EU:C:2020:545, punkterna 98–100).

233 Det framgår av punkterna 229–232 ovan att det, för att avgöra huruvida de restriktiva åtgärder som vidtagits av unionen eller de allmänna regler som föreskrivs i en unionsrättsakt som föreskriver sådana åtgärder är förenliga med proportionalitetsprincipen eller huruvida ingreppet i de rättigheter eller friheter som garanteras i stadgan till följd av att dessa rättigheter eller friheter begränsas genom en unionsrättsakt som inför restriktiva åtgärder är proportionerligt, för det första ska prövas huruvida dessa åtgärder eller regler tillgodoser ett mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen, för det andra, om de inte är uppenbart olämpliga i

förhållande till detta mål, det vill säga om de inte är uppenbart otjänliga för att uppnå detta mål, och, för det tredje, om de eller, i förekommande fall, den aktuella begränsningen, inte uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 126, och dom av den 17 september 2020, Rosneft m.fl./rådet, C-732/18 P, EU:C:2020:727, punkterna 110–115 och 117).

234 Det är således mot bakgrund av denna bedömningsmall som det ska prövas huruvida tribunalen, såsom den första och den andra klaganden har hävdat, gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i samband med sin bedömning av huruvida de restriktiva åtgärder som vidtagits på unionsnivå mot den andra klaganden var proportionerliga eller huruvida ingreppet i den första och den andra klagandens grundläggande rättigheter enligt artiklarna 7 och 17 i stadgan samt, vad gäller den andra klaganden, artikel 16 i stadgan var proportionerligt.

235 Syftet med de aktuella restriktiva åtgärderna att utöva påtryckningar på Ryska federationens regering och öka kostnaderna för dess åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende. Det rör sig om ett legitimt mål som ingår bland de mål som eftersträvas inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, enligt artikel 21.2 b och c FEU, nämligen målet att konsolidera och stödja demokrati, rättsstaten, de mänskliga rättigheterna och folkrätten respektive målet att bevara freden, förebygga konflikter och stärka internationell säkerhet (se, analogt, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 124, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 115, och dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 104). Den första och den andra klaganden har för övrigt inte, inom ramen för sin argumentation, bestritt att detta syfte är legitimt.

ii) Bedömning

236 Vad gäller den andra klagandens argument att tribunalen, vid dess bedömning av huruvida de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom på unionsnivå är proportionerliga och huruvida det ingrepp i hans grundläggande rättigheter som dessa åtgärder innebär är proportionerligt, i punkterna 143 och 166 i den andra överklagade domen underlät att pröva huruvida dessa åtgärder var lämpliga i förhållande till de mål som eftersträvas med de omtvistade rättsakterna, ska det påpekas att klaganden har gjort en felaktig tolkning av dessa punkter.

237 För det första medför de hänvisningar till tribunalens praxis som nämns i punkt 143 i den andra överklagade domen, bland annat hänvisningen till punkt 116 i domen av den 12 mars 2014, Al Assad/rådet (T-202/12, EU:T:2014:113), – i vilken tribunalen fann att de berörda restriktiva åtgärderna var lämpliga på grund av att det mål av allmänintresse som eftersträvades med dessa åtgärder var av grundläggande betydelse för det internationella samfundet – att det blir möjligt att förstå att tribunalen, analogt, i punkt 143 i nämnda dom, fann att de aktuella restriktiva åtgärderna, med hänsyn till vikten av de mål som eftersträvas med dessa åtgärder, vilka inte bestritts av den andra klaganden och som det erinrats om i punkt 235 ovan, var ägnade att uppnå dessa mål.

238 För det andra konstaterar domstolen att tribunalen, eftersom den, i punkt 166 i den andra överklagade domen, hänvisade till bedömningen i bland annat punkt 143 i den domen, prövade huruvida dessa åtgärder var lämpliga mot bakgrund av de mål som eftersträvades med dem och fann att de var ägnade att uppnå dessa mål. I punkt 143 fann tribunalen dessutom, i enlighet med

den praxis från domstolen som det erinrats om i punkterna 231 och 233 ovan, att de negativa konsekvenserna av det ingrepp i de grundläggande rättigheterna som följde av de restriktiva åtgärderna mot den andra klaganden inte kan anses vara oproportionerliga, eftersom de inte uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade målet.

239 Härefter ska domstolen pröva den fjärde grundens första och fjärde delar i mål C-696/23 P, genom vilka den första klaganden har gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning, när den, för att avgöra huruvida begränsningen av utövandet av hans grundläggande rättigheter var proportionerlig, i punkterna 88 och 90 i den första överklagade domen, bedömde huruvida de restriktiva åtgärderna var ägnade att uppnå de eftersträvade målen och huruvida denna begränsning var nödvändig.

240 Det ska inledningsvis påpekas att invändningar som riktar sig mot skäl som angetts för fullständighetens skull i ett avgörande från tribunalen enligt fast rättspraxis inte kan leda till att avgörandet upphävs och att sådana invändningar således saknar verkan (dom av den 2 oktober 2019, Crédit mutuel Arkéa/ECB, C-152/18 P och C-153/18 P, EU:C:2019:810, punkt 68 och där angiven rättspraxis). Eftersom punkt 88 i den första överklagade domen inleds med uttrycket ”Detta gäller i än högre grad då …”, kan slutsatsen dras att de skäl som följer efter detta uttryck är överflödiga i förhållande till de skäl som anges tidigare, i punkt 87 i domen, vilken inte har kritiserats av den första klaganden och i vilken tribunalen fann att de restriktiva åtgärder som införts genom det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen var ägnade att uppnå de eftersträvade målen. Den första klagandens argument avseende punkt 88 i den första överklagade domen är således verkningslösa.

241 Vidare saknas det fog för den första klagandens argument att tribunalen visade prov på inkonsekvens när den i punkt 90 i den första överklagade domen fann att han borde ha angett vilka mindre ingripande – men lika effektiva med avseende på de mål som rådet eftersträvade – åtgärder som rådet hade kunnat anta för att mildra de negativa konsekvenserna av begränsningen i utövandet av hans grundläggande rättigheter, trots att det inte fanns någon lämplig alternativ åtgärd. Det är riktigt att tribunalen i denna punkt i den första överklagade domen, efter att själv ha hänvisat till sådana mindre ingripande åtgärder och konstaterat att de inte gjorde det möjligt att uppnå de eftersträvade målen lika effektivt, konstaterade att den första klaganden inte hade lämnat några andra exempel på sådana åtgärder. Tribunalen kan emellertid, när sådana exempel saknas, inte avhjälpa den första klagandens passivitet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juni 2020, VTB Bank/rådet, C-729/18 P, EU:C:2020:499, punkterna 85–87), och det kan inte heller förutsättas att tribunalen nödvändigtvis skulle anse att de eventuella alternativa åtgärder som klaganden hade kunnat ange var olämpliga.

242 Vad slutligen mer specifikt gäller den första grundens fjärde del, som riktar sig mot punkt 90 i den första överklagade domen, var tribunalen inte skyldig att, i denna punkt, pröva huruvida det, på grund av den första klagandens påstådda förlust av sin kontroll över TMK och Group Sinara, inte var möjligt för honom att kringgå de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom. Punkt 90 i den domen avser nämligen endast frågan huruvida det fanns mindre ingripande, men lika effektiva, restriktiva åtgärder för att uppnå de eftersträvade målen. Även om prövningen av risken för kringgående kan vara användbar för att avgöra huruvida det finns sådana alternativa åtgärder, innebär inte enbart den omständigheten att en person som är föremål för restriktiva åtgärder inte kan kringgå dessa åtgärder att den begränsning i utövandet av vederbörandes grundläggande rättigheter som följer av dessa åtgärder uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

243 Vidare kan överklagandet inte heller vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens tredje del, genom vilken den första klaganden har gjort gällande att tribunalen underlät att bemöta hans argument om att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom är orimliga, på grund av att medlemsstaterna, genom inköp av fossila bränslen, bidrar till finansieringen av kostnaderna för Ryska federationens krig. I analogi med vad tribunalen slog fast i punkterna 87 och 89 i den första överklagade domen, vilka denna klaganden inte har bestritt i sitt överklagande, saknar en sådan omständighet, eftersom det rör sig om en fråga som rör handelsförbindelserna mellan suveräna stater, objektivt sett helt samband med kriterium g och det mål som eftersträvas med de restriktiva åtgärder som föreskrivs i det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, det vill säga att genom individuella restriktiva åtgärder utöva ytterligare påtryckningar på Ryska federationens regering och öka dess kostnader för dess åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende. I enlighet med den rättspraxis som det erinrats om i punkt 101 ovan kunde den första klaganden, utifrån dessa punkter i den första överklagade domen, således förstå varför ett sådant argument inte kunde godtas inom ramen för prövningen av huruvida ingreppet i hans grundläggande rättigheter var proportionerligt.

244 Det saknas även fog för den tredje grundens femte och sjätte delar, genom vilka den första klaganden har gjort gällande att tribunalen, i punkterna 81–84 samt i punkterna 92 och 93 i den första överklagade domen, vid prövningen av huruvida ingreppet i hans grundläggande rättigheter var proportionerligt, fäste alltför stor vikt vid att det sker en regelbunden översyn av de restriktiva åtgärder som berör honom och vid att det är möjligt att ansöka om tillstånd att använda penningmedel eller erhålla resetillstånd av humanitära skäl.

245 Punkterna 81–84 i den första överklagade domen avser nämligen inte tribunalens prövning av proportionalitetskravet i artikel 52.1 andra meningen i stadgan, utan det krav som föreskrivs i den första meningen i denna bestämmelse, enligt vilket varje begränsning av de grundläggande rättigheterna ska vara förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter. Genom den fjärde grundens femte och sjätte delar har den första klaganden emellertid endast gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i samband med dess prövning av proportionalitetsprincipen med avseende på ingreppet i hans grundläggande rättigheter.

246 Vad vidare gäller punkterna 92 och 93 i den första överklagade domen räcker det att påpeka att den första klaganden inte har angett skälen till att han anser att tribunalen fäste alltför stor vikt vid de aspekter som nämns i dessa punkter. Tribunalen nöjde sig nämligen med att påpeka att den regelbundna översynen av de restriktiva åtgärderna och möjligheten att beviljas undantag för användning av frysta penningmedel och ekonomiska resurser eller för inresa i unionen bidrog till att visa att ingreppet i den första klagandens grundläggande rättigheter var proportionerligt.

247 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens första och tredje–sjätte delar i mål C-696/23 P samt den tredje grunden och den fjärde grundens andra del i mål C-704/23 P.

3. Den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P

a) Parternas argument

248 Genom den fjärde grundens andra del som den femte klaganden har åberopat till stöd för överklagandet i mål C-111/24 P, anser denna klaganden att tribunalens definition av begreppet ledande affärsmän i punkt 91 i den femte överklagade domen på ett oproportionerligt sätt

inskränker hans näringsfrihet och rätt till egendom, vilka stadfästs i artikel 16 respektive artikel 17 i stadgan. Eftersom de enda åtgärder som en affärsman som omfattas av kriterium g rimligen kan vidta består i att förlora sin ställning, genom att exempelvis sälja sina aktier eller andelar, är de restriktiva åtgärderna inte längre av tillfällig och reversibel karaktär, utan blir tvärtom slutgiltiga och oåterkalleliga.

249 Rådet anser att denna delgrund ska avvisas, eftersom den är oklar. Rådet har i övrigt bestritt att den femte klagandens argument är välgrundade.

b) Domstolens bedömning

250 Domstolen finner inledningsvis, mot bakgrund av den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 157 ovan, att den invändning som framförts inom ramen för den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P, i motsats till vad rådet har hävdat, trots att den är kortfattad, är tillräckligt begriplig.

251 I sak ska det erinras om att det av en allmän tolkningsprincip följer att en unionsrättsakt, så långt det är möjligt, ska tolkas på ett sätt som inte påverkar dess giltighet och i överensstämmelse med primärrätten i dess helhet, och i synnerhet med bestämmelserna i stadgan (dom av den 15 februari 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, punkt 48 och där angiven rättspraxis).

252 I förevarande fall fann tribunalen, i punkt 91 i den femte överklagade domen, att affärsmän, för att omfattas av kriterium g, ska anses vara ledande på grund av deras betydelse, med avseende på olika ekonomiska kriterier, inom den ekonomiska sektor där de är verksamma. Denna tolkning utgjorde inte en felaktig rättstillämpning, såsom framgår av punkterna 178 och 181 ovan. Det ska således prövas huruvida tribunalen därigenom gjorde en tolkning av kriterium g som inte är förenlig med de grundläggande rättigheter som stadfästs i artiklarna 16 och 17 i stadgan, på så sätt att denna tolkning skulle medföra ett oproportionerligt ingrepp i dessa rättigheter mot bakgrund av den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 233 ovan.

253 För det första finner domstolen, av samma skäl som de som angetts i punkt 235 ovan, att kriterium g svarar mot ett legitimt mål som hör till de mål som eftersträvas inom ramen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, nämligen, såsom tribunalen erinrade om i punkterna 52, 54, 89 och 122 i den femte överklagade domen, målet att öka trycket på Ryska federationens regering och kostnaderna för Ryska federations åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.

254 För det andra finner domstolen, av de skäl som angavs i punkterna 52–55 i den femte överklagade domen, vilka inte har bestritts av den femte klaganden, att de restriktiva åtgärder som antagits på grundval av kriterium g inte är uppenbart olämpliga i förhållande till detta mål, eftersom de inte är uppenbart otjänliga för att uppnå detta mål.

255 För det tredje ska det prövas huruvida det ingrepp i de grundläggande rättigheterna i artiklarna 16 och 17 i stadgan som följer av de restriktiva åtgärder som vidtagits med stöd av kriterium g är oproportionerligt i den meningen att det uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

256 Mot bakgrund av ett så grundläggande mål som målet att få ett slut på ett angrepp mot en oberoende stat, som Ukraina, i strid med folkrätten och att skydda Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende, kan detta ingrepp inte anses vara så överdrivet och oacceptabelt att det uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

257 Under dessa omständigheter kan det inte, på grundval av hur tribunalen – med fog – tolkade begreppet ledande i kriterium g, anses att det ingrepp i den femte klagandens grundläggande rättigheter, som följer av de restriktiva åtgärder som vidtagits med stöd av detta kriterium, är oproportionerligt.

258 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens andra del i mål C-111/24 P.

C. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning i samband med bedömningen av invändningarna om att kriterium g är rättsstridigt

259 I detta avsnitt behandlas den tredje grundens andra del i målen C-711/23 P och C-35/24 P och den tredje grunden i mål C-111/24 P, genom vilka den tredje, den fjärde och den femte klaganden har bestritt tribunalens bedömning av de invändningar om rättsstridighet avseende kriterium g som de framställde i första instans med stöd av artikel 277 FEUF.

1. Den tredje grunden i mål C-111/24 P

a) Parternas argument

260 Genom den tredje grunden till stöd för överklagandet i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den ogillade hans invändning om att kriterium g är rättsstridigt.

261 Tribunalens resonemang i punkt 37 i den femte överklagade domen är nämligen enligt honom felaktigt, eftersom det innebär att artikel 215.2 FEUF gör det möjligt för rådet att anta restriktiva åtgärder mot alla kategorier av personer som det önskar, även om dessa inte har någon koppling till regimen i det berörda tredjelandet. I synnerhet bortsåg tribunalen från den rättspraxis i motsatt riktning som följer av domen av den 13 mars 2012, Tay Za/rådet (C-376/10 P, EU:C:2012:138), vars slutsatser fortfarande är giltiga, trots att de restriktiva åtgärder som var aktuella i det målet grundade sig på artiklarna 60 och 301 EG.

262 Den femte klaganden har tillagt att unionen på ett kreativt sätt har använt dessa två artiklar för att kunna anta ordningar med ”smarta åtgärder” (*smart sanctions*), det vill säga mer riktade och selektiva åtgärder såsom frysning av penningmedel eller reseförbud mot personer eller enheter som har samröre med ledningen i det berörda tredjelandet, som ger den ekonomiskt stöd eller som direkt eller indirekt kontrolleras av denna ledning. Det har således systematiskt krävts en tillräcklig koppling mellan dessa personer eller enheter och detta tredjeland. För att bekräfta dessa nya metoder och ge unionen en lämpligare rättslig ram än de två ovannämnda artiklarna i EG-fördraget, infördes genom Lissabonfördraget den nuvarande artikel 215 FEUF i unionsrätten. Därigenom införlivade medlemsstaterna formellt praxisen med ”smarta åtgärder” i ordalydelsen i de fördrag som ligger till grund för unionen, utan att på något sätt ändra rättsläget, såsom tribunalen felaktigt angav i punkt 37 i den femte överklagade domen.

263 Den femte klaganden har tillagt att kravet på en sådan koppling är nödvändigt för att undvika att unionsinstitutionerna ges fria händer att införa restriktiva åtgärder mot alla personer eller kategorier av personer. Genom att vidta riktade sanktioner har unionen valt ett mer rättvist sanktionssystem som är ett uttryck för en union som är utformad som ett område med rättigheter och friheter.

264 Rådet har gjort gällande att det saknas fog för den femte klagandens argument.

b) Domstolens bedömning

265 Den femte klaganden har genom sin tredje grund gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 37 i den femte överklagade domen fann att var och en kan bli föremål för restriktiva åtgärder med stöd av artikel 215.2 FEUF, även om det inte finns en tillräcklig koppling mellan den personkategori som åtgärderna riktar sig mot och det berörda tredjelandet.

266 Domstolen erinrar i detta hänseende om att det, såsom tribunalen med rätta påpekade i punkt 37 i den femte överklagade domen, i artikel 215.2 FEUF föreskrivs en möjlighet för rådet att vidta restriktiva åtgärder inte bara mot ledningen i ett tredjeland och mot personer eller enheter som har samröre med denna eller som direkt eller indirekt kontrolleras av denna, utan även mot personer och enheter som inte har någon koppling till den styrande regimen i ett sådant land, varvid det ska preciseras att denna dubbla möjlighet föreskrevs i unionsrätten redan före Lissabonfördraget, med stöd av artiklarna 60 och 301 EG, å ena sidan, och på grundval av dessa bestämmelser och artikel 308 EG, å andra sidan (se, för ett liknande resonemang, dom av den 3 september 2008, Kadi och Al Barakaat International Foundation/rådet och kommissionen, C-402/05 P och C-415/05 P, EU:C:2008:461, punkterna 166 och 216, dom av den 13 mars 2012, Tay Za/rådet, C-376/10 P, EU:C:2012:138, punkterna 63 och 64, och dom av den 19 juli 2012, parlamentet/rådet, C-130/10, EU:C:2012:472, punkterna 51–53 och 73).

267 Detta innebär emellertid inte att rådet med stöd av artikel 215.2 FEUF kan vidta restriktiva åtgärder mot personer och enheter som inte har någon objektiv koppling till detta land.

268 Det framgår nämligen av ordalydelsen i artikel 215.2 FEUF att rådet, såsom tribunalen själv erinrade om i punkt 37 i den femte överklagade domen, med stöd av denna bestämmelse endast får vidta restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper eller enheter som inte är stater om detta föreskrivs i ett beslut som antagits i enlighet med bestämmelserna i kapitel 2 i avdelning V i EU-fördraget, däribland artikel 29 i EU-fördraget.

269 Det ska i detta hänseende erinras om att artikel 29 FEU ger rådet befogenhet att anta beslut som fastställer unionens inställning i en särskild fråga av geografisk eller tematisk karaktär. En sådan inställning kan inbegripa restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper eller enheter som inte är stater. I detta sammanhang kan rådet fastställa och även precisera föremålet för de restriktiva åtgärder som unionen vidtar inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, varvid rådet har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning och antar enhälliga beslut (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 87, 88 och 90, och dom av den 16 oktober 2025, Timchenko och Timchenko/rådet, C-805/24 P, EU:C:2025:792, punkterna 20 och 23).

270 Det stora utrymme för skönsmässig bedömning som rådet förfogar över i detta avseende förklaras av den stora omfattningen av unionens syften och mål på detta område, vilka kommer till uttryck i artikel 3.5 och artikel 21 FEU samt i de särskilda bestämmelserna om unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik, särskilt artiklarna 23 och 24 FEU (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 88).

271 Såsom framgår av punkt 230 ovan har rådet särskilt ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller föremålet för de restriktiva åtgärder som vidtas på detta område samt vad gäller definitionen och räckvidden av de allmänna kriterier på grundval av vilka dessa åtgärder kan vidtas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 april 2015, Anbouba/rådet, C-605/13 P, EU:C:2015:248, punkt 41). Domstolen, som enligt artikel 275 andra stycket FEUF jämförd med artikel 263 fjärde stycket FEUF är behörig att pröva lagenligheten av unionsrättsakter om restriktiva åtgärder mot fysiska eller juridiska personer, grupper och enheter som inte är stater, och följaktligen av de kriterier för uppförande på förteckningen som föreskrivs där, har därför dragit slutsatsen att lagenligheten av en sådan rättsakt endast kan påverkas om rättsakten är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som den behöriga institutionen eftersträvar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 april 2013, Gbagbo m.fl./rådet, C-478/11 P–C-482/11 P, EU:C:2013:258, punkt 57, och dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 103).

272 Trots det stora utrymme för skönsmässig bedömning som rådet förfogar över för att fastställa föremålet för de restriktiva åtgärder som unionen antar på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt de rättsliga kriterier som gör det möjligt att införa restriktiva åtgärder, ska dock varje beslut om sådana åtgärder som antas med stöd av artikel 29 FEU, i syfte att utöva påtryckningar på ett tredjeland, såsom är fallet i förevarande mål, definiera och avgränsa det eftersträvade målet att utöva påtryckningar, liksom de kategorier av personer eller enheter som omfattas av dessa kriterier.

273 I ett sådant beslut måste ett objektivt samband mellan dessa kategorier av personer eller enheter och det berörda tredjelandet med hänsyn till det sålunda definierade och avgränsade målet, framgå av de kriterier som uppställs i beslutet. Dessa kategorier ska i synnerhet vara utformade på ett sådant sätt att de personer och enheter som omfattas av dem har en objektiv koppling till detta tredjeland, för att de restriktiva åtgärder som vidtas i detta syfte ska kunna uppnå unionens mål att utöva påtryckningar, på ett sätt som inte är uppenbart olämpligt. Om det inte finns någon sådan koppling är ett kriterium för uppförande på en förteckning över personer som omfattas av sådana åtgärder uppenbart olämpligt för att uppnå det eftersträvade målet och ska följaktligen anses vara rättsstridigt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 111).

274 När rådet antar en förordning med stöd av artikel 215.2 FEUF måste även denna förordning nödvändigtvis återspegla en sådan koppling, utan att dess räckvidd kan ändras. Eftersom syftet med en sådan förordning är att genomföra det beslut som antagits på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken med stöd av artikel 29 FEU, att genomföra de restriktiva åtgärder som föreskrivs där i den mån de omfattas av EUF-fördragets tillämpningsområde och att säkerställa att dessa åtgärder tillämpas på ett enhetligt sätt i samtliga medlemsstater, ska den berörda förordningen begränsas till att återge det väsentliga innehållet i beslutet och tillföra definitioner och preciseringar avseende tillämpningen av de restriktiva åtgärder som föreskrivs i detta beslut, utan att emellertid kunna lägga till nya kriterier eller nya

restriktiva åtgärder eller ändra räckvidden av de kriterier och åtgärder som anges i beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkterna 89 och 90).

275 Genom att i punkt 37 i den femte överklagade domen ange att rådet med stöd av artikel 215.2 FEUF har befogenhet att vidta restriktiva åtgärder mot ”alla fysiska eller juridiska personer, enheter som inte är stater eller grupper under den enda förutsättningen att sådana åtgärder föreskrivs i ett beslut som antagits i enlighet med avdelning V kapitel 2 i EU-fördraget”, erinrade tribunalen med rätta om att det endast är möjligt att vidta sådana restriktiva åtgärder om det finns ett beslut som antagits med stöd av artikel 29 FEU. Under dessa omständigheter kan denna punkt i den femte överklagade domen inte tolkas så, att tribunalen där angav att rådet, när det antar en förordning med stöd av artikel 215.2 FEUF, kunde frångå kravet på att de kriterier för uppförande på förteckningen som föreskrivs i ett sådant beslut och återges i denna förordning ska avse kategorier av personer, grupper och enheter som inte är stater, vilka har en objektiv koppling till det tredjeland som unionen avser att motsätta sig.

276 Att den tolkning som den femte klaganden har gjort av punkt 37 i den femte överklagade domen är felaktig stöds för övrigt av den omständigheten att tribunalen, i punkt 41 i den domen, vilken inte har kritiserats av klaganden, underströk att det, vad gäller kriterium g, fanns en åtminstone indirekt koppling mellan de affärsmän som avses med detta kriterium och det berörda tredjelandet, det vill säga Ryska federationen, eftersom nämnda kriterium bland annat avser en kategori av fysiska personer som är verksamma inom vissa ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, som gör det möjligt för den att fortsätta sin destabilisering och aggressionspolitik gentemot Ukraina.

277 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den tredje grunden i mål C-111/24 P.

2. Den tredje grundens andra del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P)

a) Parternas argument

278 Genom den tredje grundens andra del som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-711/23 P har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkt 101 och följande punkter i den tredje överklagade domen när den underkände hans invändning om att kriterium g var rättsstridigt, även om det antas att den betydande inkomstkälla som avses i detta kriterium ska utgöras av ekonomiska sektorer och inte av ledande affärsmän.

279 Tribunalen gjorde nämligen en objektiv tolkning av nämnda kriterium som innebär att rådet kan vidta restriktiva åtgärder mot ledande affärsmän av det enda skälet att dessa är verksamma inom en ekonomisk sektor som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, oberoende av denna persons individuella beteende och bidrag. En sådan tolkning av kriterium g strider emellertid mot den allmänna principen att sådana åtgärder, med beaktande av målet med och räckvidden av unionens system för restriktiva åtgärder, ska syfta till att få de berörda personerna att ändra sitt beteende. I förevarande fall kan de ledande affärsmän som omfattas av restriktiva åtgärder nämligen inte veta vad de måste ändra i sitt beteende för att inte längre omfattas av dessa åtgärder.

280 Den tredje klaganden har vidare, inom ramen för denna andra delgrund, gjort gällande att rådet, i strid med rättssäkerhetsprincipen, underlät att i förväg och på ett tydligt sätt klargöra inom vilken ekonomisk sektor han skulle vara verksam.

281 Även den fjärde klaganden har, genom den tredje grundens andra del för överklagandet i mål C-35/24 P, gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i den fjärde överklagade domen underkände klagandens invändning om att kriterium g är rättsstridigt. Tribunalen bortsåg nämligen, vid sin bedömning i punkterna 87, 89 och 90 i nämnda dom, från den omständigheten – som den fjärde klaganden emellertid hade åberopat vid tribunalen – att ett kriterium för uppförande på förteckningen, såsom kriterium g, enligt artikel 215.2 FEUF ska syfta till att påverka beteendet hos de personer som är föremål för de restriktiva åtgärderna och inte till att göra dessa personer till ”kollaterala offer”. Enligt den fjärde klaganden kunde rådet således med stöd av denna bestämmelse endast vidta restriktiva åtgärder som på ett begripligt och realistiskt sätt kunde få den berörda personen att ändra sitt beteende.

282 Tribunalens tolkning av begreppet ledande med avseende på de affärsmän som omfattas av kriterium g, det vill säga den relativa betydelse som dessa affärsmän ska ha inom en ekonomisk sektor som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, skulle emellertid leda till en situation där de berörda personerna skulle bli föremål för restriktiva åtgärder på grund av vilka de är och inte på grund av vad de gör eller borde göra, vilket innebär att dessa personers individuella beteende och bidrag inte skulle beaktas.

283 Den fjärde klaganden har preciserat att han – även om den omständigheten att en affärsman, i den mening som avses i kriterium g, säger upp sig från sin befattning eller säljer sina andelar i ett företag över vilket han eller hon utövar kontroll säkerligen skulle leda till att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot denna affärsman upphävdes – inte kan se på vilket sätt Ryska federationen skulle påverkas negativt av att en sådan person tvingades lämna den berörda ekonomiska sektorn eller på vilket sätt denna omständighet skulle bidra till att uppnå målen för unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

284 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den tredje och den fjärde klagandens argument.

b) Domstolens bedömning

285 Domstolen konstaterar inledningsvis, såsom redan har angetts i punkt 126 ovan, att de argument som den tredje och den fjärde klaganden har anfört i andra hand till stöd för deras respektive tredje grunds andra del ska läsas tillsammans med de argument som de har anfört inom ramen för den första delen av dessa grunder och som sammanfattas i punkterna 94 och 96 ovan.

286 Under dessa omständigheter finner domstolen att den tredje och den fjärde klaganden genom denna andra delgrund i huvudsak har gjort gällande att tribunalen gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att i punkterna 104–109 i den tredje överklagade domen respektive i punkterna 87–92 i den fjärde överklagade domen slå fast att kriterium g inte är rättsstridigt.

287 Klagandena anser närmare bestämt att affärsmäns ledande ställning inom de ekonomiska sektorer där de är verksamma inte kan likställas med ett personligt beteende eller åtminstone inte med ett personligt beteende som är tillräckligt klart för att det ska vara möjligt för dem att ändra sitt beteende på ett sådant sätt att de inte längre ska omfattas av restriktiva åtgärder. Att ett sådant beteende nödvändigtvis måste vara personligt följer, enligt den tredje klaganden, av själva syftet

med och räckvidden av unionens system för restriktiva åtgärder eller, enligt den fjärde klaganden, av artikel 215.2 FEUF, och det kan endast vara tillräckligt klart om de berörda personerna, även om de inte har någon personlig koppling till Ryska federationens regering, själva utgör en betydande inkomstkälla för denna regering. Eftersom tribunalen underkände en sådan tolkning av kriterium g i punkt 70 i den tredje överklagade domen och i punkt 57 i den fjärde överklagade domen, borde den således ha bifallit deras invändning om rättsstridighet.

288 Inledningsvis konstaterar domstolen vidare, i den mån den tredje klaganden har gjort gällande att rådet åsidosatte rättssäkerhetsprincipen genom att inte i förväg och på ett tydligt sätt klargöra inom vilken ekonomisk sektor han ansågs vara verksam, att ett överklagande enligt artikel 56 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol ska riktas mot ett avgörande av tribunalen. Det är således uppenbart att de argument i ett överklagande som inte avser den dom som tribunalen meddelat till följd av ett yrkande om ogiltigförklaring av ett beslut, utan det beslut som det yrkats ogiltigförklaring av vid tribunalen, inte kan tas upp till sakprövning (dom av den 17 december 2020, Inpost Paczkomaty/kommissionen, C-431/19 P och C-432/19 P, EU:C:2020:1051, punkt 108 och där angiven rättspraxis).

289 Mot bakgrund av dessa inledande anmärkningar ska det erinras om att lagenligheten av ett kriterium, såsom framgår av punkt 271 ovan, endast kan påverkas om detta kriterium, som ligger till grund för införandet av restriktiva åtgärder, är uppenbart olämpligt i förhållande till det mål som den behöriga institutionen eftersträvar. I synnerhet kan ett kriterium för uppförande på en förteckning över personer som är föremål för restriktiva åtgärder mot ett tredjeland inte anses vara rättsstridigt när det riktar sig mot kategorier av personer eller enheter som har en objektiv koppling, om än indirekt, med det aktuella tredjelandet.

290 Såsom kommissionen i huvudsak angav vid förhandlingen vid domstolen och såsom generaladvokaten har angett i punkt 86 i sitt förslag till avgörande i mål C-711/23 P och i punkt 83 i sitt förslag till avgörande i mål C-35/24 P, kan giltigheten av ett kriterium för uppförande på förteckningen – när ett sådant kriterium, bland annat på grund av att det finns en sådan koppling, inte kan anses vara uppenbart olämpligt i förhållande till det eftersträvade målet – inte påverkas av det sätt på vilket denna koppling kommer till uttryck i rekvisiten för detta kriterium.

291 I förevarande fall gjorde tribunalen en riktig bedömning när den, i punkterna 107 och 108 i den tredje överklagade domen, jämförda med punkterna 66 och 67 i samma dom, och i punkterna 90 och 91 i den fjärde överklagade domen, jämförda med punkt 54 i samma dom, slog fast att kriterium g ger uttryck för en logisk och följaktligen objektiv koppling mellan, å ena sidan, inriktningen på betydelsefulla affärsmän inom de ekonomiska sektorer där de är verksamma och som förser Ryska federationens regering med betydande inkomster och, å andra sidan, målet att öka påtryckningarna på detta tredjeland och kostnaderna för dess åtgärder. Tribunalen gjorde en riktig bedömning när den i punkt 108 i den tredje överklagade domen och i punkt 91 i den fjärde överklagade domen fann att kriterium g, genom hänvisningen till sådana affärsmän, avser personer med avseende på vilka vidtagandet av de aktuella restriktiva åtgärderna kan öka kostnaderna för Ryska federationens agerande i Ukraina med hänsyn till dessa sektorers betydelse för den ryska ekonomin.

292 Av dessa överväganden framgår att kriterium g riktar sig till kategorier av personer eller enheter som har en objektiv koppling till Ryska federationens regering, vilket innebär att kriteriet är lämpligt för att uppnå det mål som avses i föregående punkt och att det således inte kan anses vara rättsstridigt.

293 Under dessa omständigheter finner domstolen att tribunalen gjorde en riktig bedömning när den slog fast att kriterium g inte var rättsstridigt.

294 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den tredje grundens andra del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P.

D. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning i samband med dess bedömning av principen om likabehandling

1. Parternas argument

295 Genom den fjärde grundens första del som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-704/23 P, har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkterna 135, 137 och 138 i den andra överklagade domen, åsidosatte principen om likabehandling. Enligt rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna borde tribunalen nämligen inte bara ha fäst vikt vid ordalydelsen av kriterium g, utan även vid följderna av dess tillämpning, i praktiken, ur statistisk synvinkel. I förevarande fall är de 43 personer som utpekats på grundval av detta kriterium samtliga ryska medborgare eller invånare och har behandlats negativt på grund av deras nationalitet.

296 I motsats till vad tribunalen fann kan en sådan skillnad i behandling inte heller mildras av legalitetsprincipen som nämns i punkt 138 i den andra överklagade domen. I annat fall skulle principen om likabehandling förlora sin betydelse, eftersom det skulle vara omöjligt att bevisa någon skillnad i behandling inom ramen för restriktiva åtgärder, vilket skulle frånta de personer som är föremål för dessa åtgärder alla rättsmedel.

297 Den tredje och den fjärde klaganden har, genom deras respektive femte grund till stöd för överklagandena i mål C-711/23 P och C-35/24 P, gjort gällande att tribunalen, i punkterna 143–145 i den tredje överklagade domen och i punkterna 124–131 i den fjärde överklagade domen, åsidosatte principen om likabehandling. Det framgår nämligen av praxis från EU-domstolen och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna att en sådan domstol som tribunalen, när den avgör påståenden om särbehandling, inte bara ska pröva lydelsen av det aktuella kriteriet för uppförande på förteckningen, utan även det sätt på vilket detta kriterium tillämpas i praktiken, genom att analysera tillgänglig statistik. I motsats till vad tribunalen slog fast saknar det således betydelse att kriterium g inte hänvisar till de utpekade personernas nationalitet och att rådet på grundval av detta kriterium kan utpeka fysiska personer oavsett nationalitet. De 43 personer som hade förts upp på förteckningen med stöd av kriterium g den 5 juni 2023, eller åtminstone de 34 personer som uppförts med stöd av denna grund vid tidpunkten för avkunnandet av den tredje och den fjärde överklagade domen, var nämligen samtliga ryska medborgare. I och med att tribunalen underlät att analysera de konkreta konsekvenserna av rådets tillämpning av kriterium g gjorde den inte någon fullständig prövning av detta kriteriums lagenlighet.

298 Den tredje och den fjärde klaganden har åberopat liknande omständigheter som dem som sammanfattas i punkt 296 ovan till stöd för att dessa anmärkningar inte påverkas av legalitetsprincipen som tribunalen hänvisade till i punkt 145 i den tredje överklagade domen och i punkt 129 i den fjärde överklagade domen.

299 Rådet har, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den andra, den tredje och den fjärde klagandens argument.

2. Domstolens bedömning

300 Den andra, den tredje och den fjärde klaganden har i huvudsak gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkterna 137 och 138 i den andra överklagade domen, i punkterna 143–145 i den tredje överklagade domen och i punkterna 124–131 i den fjärde överklagade domen, i samband med dess bedömning av huruvida rådet hade åsidosatt principen om likabehandling genom att anta restriktiva åtgärder mot ledande affärsmän, i den mening som avses i kriterium g.

301 Domstolen erinrar om att principen om likabehandling, såsom den även stadfästs i artikel 20 i stadgan, utgör en allmän unionsrättslig princip som innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (dom av den 30 november 2023, MG/EIB, C-173/22 P, EU:C:2023:932, punkt 45 och där angiven rättspraxis).

302 Det ska även understrykas att rådet, såsom framgår av punkt 271 ovan, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när det fastställer föremålet för de restriktiva åtgärderna, kriterierna för uppförande på förteckningen och de personkategorier som omfattas av dessa kriterier och att lagenligheten av en åtgärd avseende restriktiva åtgärder endast kan påverkas om åtgärden är uppenbart olämplig i förhållande till det mål som institutionen eftersträvar. Denna rättspraxis kan även tillämpas med avseende på likabehandlingsprincipen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 mars 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punkt 132, och dom av den 25 juni 2020, VTB Bank/rådet, C-729/18 P, EU:C:2020:499, punkt 70).

303 Såsom tribunalen med rätta slog fast i punkt 137 i den andra överklagade domen, i punkt 144 i den tredje överklagade domen och i punkt 127 i den fjärde överklagade domen, avser kriterium g utan åtskillnad ledande affärsmän som är verksamma inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, utan att det görs någon åtskillnad mellan dessa affärsmän på grundval av något kriterium, såsom nationalitetskriteriet. Under dessa omständigheter kan det inte anses att personer med ryskt medborgarskap, mot bakgrund av ordalydelsen i kriterium g och vid tillämpningen av detta kriterium, behandlas annorlunda än personer med annat medborgarskap.

304 Det är riktigt att villkoret, enligt vilket de ledande affärsmän som avses i kriterium g ska vara verksamma inom sådana ekonomiska sektorer, innebär att dessa affärsmän i de allra flesta fall är ryska medborgare. Detta följer emellertid logiskt av den omständigheten, såsom framgår av punkterna 273 och 275 ovan, liksom av punkterna 79–83 i den andra överklagade domen, punkterna 66–70, 107 och 108 i den tredje överklagade domen samt punkterna 54–57, 90 och 91 i den fjärde överklagade domen, att kriterium g utgör en del i de åtgärder som syftar till att utöva påtryckningar på Ryska federationens regering för att förmå den att upphöra med sina destabiliserande och aggressiva åtgärder mot Ukraina genom personer och enheter som har en objektiv koppling till detta tredjeland, såsom ledande affärsmän.

305 Det framgår dessutom av punkterna 285–294 ovan att tribunalen inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 106–109 i den tredje överklagade domen och i punkterna 89–92 i den fjärde överklagade domen, fann att kriterium g inte är rättsstridigt,

eftersom det inte är uppenbart olämpligt i förhållande till de eftersträvade målen. Dessa överväganden gäller i tillämpliga delar vad beträffar frågan huruvida de restriktiva åtgärder som antagits på grundval av kriterium g strider mot likabehandlingsprincipen, även i mål C-704/23 P.

306 Det framgår således av de tre föregående punkterna att den omständigheten att det är ledande affärsmän med ryskt medborgarskap som till övervägande del omfattas av restriktiva åtgärder enligt kriterium g inte kan leda till slutsatsen att rådet, genom att anta och tillämpa detta kriterium, åsidosatte principen om likabehandling, såsom tribunalen med rätta slog fast i punkt 137 i den andra överklagade domen, i punkt 144 i den tredje överklagade domen och i punkt 127 i den fjärde överklagade domen.

307 Såsom tribunalen angav i punkt 139 i den andra överklagade domen och i punkt 128 i den fjärde överklagade domen kan dessutom det stora utrymme för skönsmässig bedömning som rådet förfogar över för att identifiera de ledande affärsmän som kan bli föremål för restriktiva åtgärder enligt kriterium g inte anses utgöra ett åsidosättande av principen om likabehandling (se, analogt, dom av den 25 juni 2020, VTB Bank/rådet, C-729/18 P, EU:C:2020:499, punkt 70).

308 Såsom tribunalen med rätta slog fast i punkt 138 i den andra överklagade domen, i punkt 145 i den tredje överklagade domen och i punkt 129 i den fjärde överklagade domen, kan rådet – med hänsyn till nämnda stora utrymme för skönsmässig bedömning och lagenligheten av kriterium g mot bakgrund av principen om likabehandling – slutligen inte anses ha åsidosatt denna princip på grund av att de restriktiva åtgärder som rådet antagit inte avser samtliga fysiska personer som kan uppfylla villkoren för detta kriterium.

309 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens första del i mål C-704/23 P samt den femte grunden i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P.

E. Grunderna avseende tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning av de faktiska omständigheterna och bevisningen vad gäller frågan huruvida rekvisiten för kriterium g var uppfyllda med avseende på de fem klagandena

310 I detta avsnitt behandlas de grunder genom vilka de fem klagandena har gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning och missuppfattning av de faktiska omständigheterna och bevisningen i samband med sin bedömning, i var och en av de fem överklagade domarna, av huruvida rådet hade gjort sig skyldig till felaktiga bedömningar när det fann att rekvisiten för kriterium g, mot bakgrund av dessa faktiska omständigheter och bevis, var uppfyllda med avseende på dessa klaganden och när det således, i redogörelsen för skälen till de restriktiva åtgärderna mot dem, kvalificerade dem som ”ledande affärsmän … som är delaktiga i ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering”.

311 Det rör sig närmare bestämt om den andra grundens första del i mål C-696/23 P, den tredje invändningen i den första grundens första del och den första invändningen i den första grundens andra del samt den andra grunden i mål C-704/23 P, den första grunden samt den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P, den första grundens första, andra och tredje delar samt den fjärde grundens första del och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P och slutligen den femte, den sjätte och den åttonde grunden i mål C-111/24 P.

312 En första del av dessa grunder och argument avser tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vid bedömningen av huruvida den sektor inom vilken den andra, den tredje, den fjärde och den femte klaganden är eller var verksamma utgjorde en betydande inkomstkälla

för Ryska federationens regering, i den mening som avses i kriterium g. Den andra delen av dessa grunder och argument avser tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vid bedömningen av huruvida den andra klaganden är en ledande affärsman i den mening som avses i detta kriterium och huruvida den första och den femte klaganden var delaktiga i den mening som avses i nämnda kriterium.

313 Det ska preciseras att vissa av de argument som den första klaganden har anfört till stöd för sin första grund, såsom framgår av punkt 162 ovan, avser såväl den rättsliga kvalificeringen av de faktiska omständigheterna som tolkningen av begreppet ledande, i den mening som avses i kriterium g, och att samtliga dessa argument, bland annat de som rör kvalificeringen av de faktiska omständigheterna, därför redan har prövats i punkterna 166–186 ovan.

1. Tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vid bedömningen av huruvida de ekonomiska sektorer där den andra, den tredje, den fjärde och den femte klaganden är verksamma eller var verksamma utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering

314 Genom den första invändningen i den första grundens andra del och den andra grunden i mål C-704/23 P, den första grunden samt den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P, den första grundens första–tredje delar samt den fjärde grundens första del och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P, och slutligen, den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P, har den andra, den tredje, den fjärde och den femte klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning eller till och med missuppfattningar av de faktiska omständigheterna och bevisningen vid sin bedömning av huruvida de ekonomiska sektorer inom vilka de är eller var verksamma utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

315 Mot bakgrund av sambandet mellan dem kommer den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i målen C-711/23 P och C-35/24 P, genom vilka den andra, den tredje och den fjärde klaganden har gjort gällande att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning, att behandlas tillsammans i en första del av detta underavsnitt. I den andra delen av detta underavsnitt behandlas de övriga argument som nämns i föregående punkt.

a) Den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P

1) Parternas argument

316 Genom den andra grunden i mål C-704/23 P har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning genom att ersätta rådets bedömning och resonemang i skälen till de omtvistade andra rättsakterna om bibehållande med sin egen bedömning och sitt eget resonemang. I dessa skäl angav rådet nämligen, för att dra slutsatsen att den andra klaganden uppfyllde rekvisiten i kriterium g, att Yandex ”ger Ryska federationens regering betydande skatteintäkter”, vilket innebär att rådet betraktade Yandex skattebidrag som en betydande inkomstkälla och inte intäkterna från den ekonomiska sektor där detta bolag är verksamt och som för övrigt inte nämndes i nämnda skäl. I punkterna 96–108 i den andra överklagade domen underlät tribunalen emellertid att pröva huruvida rådet hade gjort en oriktig bedömning i detta avseende. Tribunalen kontrollerade inte heller, i motsats till vad den angav i

punkterna 82 och 83 i den domen, huruvida den inkomstkälla som hela den ekonomiska sektor inom vilken den andra klaganden bedrev sin verksamhet, och inte enbart Yandex, utgjorde för Ryska federationens regering var betydande i den mening som avses i kriterium g.

317 Genom den första grundens första del i mål C-711/23 P har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkterna 69–74, 81–83 och 98 i den tredje överklagade domen, överskred gränserna för sin domstolsprövning genom att ersätta rådets bedömning och motivering med sin egen bedömning och motivering. Trots att denna institution, såväl i redogörelsen för skälen till de omtvistade rättsakterna som i den bevisning som lades fram vid tribunalen, hade bemödat sig om att visa att MMK, på grund av de skatter som bolaget betalade, utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, utan att intressera sig för den ekonomiska sektor som detta bolag tillhörde eller kontrollera huruvida denna sektor i sig utgjorde en sådan källa, underlät tribunalen nämligen att pröva huruvida nämnda institution med giltig verkan kunde begränsa sig till en sådan motivering och beaktade andra omständigheter som inte fanns med i redogörelsen för skälen för att dra slutsatsen att den berörda ekonomiska sektorn, vilken för övrigt inte ens nämndes i nämnda redogörelse för skälen, utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

318 Genom den första grundens första del i mål C-35/24 P har den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkterna 56–61 och i punkterna 69–74 i den fjärde överklagade domen, överskred gränserna för sin domstolsprövning genom att ersätta rådets bedömning och motivering med sin egen bedömning och motivering. Trots att rådet, såväl i redogörelsen för skälen till det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen som genom den bevisning som lagts fram vid tribunalen, hade bemödat sig om att visa att Uralchem, på grund av dess ekonomiska betydelse, utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, utan att för den skull intressera sig för den ekonomiska sektor som detta bolag tillhörde eller kontrollera huruvida denna sektor i sig utgjorde en sådan källa, underlät tribunalen att pröva huruvida denna institution kunde begränsa sig till en sådan motivering. Det framgår dessutom av punkt 74 i den fjärde överklagade domen att tribunalen beaktade andra omständigheter som inte fanns med i nämnda redogörelse för skälen för att dra slutsatsen att den berörda ekonomiska sektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

319 Rådet anser att det inte är möjligt att ta upp den andra grunden i mål C-704/23 P till sakprövning, eftersom den andra klagandens argumentation är oklar och innehåller en ny invändning som inte åberopades vid tribunalen, nämligen invändningen att denna institution inte hänvisade till ekonomiska sektorer i redogörelserna för skälen till de omtvistade andra rättsakterna om bibehållande.

320 Vidare anser rådet att merparten av de påståenden som framförts till stöd för den första grunden i mål C-35/24 P inte kan tas upp till sakprövning, eftersom de innebär att domstolen anmodas att uttala sig om de faktiska omständigheterna och bedömningen av den bevisning som lades fram vid tribunalen.

321 I övrigt har rådet, med stöd av Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den andra, den tredje och den fjärde klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

i) Huruvida den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-35/24 P kan tas upp till sakprövning

322 För det första, vad gäller frågan huruvida den andra grunden som den andra klaganden har åberopat till stöd för sitt överklagande i mål C-704/23 P kan tas upp till sakprövning, konstaterar domstolen, mot bakgrund av den rättspraxis från domstolen som det erinrats om i punkt 157 ovan, att denna grund, i motsats till vad rådet har hävdat, inte är oklar. Den andra klaganden har nämligen, med erforderlig klarhet och precision, gjort gällande att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning, genom att ersätta rådets bedömning och resonemang i skälen till de omtvistade andra rättsakterna om bibehållande med sin egen bedömning och sitt eget resonemang, vad gäller frågan huruvida den ekonomiska sektor inom vilken klaganden är verksam utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

323 Även om det är riktigt att nämnda klaganden, inom ramen för nämnda grund, har påpekat att rådet i dessa skäl inte angav inom vilken ekonomisk sektor han ansågs vara verksam, ska det understrykas att klaganden inte har dragit några som helst rättsliga slutsatser av detta påpekande, vilket således inte kan ha någon som helst inverkan på frågan huruvida den andra grunden kan tas upp till sakprövning.

324 För det andra ska det, i den mån rådet har bestritt att den första grundens första del i mål C-35/24 P kan tas upp till sakprövning, påpekas att den fjärde klaganden genom denna delgrund inte har ifrågasatt tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna och bevisningen. Denna klaganden har nämligen gjort gällande att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning genom att ersätta rådets bedömning av de faktiska omständigheterna och skälen med sin egen bedömning och sina egna skäl, vilket är en rättsfråga som kan prövas av domstolen i ett mål om överklagande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 januari 2004, Aalborg Portland m.fl./kommissionen, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P och C-219/00 P, EU:C:2004:6, punkt 47, och dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkterna 67 och 68).

325 Av detta följer att den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-35/24 P kan tas upp till sakprövning.

ii) Prövning i sak

326 Den andra, den tredje och den fjärde klaganden har gjort gällande att tribunalen, i den andra, den tredje och den fjärde överklagade domen överskred gränserna för sin domstolsprövning genom att ersätta rådets skäl i de rättsakter som de yrkat ogiltigförklaring av med sina egna skäl. Trots att rådet hade grundat sin bedömning att de var verksamma inom en ekonomisk sektor som utgör en betydande inkomstkälla för den ryska regeringen på skattebördan för eller den ekonomiska betydelsen av de bolag i vilka de var verksamma, underlät tribunalen nämligen att pröva huruvida denna del av skälen var välgrundad och angav andra skäl än dem som rådet hade angett.

327 Domstolen erinrar om att det, för att den domstolsprövning som garanteras i artikel 47 i stadgan ska vara effektiv, bland annat krävs att unionsdomstolen försäkrar sig om att beslutet, som är individuellt i förhållande till den berörda personen eller enheten, grundas på faktiska omständigheter som utgör ett tillräckligt underlag för ett sådant beslut. Detta förutsätter en

undersökning av de faktiska omständigheter som har åberopats i redogörelsen för skälen som ligger till grund för nämnda beslut, vilket betyder att domstolskontrollen inte är begränsad till en abstrakt bedömning av huruvida de angivna skälen sannolikt är korrekta, utan avser huruvida dessa skäl, eller åtminstone ett skäl som i sig anses utgöra tillräckligt stöd för beslutet, är väl underbyggda. Härvid ankommer det på unionsdomstolen att vid sin prövning vid behov anmoda den behöriga unionsmyndigheten att inkomma med uppgifter eller bevisning, oavsett om de är hemliga eller inte, som är av relevans för denna prövning. Det krävs härvid inte att myndigheten vid domstolen förebringar samtliga de uppgifter och bevis som är knutna till de skäl som anförs i den rättsakt som det yrkats ogiltigförklaring av. Däremot krävs att de uppgifter och den bevisning som inges stöder de skäl som har åberopats mot den berörda personen (dom av den 28 november 2013, rådet/Fulmen och Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punkterna 64, 65 och 67 samt där angiven rättspraxis).

328 När det gäller målen C-704/23 P, C-711/23 P och C-35/24 P konstaterar domstolen att det i redogörelsen för skälen i de rättsakter som den andra, den tredje och den fjärde klaganden har yrkat ska ogiltigförklaras anges att samtliga dessa klaganden är ledande affärsmän som är verksamma inom ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. När tribunalen prövade lagenligheten av dessa rättsakter skulle den således – i enlighet med den tolkning som gjorts av kriterium g, såsom den framgår av bland annat punkt 125 ovan och med tillämpning av den rättspraxis från domstolen som det erinrats om i föregående punkt – bland annat kontrollera inom vilken eller vilka ekonomiska sektorer var och en av dessa klaganden var verksam och huruvida denna eller dessa sektorer utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, genom att i detta avseende pröva den bevisning som rådet lagt fram och som diskuterats vid den.

329 De är just det tribunalen gjort i punkterna 96–109 i den andra överklagade domen, punkterna 79–98 i den tredje överklagade domen och punkterna 67–82 i den fjärde överklagade domen. Under dessa omständigheter kan det inte anses att tribunalen ersatte rådets skäl med sina egna och därmed överskred gränserna för sin domstolsprövning.

330 I den mån den andra, den tredje och den fjärde klaganden har ifrågasatt varför tribunalen inte begränsade sig till att kontrollera huruvida rådet hade gjort en oriktig bedömning när den – utifrån de uppgifter om skattebördan eller den ekonomiska betydelsen av de bolag i vilka de var verksamma, vilka nämns i respektive redogörelse för skälen till de rättsakter som de yrkade ogiltigförklaring av – drog slutsatsen att de berörda ekonomiska sektorerna utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, eller när den, i detta avseende, beaktade andra omständigheter som inte framgår av dessa redogörelser för skälen, finner domstolen att dessa uppgifter inte nödvändigtvis hänför sig till den del av kriterium g som avser den betydande karaktären av den inkomstkälla som en ekonomisk sektor utgör, utan att de, såsom framgår av punkterna 168 och 192 ovan, kan avse den del av detta kriterium som avser den berörda affärsmannens ledande ställning.

331 Dessutom var rådet under alla omständigheter inte skyldigt, såsom framgår av den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 327 ovan, att till unionsdomstolen inge samtliga uppgifter och bevis som är knutna till de skäl som har åberopats i den rättsakt som begärs ogiltigförklarad. Unionsdomstolen ska nämligen inom ramen för sin domstolsprövning endast försäkra sig om att de uppgifter och den bevisning som lagts fram ger tillräckligt stöd för de skäl som har åberopats mot den berörda personen.

332 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den andra grunden i mål C-704/23 P och den första grundens första del i mål C-711/23 P respektive mål C-35/24 P.

b) Den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P, den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P, den första grundens andra och tredje delar och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P samt den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P

1) Den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P

i) Parternas argument

333 Genom den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen inte tillämpade begreppet betydande inkomstkälla korrekt i hans fall. Trots att tribunalen, i punkterna 82 och 83 i den andra överklagade domen, angav att de inkomster som skulle beaktas vid tillämpningen av kriterium g var inkomsterna i de ekonomiska sektorer där den ledande affärsmannen är verksam, grundade den sig, i punkterna 98–103 i den domen, på uppgifter som endast avsåg Yandex och drog på grundval av ett enda bevis, som missuppfattats, genom extrapolering slutsatsen att den ekonomiska sektor där Yandex är verksamt utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Därigenom vände tribunalen även på bevisbördan och fastställde faktiska omständigheterna utan någon som helst relevant bevisning.

334 Rådet anser att den andra klaganden genom en sådan invändning syftar till att ifrågasätta tribunalens bevisvärdering och inte till att ta upp en rättsfråga, varför den ska avvisas. Rådet har dessutom bestritt att denna klagandens argument är välgrundade.

ii) Domstolens bedömning

335 Vad gäller frågan huruvida den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P kan tas upp till sakprövning, konstaterar domstolen att den andra klaganden, i motsats till vad rådet har hävdat, inte har ifrågasatt tribunalens bedömning av bevisningen, utan har gjort gällande att tribunalen dels gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att, i strid med den tolkning av kriterium g som gjordes i punkterna 82 och 83 i den andra överklagade domen, endast kontrollera om Yandex utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, trots att en sådan kontroll borde ha omfattat hela den ekonomiska sektor som detta bolag tillhörde, dels missuppfattat det enda beviset avseende denna sektor. Frågan huruvida bevisningen har missuppfattats är emellertid, enligt domstolens praxis (se punkt 158 ovan), en rättsfråga som omfattas av domstolens behörighet i ett mål om överklagande.

336 I sak ska det medges, såsom den andra klaganden har gjort gällande och såsom tribunalen själv medgav i punkt 103 i den andra överklagade domen, att tribunalen, för att i denna punkt samt i punkterna 107 och 108 i den domen kunna slå fast att den ryska sektorn för informations- och kommunikationsteknik utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, i den mening som avses i kriterium g, i huvudsak, i punkterna 98–106 i nämnda dom, grundade sig på uppgifter som inte avsåg denna ekonomiska sektor i dess helhet, utan endast Yandex.

337 Det ska emellertid understrykas att uppgifter om ett företag under vissa omständigheter kan ge en relevant indikation vid bedömningen av huruvida den inkomstkälla som den ekonomiska sektor som företaget tillhör är betydande för den berörda staten, i synnerhet när detta företag är ett av de största i denna sektor och de intäkter som det berörda företaget tillför denna stat redan i sig är betydande.

338 I förevarande fall konstaterade tribunalen, i punkterna 98–102 i den andra överklagade domen, att Yandex var det bolag som tillhandahöll den största sökmotorn på internet i Ryssland, motsvarande Google i det landet, var noterat på Nasdaq, hade mer än 100 miljoner användare per månad, hade en uppskattad omsättning på 500 miljarder ryska rubel (cirka 6 miljarder euro), var verksamt inom en strategisk tillväxtsektor och bidrog till olika sektorer av den ryska ekonomin som ett ekosystem som betjänar tiotals miljoner konsumenter och företag i Ryssland.

339 Därigenom konstaterade tribunalen att Yandex, i egenskap av ett framträdande företag inom den ryska sektorn för informations- och kommunikationsteknik och i egenskap av drivkraft för expansionen av denna sektor, var verksamt inom en ekonomisk sektor som kännetecknades av exponentiell tillväxt, erbjöd en mångfald av tjänster och produkter och hade ett mycket stort antal kunder och användare. Tribunalen drog av detta, i punkt 103 i den andra överklagade domen, slutsatsen att en sådan sektor ”med nödvändighet” skulle anses utgöra en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Tribunalen styrkte denna bedömning, i punkterna 103 och 106 i den överklagade domen, genom sifferuppgifter som visade den ryska informations- och kommunikationstekniksektorns betydelse vad gäller bruttonationalprodukt (BNP) och anställda och genom den omständigheten att skatter på verksamheter och flöden inom denna sektor skulle beaktas som en indirekt bidragande faktor till att denna regering tillfördes betydande inkomster.

340 Genom att resonera på detta sätt grundade sig tribunalen således på en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som, särskilt på grundval av uppgifter avseende det största företag som var verksamt inom nämnda sektor, kunde visa att rådet hade haft fog för att anse att denna sektor utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

341 Under dessa omständigheter, och utan att det är nödvändigt att pröva den påstådda missuppfattningen av den rent stödjande bevisning som nämns i punkt 103 i den andra överklagade domen, kan den andra klaganden inte med framgång göra gällande att tribunalen grundade sig enbart på detta enda bevis och att den således kastade om bevisbördan.

342 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den första invändningen i den första grundens andra del i mål C-704/23 P.

2) Den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P

i) Parternas argument

343 Genom den första grundens andra del till stöd för sitt överklagande i mål C-711/23 P har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen, bland annat i punkterna 86 och 88 i den tredje överklagade domen, missuppfattade bevisningen och ersatte rådets bedömning med sin egen, genom att använda den bevisning som rådet hade lagt fram för att konstatera att den aktuella

ekonomiska sektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, trots att denna bevisning avsåg det skattebelopp som betalats av det bolag i vilket han var verksam, det vill säga MMK, samt bolagets ställning och betydelse inom denna sektor.

344 Till stöd för den fjärde grundens fjärde del har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen missuppfattade de faktiska omständigheter och den bevisning som lagts fram vid den, vilket ledde till att tribunalen kastade om den bevisbörda som normalt vilar på rådet. Även om tribunalen i punkt 81 i den tredje överklagade domen angav att de inkomster som skulle beaktas vid tillämpningen av kriterium g var inkomsterna i de ekonomiska sektorer där den ledande affärsmannen utövar sin verksamhet, grundade den sig, i punkterna 86–89 i den domen, på uppgifter som endast rörde MMK för att, i punkt 90 i nämnda dom, dra slutsatsen att den ryska metallindustrin utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Den enda bevisning som har samband med denna slutsats prövades i punkterna 86 och 93 i samma dom, men saknar relevans i den mån den hänför sig till Ryska federationens framtida förväntningar i fråga om skatteintäkter.

345 Rådet har under alla omständigheter inte lagt fram någon bevisning som styrker att den inkomstkälla som metallsektorn utgör för Ryska federationens regering faktiskt är betydande i jämförelse med regeringens totala budgetintäkter. Tribunalens slutsats i punkt 90 i den tredje överklagade domen är således materiellt oriktig och saknar stöd. I punkt 92 i den domen gjorde tribunalen dessutom inte en korrekt analys av den bevisning som den tredje klaganden hade lagt fram, vilket föranledde den att göra en hypotetisk bedömning och dra en motsägelsefull slutsats.

346 Genom den fjärde grundens femte del har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkt 87 i den tredje överklagade domen, genom att åsidosätta bevisbördereglerna och rätten till försvar, när den i denna punkt, i och med att den använde uttrycket ”det råder inte något tvivel”, förutsatte att den ryska metallsektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

347 Inom ramen för den fjärde grundens sjätte del har den tredje klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 98 i den tredje överklagade domen, felaktigt fann att de skatter som den berörda ekonomiska sektorn var skyldig att betala kunde motivera att restriktiva åtgärder vidtogs mot en fysisk person. Eftersom betalningen av skatt är en lagstadgad skyldighet som fysiska och juridiska personer inte kan undgå, har den person som är föremål för restriktiva åtgärder inte någon möjlighet att agera på ett sådant sätt att han eller hon inte längre omfattas av dessa åtgärder.

348 Rådet har anfört att det saknas fog för den tredje klagandens argument i sakfrågan och har samtidigt preciserat att dessa argument inte kan tas upp till sakprövning i den mån denna klaganden bestrider att bevisningen är tillräcklig och således försöker få till stånd en omprövning av den.

ii) Domstolens bedömning

349 Domstolen konstaterar inledningsvis att samtliga argument som den tredje klaganden har anfört till stöd för den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar kan tas upp till sakprövning. Genom dessa argument har denna klaganden nämligen bestritt vissa faktiska omständigheter och viss bevisning som tribunalen prövade, antingen på grund av att tribunalen missuppfattade dem eller på grund av att den ersatte rådets resonemang med sitt eget eller

åsidosatte bevisbördereglerna. Sådana invändningar utgör frågor som kan prövas av domstolen i ett mål om överklagande, i enlighet med den rättspraxis som nämns i punkterna 158, 226 och 324 ovan.

350 Vad gäller de invändningar genom vilka den tredje klaganden, inom ramen för den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde och femte del, har gjort gällande att tribunalen, i punkterna 86–89 i den tredje överklagade domen, missuppfattade bevisningen eller resonerade genom presumtion och på så sätt kastade om bevisbördan, kan de inte godtas, eftersom denna klaganden har gjort en felaktig tolkning av dessa punkter.

351 Tribunalen analyserade nämligen först, i punkt 86 i den tredje överklagade domen, två bevis som enligt dess konstateranden gjorde det möjligt att ”med lätthet” dra slutsatsen att metallsektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. I motsats till vad den tredje klaganden har hävdat avsåg dessa två bevis, oberoende av den omständigheten att ett av dem hade lagts fram av MMK, de samlade skatteintäkter som den ryska metallsektorn kunde tillföra denna regering under den period som omfattas av de omtvistade rättsakterna, och inte enbart MKK:s skattebidrag, vilket innebär att tribunalen inte missuppfattade bevisningen.

352 Dessutom fann tribunalen, som var väl medveten om att denna bevisning endast avsåg prognoser för denna period, i punkt 93 i den tredje överklagade domen, att dessa bevis hade ett betydande bevisvärde på grund av att de ”visade storleken på de intäkter som denna sektor kan generera för den ryska statsbudgeten”. I enlighet med den praxis från domstolen som det erinrats om i punkt 158 ovan omfattas denna bedömning av nämnda bevisnings bevisvärde, förutom i det fall då tribunalen antas ha missuppfattat den, inte av domstolens prövning i ett mål om överklagande.

353 Tribunalen fann följaktligen, i punkt 87 i den tredje överklagade domen, trots att rådet inte hade lämnat några sifferuppgifter om de intäkter som metallsektorn genererade för Ryska federationens regering, att ”det [inte rådde] något tvivel” om att denna sektor utgjorde en betydande inkomstkälla för denna regering. Denna bedömning ska nämligen förstås mot bakgrund av tribunalens tidigare konstateranden av de faktiska omständigheterna i punkt 86 i nämnda dom och inte som en presumtion som tribunalen godtog till förmån för rådet.

354 Det var först därefter som tribunalen, i punkterna 88 och 89 i den tredje överklagade domen, prövade MMK:s ställning och betydelse inom den ryska metallsektorn för att bekräfta denna slutsats. Denna rent stödjande prövning av bevisningen avseende intäkterna från denna sektor kan inte ifrågasättas. Såsom framgår av punkt 337 ovan, kan uppgifterna om ett företag nämligen under vissa omständigheter ge en indikation på betydelsen av den inkomstkälla som den ekonomiska sektor som företaget tillhör utgör för en stats regering, i synnerhet när företaget, såsom är fallet med MMK enligt tribunalens konstateranden i de ovannämnda punkterna i den tredje överklagade domen, är ett av de mest betydelsefulla inom den berörda sektorn och redan i sig utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

355 Vad vidare gäller den tredje klagandens invändning – att tribunalens slutsats i punkt 90 i den tredje överklagade domen är materiellt oriktig och inte underbyggd av det skälet att rådet inte hade lagt fram någon bevisning som styrkte att den inkomstkälla som metallsektorn utgjorde för Ryska federationens regering faktiskt var betydande i jämförelse med regeringens totala budgetintäkter – räcker det, såsom angetts i punkt 138 ovan och såsom tribunalen även med rätta fann i punkt 92 i den tredje överklagade domen, att erinra om att begreppet betydande

inkomstkälla, i den mening som avses i kriterium g, inte innebär någon skyldighet att beakta vilken andel de intäkter som en ekonomisk sektor försett nämnda regering med utgör av regeringens totala budgetintäkter.

356 Slutligen kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den fjärde grundens sjätte del, genom vilken den tredje klaganden har ifrågasatt tribunalens slutsats, i punkt 98 i den tredje överklagade domen, att de skatter som den berörda ekonomiska sektorn varit tvungen att betala kunde beaktas vid bedömningen av huruvida den inkomstkälla som denna sektor utgör är betydande. Såsom tribunalen med rätta slog fast i denna punkt och såsom även framgår av punkt 140 ovan, omfattar begreppet betydande inkomstkälla samtliga inkomster som genererats inom den berörda ekonomiska sektorn, vilket innebär att bland annat de skatter som betalats av de bolag som är verksamma inom denna sektor ska beaktas. Den omständigheten att betalningen av skatten är en lagstadgad skyldighet som personer som hör till dessa sektorer inte kan undgå saknar således betydelse för prövningen av huruvida den inkomstkälla som denna sektor utgör är betydande.

357 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den första grundens andra del och den fjärde grundens fjärde–sjätte delar i mål C-711/23 P.

3) Den första grundens andra och tredje delar och den första invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P

i) Parternas argument

358 Genom den första grundens andra del i mål C-35/24 P har den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen, bland annat i punkt 72 i den fjärde överklagade domen, missuppfattade den bevisning som rådet hade lagt fram och ersatte rådets bedömning med sin egen, när den utifrån denna bevisning slog fast att den aktuella ekonomiska sektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, trots att nämnda bevisning avsåg andra delar av kriterium g, såsom den berörda affärsmannens ledande ställning.

359 Genom den första grundens tredje del har den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 75 i den fjärde överklagade domen, åsidosatte bevisbördereglerna, eftersom den, genom att i denna punkt använda uttrycket ”det råder inte något tvivel”, presumerade att gödselmedelssektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

360 Inom ramen för den fjärde grundens första del har den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning i punkterna 72–75 i den fjärde överklagade domen, när den resonerade utifrån presumtioner och på så sätt kastade om bevisbördan, genom att utifrån gödselmedelssektorns strategiska intresse för Ryska federationen dra slutsatsen att denna sektor med nödvändighet utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Alternativt kan tribunalens resonemang även förstås som en utvidgning av tillämpningsområdet för kriterium g, i den meningen att tribunalen likställde ”ekonomiska sektorer som utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering” med varje ekonomisk sektor som är av strategiskt intresse för Ryska federationen i egenskap av stat.

361 Genom den andra invändningen i den fjärde grundens andra del har denna klaganden gjort gällande att tribunalen inte prövade två argument som han hade framfört i första instans, nämligen argumentet att gödselmedelssektorns bidrag till Ryska federationens regerings intäkter

var minimalt och argumentet att lagstiftningen i Ryska federationen föreskrev en mervärdesskattesats på 0 procent på export av gödselmedel. Dessa brister innebär att den fjärde överklagade domen är bristfälligt motiverad.

362 Rådet har, vad gäller den fjärde klagandens första grund, gjort gällande att de flesta av de påståenden som framförts till stöd för denna grund inte kan tas upp till sakprövning, eftersom de avser faktiska omständigheter och bedömningen av den bevisning som lagts fram vid tribunalen.

363 Vad gäller den andra invändningen i den fjärde grundens andra del anser rådet att frågan huruvida inkomsterna från den ryska gödselmedelssektorn kan anses vara betydande medför en bedömning av de faktiska omständigheterna, vilken inte kan bli föremål för en omprövning av domstolen.

364 Rådet har, med stöd av Republiken Lettland och kommissionen i mål C-35/24 P, bestritt den fjärde klagandenas argument.

ii) Domstolens bedömning

365 Domstolen konstaterar inledningsvis att den första grundens andra och tredje delar och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del kan tas upp till sakprövning. Genom den första grundens andra del har den fjärde klaganden nämligen gjort gällande en missuppfattning av bevisningen och ett överskridande av gränserna för tribunalens prövning, genom den första grundens tredje del, ett åsidosättande av bevisbördereglerna och, genom den andra invändningen i den fjärde grundens andra del, ett åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Samtliga dessa invändningar utgör, såsom framgår av den praxis från domstolen som nämns i punkterna 101, 158, 226 och 324 ovan, rättsfrågor som domstolen är behörig att pröva i ett mål om överklagande.

366 Vad gäller de invändningar genom vilka den fjärde klaganden, inom ramen för den första grundens andra och tredje delar och den fjärde grundens första del, har gjort gällande att tribunalen, i punkterna 72–75 i den fjärde överklagade domen, missuppfattade bevisningen eller kastade om bevisbördan genom att resonera utifrån presumtioner eller överskred gränserna för sin domstolsprövning, kan de inte godtas, eftersom de grundar sig på en felaktig tolkning av dessa punkter.

367 För det första kan den omständigheten att tribunalen, i punkt 72 i den fjärde överklagade domen, beaktade bevisningen avseende Uralchems och Uralkalis ekonomiska betydelse för att kontrollera huruvida gödselmedelssektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering inte anses utgöra en missuppfattning av denna bevisning eller ett överskridande av gränserna för tribunalens prövning. Såsom framgår av punkterna 337 och 354 ovan kan uppgifter om ett företag nämligen under vissa omständigheter ge en indikation på att den inkomstkälla som en ekonomisk sektor utgör för Ryska federationens regering är betydande, i synnerhet när, såsom i förevarande fall Uralchem och Uralkali enligt tribunalens konstateranden i punkterna 72–75 i den fjärde överklagade domen, detta företag är ett av de mest betydelsefulla inom den berörda sektorn.

368 Det saknar dessutom betydelse att nämnda bevisning även kan användas för att fastställa bland annat den berörda affärsmannens ledande ställning, eftersom tribunalen är skyldig att, inom ramen för sin domstolsprövning, vars omfattning det erinrats om i punkt 327 ovan, försäkra sig om att den bevisning som lagts fram vid den stöder de skäl som den behöriga unionsmyndigheten har angett gentemot denna person. I förevarande fall angav rådet bland annat att den fjärde klaganden var ”delaktig i ekonomiska sektorer som utgör en betydande

inkomstkälla för Ryska federationens regering”. Tribunalen gjorde sig inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den, mot bakgrund av den bevisning som lagts fram av rådet, kontrollerade huruvida den ekonomiska sektor inom vilken klaganden var verksam utgjorde en betydande inkomstkälla för denna regering.

369 För det andra kan det inte anses att tribunalen, bland annat i punkt 74 i den fjärde överklagade domen, resonerade utifrån presumtioner och därmed kastade om bevisbördan, eller att den utvidgade räckvidden av kriterium g. Tribunalen konstaterade nämligen, på grundval av den bevisning som lagts fram vid den, vilken den fjärde klagande inte har gjort gällande att den har missuppfattats eller, såsom framgår av punkt 367 ovan, vars påstådda missuppfattning inte har styrkts, att Ryssland var en viktig global aktör inom gödselmedelssektorn och att denna sektor hade en viktig ställning på såväl det ryska som det globala jordbruksbaserade livsmedelsområdet. Dessa konstateranden av de faktiska omständigheterna gör det möjligt att, utan någon som helst presumtion, slå fast att den ryska gödselmedelssektorn, på grund av dess ställning, storlek och betydelse för försörjningen på global nivå och för Ryska federationen, liksom betydelsen av Uralchem och Uralkali som är verksamma inom denna sektor, med nödvändighet utgör en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

370 Tribunalen gjorde således en riktig bedömning när den, i punkt 75 i den fjärde överklagade domen, trots att rådet inte hade lämnat några sifferuppgifter om de inkomster som gödselmedelssektorn genererade för Ryska federationens regering, drog slutsatsen att ”det [inte rådde] något tvivel” om att denna sektor utgjorde en betydande inkomstkälla för denna regering.

371 Vad gäller den andra invändningen i den fjärde grundens andra del, genom vilken den fjärde klaganden har gjort gällande att tribunalen underlät att pröva vissa av hans argument, erinrar domstolen om att det av domstolens praxis (se punkt 101 ovan) följer att tribunalens motiveringsskyldighet inte innebär någon krav på att tribunalen måste utforma domskälen så, att samtliga resonemang som parterna i målet fört behandlas vart och ett för sig och på ett uttömmande sätt. Motiveringen kan vara underförstådd, förutsatt att de berörda får kännedom om varför tribunalen inte har godtagit deras argument och att domstolen får ett tillräckligt underlag för att kunna utföra sin prövning.

372 Mot bakgrund av tribunalens konstateranden och bedömningar av de faktiska omständigheterna i punkterna 72–74 i den fjärde överklagade domen, vilka sammanfattats i punkt 369 ovan, kunde den fjärde klaganden förstå att tribunalen underförstått men med nödvändighet hade underkänt hans argument att gödselmedelssektorns bidrag till Ryska federationens regerings budget var minimalt och att tribunalen således hade ansett att den betydande inkomstkällan skulle bedömas i sig och inte i förhållande till denna budget.

373 Denna klaganden kunde även av samma punkter i den fjärde överklagade domen – mot bakgrund av Rysslands framträdande ställning på världsmarknaden inom gödselmedelssektorn och denna sektors betydelse på det ryska och globala jordbruksbaserade livsmedelsområdet – sluta sig till att den omständigheten att det i Rysslands lagstiftning föreskrivs en mervärdesskattesats på 0 procent på export av gödselmedel inte räckte för att ifrågasätta att gödselmedelssektorns intäkter till Ryska federationens regering är betydande, i synnerhet som mervärdesskatt inte är den enda inkomstkällan från denna sektor.

374 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den första grundens andra och tredje delar och den andra invändningen i den fjärde grundens andra del i mål C-35/24 P.

4) Den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P

i) Parternas argument

375 Genom den femte grunden till stöd för sitt överklagande i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen missuppfattade bevis nr 2 som nämns i punkt 74 i den femte överklagade domen. I denna punkt angav tribunalen att rangordningen av de största ryska skattebetalarna, vilket framgick av denna bevisning, hade fastställts genom ett beslut av den ryska federala skattemyndigheten, trots att den femte klaganden i sin replik till tribunalen hade ingett texten till detta beslut och angett att beslutet endast fastställde kriterier utan att någonsin ange något företag eller göra någon som helst rangordning. Med hänsyn till att endast bevis nr 2 kunde ligga till grund för tribunalens slutsats, i punkt 106 i den domen, att rådet hade haft fog för att anse att banksektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering, medför denna missuppfattning att denna punkt inte var tillräckligt motiverad.

376 Genom den sjätte grunden har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen motiverade punkt 106 i den femte överklagade domen på ett otillräckligt och motsägelsefullt sätt och utan någon som helst bevisning, när den av storleken på Alfa Banks skattebidrag felaktigt drog slutsatsen att banksektorn som helhet utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering. Den omständigheten att ett bolag är ett av de mest betydelsefulla inom den ekonomiska sektor som det tillhör innebär nämligen inte att det kan fastställas att denna sektor utgör en betydande inkomstkälla för det berörda landets regering. Så är fallet även om, såsom tribunalen underförstått fann i punkt 106 i den femte överklagade domen, det berörda bolaget är en av de största skattebetalarna i landet, eftersom tribunalen inte kan utgå från slutledningar eller presumtioner.

377 Rådet har gjort gällande att det saknas fog för den femte klagandens argument.

ii) Domstolens bedömning

378 Vad beträffar den femte grunden erinrar domstolen om att en klagande, när vederbörande gör gällande att tribunalen har missuppfattat de faktiska omständigheterna eller bevisningen, enligt artikel 256 FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 168.1 d i domstolens rättegångsregler, ska ange exakt vilka omständigheter eller bevis som tribunalen har missuppfattat och visa de bedömningsfel som klaganden anser har orsakat denna missuppfattning. Enligt fast rättspraxis ska det dessutom utifrån handlingarna i målet vara uppenbart att tribunalen missuppfattat bevisningen eller de faktiska omständigheterna, utan att domstolen ska behöva göra en ny bedömning därav (dom av den 13 mars 2025, Shuvalov/rådet, C-271/24 P, EU:C:2025:180, punkt 34 och där angiven rättspraxis).

379 I förevarande fall konstaterar domstolen att bevis nr 2, som tribunalen prövade i punkt 74 i den femte överklagade domen, är en artikel som hämtats från en webbplats som rör de största skattebetalarna i Ryssland år 2020 och i vilken det hänvisas till ett beslut från den ryska federala skattemyndigheten. Även om det är riktigt, såsom den femte klaganden har hävdat, att detta beslut, vars text denna klaganden ingav till tribunalen, inte syftar till att fastställa en rangordning av de största ryska skattebetalarna, utan endast till att tillhandahålla en förteckning över kriterier, framgår det även av nämnda beslut, såsom rådet har gjort gällande i sitt svaromål, att upptagandet av ett bolag bland de största ryska skattebetalarna ska ske genom ett beslut som fattas av denna federala myndighet.

380 Genom att i punkt 74 i den femte överklagade domen ange att den berörda artikeln ”hänvisar till ett beslut av den federala skattemyndigheten i Ryssland, som rangordnar de största skattebetalarna enligt de kriterier som anges i den artikel som sammanfattar nämnda beslut”, kan det inte uteslutas att tribunalen konstaterade att en sådan rangordning inte hade fastställts genom själva beslutet i fråga, utan av den ryska federala skattemyndigheten, i enlighet med de kriterier som anges i detta beslut. På franska, som var rättegångsspråk i mål T-333/22, kan nämligen det relativa pronomenet ”*qui*” (som) i det ovannämnda avsnittet i punkt 74 i den femte överklagade domen avse såväl beslutet som den federala skattemyndigheten i Ryssland. Under dessa omständigheter finner domstolen att den missuppfattning som den femte klaganden har gjort gällande inte på ett uppenbart sätt framgår av tribunalens konstateranden och av handlingarna i målet.

381 Vad gäller punkt 106 i den femte överklagade domen, som avses i såväl den femte som den sjätte grunden som åberopats av den femte klaganden, ska det påpekas att tribunalen där prövade huruvida den inkomstkälla som banksektorn, inom vilken nämnda klagande är verksam, utgör för Ryska federationen är betydande, med hänsyn till betydelsen av det bolag i vilket han är aktieägare. Denna tolkning bekräftas av den omständigheten att tribunalen inte någonstans i den femte överklagade domen prövade någon bevisning avseende de intäkter som denna ekonomiska sektor hade genererat. Under dessa omständigheter ska nämnda punkt förstås så, att tribunalen där underförstått men med nödvändighet ansåg att Alfa Banks betydelse, vilken framgår av den omständigheten, som konstaterades i såväl punkt 97 som i punkt 106 i den domen, att det rörde sig om den största privata banken och en av Rysslands största skattebetalare, i sig räckte för att anse att den ryska banksektorn utgjorde en betydande inkomstkälla för Ryska federationens regering.

382 I analogi med vad som angetts i punkterna 337, 354 och 367 ovan är det under vissa omständigheter möjligt att anse att en ekonomisk sektor i en stat utgör en betydande inkomstkälla för dess regering, när det föreligger en rad tillräckligt konkreta, precisa och samstämmiga indicier som visar att ett av de mest betydelsefulla bolagen i denna sektor redan i sig tillför denna regering betydande inkomster.

383 Mot bakgrund av dessa överväganden kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den femte och den sjätte grunden i mål C-111/24 P.

2. Tribunalens påstådda felaktiga rättstillämpning och missuppfattning vad gäller den andra klagandens ledande ställning och den första och den femte klagandens delaktighet i den mening som avses i kriterium g

384 Genom den andra grundens första del i mål C-696/23 P, den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P och den åttonde grunden i mål C-111/24 P, har den första, den andra och den femte klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning och till och med missuppfattningar när det gäller den andra klagandens ledande ställning och den första och den femte klagandens delaktighet i den mening som avses i kriterium g.

a) Den andra grundens första del i mål C-696/23 P

1) Parternas argument

385 Genom den andra grundens första del i mål C-696/23 P har den första klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 52 i den första överklagade domen, gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att rådet hade fog för att anse att han var verksam inom vissa ryska ekonomiska sektorer vid den tidpunkt då han uppfördes i förteckningarna i bilagorna till det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, trots att han, med hänsyn till att han avyttrat sina aktier några dagar före detta datum, vid den tidpunkten endast hade formella uppgifter i TMK:s och Group Sinaras tillsynsråd. Tribunalens överväganden i denna punkt avsåg för övrigt endast dessa bolags verksamhet och inte hans personliga verksamhet.

386 Rådet har yrkat att domstolen ska avvisa denna delgrund, eftersom den första klaganden i själva verket försöker få till stånd en ny bedömning av de faktiska omständigheterna utan att visa att det skett någon som helst missuppfattning. I sak har rådet bestritt denna klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

387 Vad gäller frågan huruvida denna delgrund kan tas upp till sakprövning påpekar domstolen, mot bakgrund av den rättspraxis från domstolen som nämns i punkt 161 ovan, att tribunalen, i motsats till vad den första klaganden har hävdat, inte gjorde någon rättslig kvalificering av de faktiska omständigheterna i punkt 52 i den femte överklagade domen. Det var nämligen först i punkt 56 i denna dom som tribunalen, mot bakgrund av de konstateranden och bedömningar av de faktiska omständigheterna som gjorts i punkterna 52–55 i nämnda dom, fann att denna klaganden kunde kvalificeras som en ledande affärsman som var ”delaktig” i en rysk ekonomisk sektor, i den mening som avses i kriterium g. Under dessa omständigheter har nämnda klaganden, genom att hänvisa till punkt 52 i samma dom, ifrågasatt tribunalens fastställande av de faktiska omständigheterna i denna punkt, vilka domstolen inte är behörig att pröva inom ramen för ett överklagande. Denna klaganden har för övrigt inte på något sätt visat att tribunalen missuppfattade bevisningen i denna punkt.

388 Det kan för övrigt, vad gäller frågan huruvida den första klaganden fortfarande bedrev sådan verksamhet vid tidpunkten för antagandet av det omtvistade beslutet och den omtvistade förordningen, tilläggas att denna fråga avgjordes av tribunalen i punkt 62 i den första överklagade domen, vilken inte har ifrågasatts av klaganden, och att det under alla omständigheter rör sig om en faktisk omständighet som domstolen inte är behörig att pröva, såsom framgår av föregående punkt.

389 Av detta följer att den andra grundens första del som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-696/23 P ska avvisas.

b) Den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P

1) Parternas argument

390 Genom den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P har den andra klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 126 i den andra överklagade domen, vad gäller de omtvistade rättsakterna om bibehållande, inte tillräckligt motiverade varför den rådgivande funktion som denna klaganden numera innehade inom Yandex fortfarande innebar att han hade en ledande ställning inom detta företag, i den mening som avses i kriterium g, vilket medför att tribunalens konstateranden i detta avseende är materiellt oriktiga.

391 Rådet har yrkat att domstolen ska avvisa denna invändning, eftersom den andra klaganden i själva verket försöker få till stånd en ny bedömning av de faktiska omständigheterna utan att visa att det skett någon som helst missuppfattning. I sak har rådet bestritt denna klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

392 Vad gäller frågan om upptagande till sakprövning, i den mån den andra klaganden genom den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P har gjort gällande att tribunalen inte tillräckligt motiverade punkt 126 i den andra överklagade domen, erinrar domstolen om att frågan huruvida skälen i en dom från tribunalen är motsägelsefulla eller otillräckliga är en rättsfråga vilken, som sådan, kan åberopas i ett mål om överklagande (dom av den 26 maj 2016, Rose Vision/kommissionen, C-224/15 P, EU:C:2016:358, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

393 I sak ska det, vad gäller denna påstådda bristande motivering, påpekas att tribunalen i punkt 126 i den andra överklagade domen hänvisade till motiveringen i punkterna 119–124 i den domen. I punkterna 122 och 124 i denna dom förklarade tribunalen att den andra klaganden, trots att han hade avgått från sin tjänst som verkställande direktör och biträdande generaldirektör för Yandex och nu endast hade en funktion som konsulent för Yandex räkning, medelst en organisation, fortfarande hade betydande befogenheter i förhållande till Yandex och fortsatte att ingå i detta bolags kollektiva ledningsgrupp. Dessa punkter stöder tribunalens slutsats i punkt 126 i den domen, enligt vilken denna klaganden har behållit en nära koppling till detta företag och en förmåga att utöva inflytande inom bolaget. Den sistnämnda punkten kan således inte anses vara bristfälligt motiverad.

394 Under dessa omständigheter ska den andra klagandens argument, enligt vilket punkt 126 i den andra överklagade domen är materiellt felaktig till följd av den påstått bristande motiveringen i denna punkt, inte godtas. Under alla omständigheter har denna klaganden, i motsats till vad som krävs enligt den rättspraxis som det erinrats om i punkt 158 ovan, inte förklarat vad denna felaktighet består i mot bakgrund av de handlingar som ingetts till tribunalen.

395 Mot denna bakgrund kan talan inte vinna bifall såvitt avser den tredje invändningen i den första grundens första del i mål C-704/23 P.

c) Mål C-111/24 P

1) Parternas argument

396 Genom den åttonde grund som åberopats till stöd för överklagandet i mål C-111/24 P har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen, trots att den redan hade slagit fast att en person inte kan bli föremål för sanktionsåtgärder på grundval av kriterium g på grund av en ekonomisk verksamhet som personen hade avslutat flera månader innan de restriktiva åtgärderna vidtogs mot vederbörande, i punkterna 129 och 130 i den femte överklagade domen, vägrade att godta att denna klaganden genom att överlåta sina andelar i Alfa Bank hade upphört med sin verksamhet innan de omtvistade första rättsakterna om bibehållande antogs. Tribunalen motiverade denna vägran med att den tidningsartikel som klaganden hade ingett för att styrka att överlåtelsen verkligen hade ägt rum inte var tillräckligt precis, eftersom den varken angav datumet för överlåtelsen eller förvärvarens identitet och inte åtföljdes av någon officiell handling.

397 Den femte klaganden anser att tribunalen därigenom åsidosatte principen om en rättvis rättegång genom att ställa orimliga och omotiverade beviskrav på honom. Sammansättningen av den nya aktieägarstrukturen är nämligen en extern fråga, företeendet av en officiell handling överflödigt och överdrivet och tidpunkten för överlåtelsen tydligt före antagandet av de omtvistade första rättsakterna om bibehållande. Tribunalen åsidosatte även principen om parternas likställdhet i processen i och med att den i andra mål har godtagit att rådet företett tidningsartiklar från samma källa som den som ingavs av den femte klaganden i första instans, även för att fastställa att en person som ålagts restriktiva åtgärder inte längre är aktieägare i ett visst företag.

398 Den femte klaganden har även gjort gällande att tribunalen överskred gränserna för sin domstolsprövning av det skälet att rådet nöjde sig med att ifrågasätta tillförlitligheten av den artikel som ingavs av denna klaganden och den nyhetsbyrå som hade publicerat artikeln, utan att frågan huruvida det var nödvändigt att lämna ytterligare upplysningar i detta avseende blev föremål för denna prövning. Slutligen åsidosatte tribunalen den kontradiktoriska principen i och med att frågan om överlåtelsen av den femte klagandens andelar inte blev föremål för ett kontradiktoriskt förfarande.

399 Rådet anser att den åttonde grunden i mål C-111/24 P inte kan tas upp till sakprövning, eftersom den femte klaganden genom denna grund i själva verket försöker få domstolen att ompröva bevisningen. I sak har rådet bestritt den femte klagandens argument.

2) Domstolens bedömning

i) Upptagande till prövning

400 Det ska inledningsvis erinras om dels att domstolens kontroll av tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna bland annat omfattar frågan huruvida reglerna om bevisbörda och bevisföring har iakttagits, dels att tribunalens överskridande av gränserna för sin domstolsprövning är en rättsfråga som omfattas av domstolens behörighet i mål om överklagande, såsom angetts i punkterna 226 och 324 ovan.

401 Vidare är det påstådda åsidosättandet av rätten till en rättvis rättegång och de därmed sammanhängande principerna om parternas likställdhet i processen och ett kontradiktoriskt förfarande, som tribunalen är skyldig att följa i de mål som den prövar, en rättsfråga som

omfattas av domstolens behörighet i ett mål om överklagande (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB, C-584/20 P och C-621/20 P, EU:C:2021:601, punkterna 56–77, och dom av den 12 juli 2022, Nord Stream 2/parlamentet och rådet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkterna 127 och 128).

402 Om bevisupptagningen har skett på ett riktigt sätt och de allmänna rättsprinciper och processuella regler som är tillämpliga i fråga om bevisbördan och bevisningen har iakttagits, är det tribunalen ensam som ska bedöma vilket värde som uppgifterna i målet ska tillmätas. Denna bedömning utgör således inte en rättsfråga som domstolen kan pröva, utom i fall då den bevisning som har getts in till tribunalen har missuppfattats (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 november 2018, Bank Tejarat/rådet, C-248/17 P, EU:C:2018:967, punkt 37 och där angiven rättspraxis).

403 I förevarande fall har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen åsidosatte reglerna om bevisbörda och bevisföring, överskred gränserna för sin domstolsprövning samt åsidosatte rätten till en rättvis rättegång, principen om parternas likställdhet i processen och den kontradiktoriska principen. Grunder som avser sådana åsidosättanden kan i princip tas upp till sakprövning till stöd för ett överklagande, i enlighet med den praxis från domstolen som det erinrats om i punkterna 400 och 401 ovan.

404 I den mån som den femte klaganden däremot har gjort gällande att tribunalen, i punkt 130 i den femte överklagade domen, felaktigt fann att det bevis som prövades i denna punkt inte hade tillräckligt bevisvärde, finner domstolen att detta argument inte kan tas upp till sakprövning, i enlighet med den praxis från domstolen som nämns i punkt 402 ovan.

405 Av detta följer att den åttonde grunden i mål C-111/24 P kan tas upp till sakprövning, men endast i den del som anges i punkt 403 ovan.

ii) Prövning i sak

406 Genom den åttonde grunden har den femte klaganden gjort gällande att tribunalen, i punkt 130 i den femte överklagade domen, åsidosatte hans rätt till en rättvis rättegång, principen om parternas likställdhet i processen och den kontradiktoriska principen samt överskred gränserna för sin domstolsprövning vid bedömningen av ett bevis som denna klaganden lade fram i första instans.

407 Det ska i detta hänseende erinras om att rätten till en rättvis rättegång utgör en grundläggande unionsrättslig princip som numera är stadfäst i artikel 47 i stadgan. För att uppfylla unionsrättens krav ska unionsdomstolarna se till att den kontradiktoriska principen iakttas och själva iaktta denna princip, enligt vilken varje part i ett förfarande har rätt att ta del av och yttra sig över de handlingar och yttranden som motparten har ingett till domstolen. För att de krav som är knutna till rätten till en rättvis rättegång ska vara uppfyllda krävs nämligen att parterna har kännedom om och har möjlighet att i ett kontradiktoriskt förfarande diskutera såväl de faktiska som de rättsliga omständigheter som har avgörande betydelse för målets utgång. Dessutom kräver principen om parternas likställdhet i processen – vilken är en naturlig följd av själva begreppet rättvis rättegång – att varje part ges en rimlig möjlighet att lägga fram sin sak, och sin bevisning, på villkor som inte ger denna part väsentliga nackdelar gentemot motparten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 juli 2021, kommissionen/Landesbank Baden-Württemberg och SRB, C-584/20 P

och C-621/20 P, EU:C:2021:601, punkterna 56–59 och där angiven rättspraxis, och dom av den 12 juli 2022, Nord Stream 2/parlamentet och rådet, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punkt 128 och där angiven rättspraxis).

408 I förevarande fall framgår det inte av handlingarna i målet vid tribunalen att den femte klaganden, med hänsyn till kraven på rätten till en rättvis rättegång, nekades möjligheten att diskutera och styrka den bevisning som tribunalen prövade i punkt 130 i den femte överklagade domen och att han således försattes i ett väsentligt sämre läge jämfört med rådet. Rådet gjorde nämligen i sitt svaromål vid tribunalen gällande att detta bevis var oprecist och angav att det var nödvändigt att komplettera det med en officiell handling, som det rimligen var möjligt för den femte klaganden att lägga fram i sin replik till tribunalen, vilket denna klaganden inte har bestritt inom ramen för sitt överklagande. Tribunalen höll dessutom en förhandling, vid vilken klaganden hade möjlighet att framföra sina argument avseende den aktuella bevisningen.

409 Mot denna bakgrund kan överklagandet inte vinna bifall på den åttonde grunden i mål C-111/24 P, eftersom denna delvis inte kan tas upp till prövning och delvis saknar fog.

F. Den första grundens andra del och den femte grunden i mål C-696/23 P, det tredje yrkandet i mål C-704/23 P, den första grundens femte del i mål C-35/24 P och den första grunden i mål C-111/24 P

1. Den första grundens andra del och den femte grunden i mål C-696/23 P

a) Den första grundens andra del

1) Parternas argument

410 Genom den andra grundens andra del, som ska prövas i detta avsnitt i enlighet med övervägandena i punkt 91 ovan, har den första klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig bedömning när den, såväl i punkt 66 som i punkt 89 i den första överklagade domen, fann att de inkomster som avses i kriterium g ska komma från ekonomiska sektorer. Enligt denna klaganden kan dessa inkomster endast avse företag som är verksamma inom dessa sektorer eller ledande affärsmän. Den första klaganden har i detta avseende påpekat att restriktiva åtgärder, enligt unionens primärrätt och domstolens praxis, endast får vidtas mot en person om det visas att det finns en tillräcklig koppling mellan denna person och den regim eller den situation som bekämpas. Inom ramen för kriterium g kan en sådan koppling emellertid endast fastställas om den person som är föremål för restriktiva åtgärder själv, om än endast indirekt genom företag som vederbörande kontrollerar, bidrar till Ryska federationens budget.

411 Rådet har bestritt att den första klagandens argument är välgrundade.

2) Domstolens bedömning

412 Såsom framgår av övervägandena i punkterna 181, 276 och 291 ovan har den kategori av personer som avses i kriterium g, det vill säga ledande affärsmän, en objektiv koppling till Ryska federationen med hänsyn till det mål som, såsom tribunalen angav i punkt 90 i den första

överklagade domen och såsom det erinrats om i punkt 121 ovan, består i att utöva ytterligare påtryckningar på Ryska federationen och öka kostnaderna för dess åtgärder för att undergräva Ukrainas territoriella integritet, suveränitet och oberoende.

413 Under dessa omständigheter gjorde tribunalen sig inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att kriterium g, såsom framgår av punkt 66 i den första överklagade domen och av punkt 125 ovan, ska tolkas så, att den betydande inkomstkällan för Ryska federationens regering inte ska ha sitt ursprung i ledande affärsmän utan i de ekonomiska sektorer inom vilka dessa är verksamma.

414 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den första grundens andra del i mål C-696/23 P.

b) Den femte grunden

415 Genom den femte grunden har den första klaganden förklarat att han upprepar samtliga de argument som han åberopade i första instans avseende det andra kriterium som låg till grund för de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom, det vill säga det kriterium som föreskrivs i bland annat artikel 2.1 f i beslut 2014/145, för det fall domstolen bifaller hans överklagande, upphäver den överklagade domen och själv prövar talan om ogiltigförklaring.

416 Rådet anser att denna grund ska avslås.

417 Den första klaganden har åberopat den femte grunden till stöd för sitt överklagande för det fall domstolen bifaller överklagandet och ogiltigförklarar den första överklagade domen på grundval av en eller flera av de fyra andra grunder som denna klaganden har åberopat. Med hänsyn till att talan inte kan vinna bifall såvitt avser någon av de fyra övriga grunderna, saknas det anledning att pröva den femte grunden.

2. Det tredje yrkandet i mål C-704/23 P

418 Genom sitt tredje yrkande har den andra klaganden yrkat att domstolen, med stöd av artikel 268 FEUF, ska tillerkänna den andra klaganden ersättning för den ideella skada han lidit till följd av antagandet av de omtvistade rättsakterna.

419 Enligt artiklarna 169.1 och 170.1 i rättegångsreglerna ska yrkandena i överklagandet avse upphävande, helt eller delvis, av tribunalens avgörande, såsom detta framgår av domslutet och, för det fall överklagandet bifalls, bifall till de yrkanden som framställts i första instans. Nya yrkanden är inte tillåtna.

420 Med hänsyn till att det tredje yrkandet inte avser upphävande, helt eller delvis, av tribunalens avgörande, såsom det framgår av domslutet i den andra överklagade domen, ska detta yrkande förstås så, att det avser det fallet att överklagandet bifalls. Förutom det förhållandet att överklagandet inte kan vinna bifall på någon av de grunder som den andra klaganden har anfört till stöd för sitt överklagande, ska det påpekas att detta yrkande under alla omständigheter inte kan tas upp till sakprövning, eftersom denna klaganden inte framställde något yrkande i första instans om ersättning för den ideella skada som han påstod sig ha lidit till följd av antagandet av de omtvistade rättsakterna.

3. Den första grundens femte del i mål C-35/24 P

421 Genom den första grundens femte del har den fjärde klaganden gjort gällande att tribunalen, genom att använda presens indikativ i punkterna 33, 59, 61 och 76 i den fjärde överklagade domen, missuppfattade de faktiska omständigheterna och ansåg att han fortfarande var Uralchems ägare och verkställande direktör, trots att han vid tidpunkten för avkunnandet av den domen inte längre var verkställande direktör för detta bolag.

422 Rådet har bestritt den fjärde klagandens argument.

423 I detta avseende räcker det att påpeka att den fjärde klaganden inte har förklarat på vilket sätt en sådan missuppfattning, om den antas vara styrkt, skulle ha påverkat domslutet i den fjärde överklagade domen.

424 Överklagandet kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den första grundens femte del i mål C-35/24 P.

4. Parternas yrkanden i mål C-111/24 P

a) Parternas argument

425 Till stöd för den första grunden har den femte klaganden erinrat om att de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom grundar sig på kriterierna g och d. Han har även understrukit att hans talan vid tribunalen avsåg båda dessa kriterier.

426 Den femte klaganden har i detta sammanhang gjort gällande att tribunalen, i punkterna 134 och 135 i den femte överklagade domen, underlät att pröva hans argument avseende kriterium d, eftersom den fann att de restriktiva åtgärder som vidtagits på grundval av kriterium g var välgrundade och att det räckte som stöd för de omtvistade rättsakterna. Rätten till ett effektivt rättsmedel, som stadfästs i artikel 47 i stadgan, innebär emellertid att en klagande, när en unionsrättsakt vilar på olika rättsliga grunder, kan få rättsligt fastställt att rättsakten åtminstone delvis är ogrundad.

427 Med hänsyn till att kriterium d, till skillnad från kriterium g, avser personer som stöder eller gynnas av ryska beslutsfattare, innebär rätten till anseende, som utgör en del av rätten till respekt för privatlivet som stadfästs i artikel 7 i stadgan, att han, för att återupprätta sitt anseende, ska kunna få fastställt att de skäl som rådet angett med avseende på kriterium d är felaktiga, även om hans uppförande på förteckningen skulle vara motiverat med hänsyn till kriterium g.

428 Detta gäller i än högre grad eftersom de restriktiva åtgärderna inte är av bestraffande karaktär, utan syftar till att ändra vissa beteenden som stöder situationer som strider mot unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Eftersom en person som felaktigt anklagats inte kan ändra ett beteende som han eller hon per definition aldrig har haft, borde tribunalen ha kontrollerat huruvida de skäl som rådet anfört mot den femte klaganden med avseende på kriterium d var korrekta eller inte.

429 Rådet har gjort gällande att det saknas fog för den femte klagandens argument.

b) Domstolens bedömning

430 Domstolen har, vad gäller kontrollen av lagenligheten av ett unionsbeslut att vidta restriktiva åtgärder, redan slagit fast att om unionsdomstolarna finner att åtminstone ett av de anförda skälen är tillräckligt precist och konkret, att det är väl underbyggt och att det i sig utgör tillräckligt stöd för beslutet kan det förhållandet att detsamma inte gäller för andra skäl – med hänsyn till åtgärdernas preventiva karaktär – inte motivera att beslutet ogiltigförklaras (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkt 130, dom av den 28 november 2013, rådet/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punkt 72, och dom av den 29 november 2018, Bank Tejarat/rådet, C-248/17 P, EU:C:2018:967, punkt 60).

431 Det är utrett att tribunalen, i punkterna 134 och 135 i den femte överklagade domen, tillämpade denna rättspraxis för att slå fast att det inte var nödvändigt att pröva huruvida det var välgrundat att vidta restriktiva åtgärder mot den femte klaganden med stöd av kriterium d, eftersom den hade dragit slutsatsen att dessa åtgärder var välgrundade med hänsyn till kriterium g.

432 I motsats till vad den femte klaganden har gjort gällande strider denna rättspraxis varken mot kraven på rätten till ett effektivt rättsmedel eller mot rätten till anseende, som en del av rätten till respekt för privatlivet och familjelivet, såsom dessa grundläggande rättigheter stadfästs i artikel 47 respektive artikel 7 i stadgan.

433 För det första har domstolen nämligen redan slagit fast att omfattningen av domstolsprövningen av unionsrättsakter om införande av restriktiva åtgärder, såsom den följer av samma rättspraxis, säkerställer en rimlig avvägning mellan, å ena sidan, bevarandet av internationell fred och säkerhet och, å andra sidan, skyddet för den berörda personens grundläggande fri- och rättigheter. Domstolen har, i sin strävan efter denna rimliga avvägning, beaktat såväl rätten till ett effektivt rättsmedel som rätten till anseende för de personer som är föremål för restriktiva åtgärder (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2013, kommissionen m.fl./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P och C-595/10 P, EU:C:2013:518, punkterna 130–134).

434 För det andra, även om det inte kan uteslutas att det, såsom den femte klaganden har gjort gällande, föreligger en skillnad, i fråga om skadat anseende, mellan ett uppförande på förteckningen grundat på kriterium g och ett uppförande grundat på kriterium d – i den meningen att det förstnämnda kriteriet omfattar kategorier av personer, enheter eller organ som, till skillnad från det andra kriteriet, inte nödvändigtvis har kopplingar till ”ryska beslutsfattare som ansvarar för annekteringen av Krim eller destabiliseringen av Ukraina” – kvarstår dock det faktum att det inte finns något som hindrar denna klaganden från att begära ersättning för den skada som han lidit till följd av att han uppförts på förteckningen med stöd av kriterium d, enbart av det skälet att varken tribunalen i första instans eller domstolen i ett mål om överklagande har prövat huruvida det fanns fog för att detta uppförande, och att därmed åtnjuta rätten till ett effektivt rättsmedel.

435 Talan om unionens utomobligatoriska ansvar med stöd av artikel 340 andra stycket FEUF infördes som en självständig form av talan, som har en särskild funktion i rättsmedelssystemet och är underkastad villkor som utformats med hänsyn till dess särskilda syfte. Enligt artiklarna 268 och 340 FEUF, jämförda med artikel 46 i stadgan för Europeiska unionens domstol, kan en sådan person som den femte klaganden väcka en sådan talan, inom fem år från den tidpunkt då den händelse inträffade som gav upphov till detta ansvar, för att erhålla ersättning för den skada som vederbörande anser sig ha lidit till följd av de restriktiva åtgärder som vidtagits mot honom eller

henne genom en unionsrättsakt. Detta gäller även om vederbörande inte har väckt talan om ogiltigförklaring av den påstått rättsstridiga rättsakt som orsakat honom eller henne skada eller även om tribunalen och domstolen inte har prövat samtliga grunder för ogiltigförklaring avseende de olika kriterierna för uppförande på förteckningen, dock under förutsättning att vederbörande inte försöker uppnå ett resultat som är identiskt med det som han eller hon skulle ha uppnått genom ett bifall till en talan om ogiltighetsförklaring som vederbörande underlåtit att väcka i tid (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 september 2019, Europeiska unionen/Guardian Europe och Guardian Europe/Europeiska unionen, C-447/17 P och C-479/17 P, EU:C:2019:672, punkterna 49–51 och där angiven rättspraxis).

436 I den situation som den femte klaganden befinner sig i är det sistnämnda villkoret uppfyllt om han, genom sin skadeståndstalan, inte avser att uppnå en ogiltigförklaring av de restriktiva åtgärder som vidtagits med stöd av kriterium d, utan ersättning för den skada som han påstår sig ha lidit, i form av anseende, till följd av att sådana åtgärder infördes med stöd av detta kriterium.

437 För det tredje är den rättspraxis som nämns i punkt 430 ovan även förenlig med den logik som ligger till grund för domstolsprövningen av tribunalens avgöranden, såsom denna framgår av domstolens rättegångsregler.

438 Enligt artiklarna 169.1 och 170.1 i rättegångsreglerna ska yrkandena i överklagandet avse upphävande, helt eller delvis, av tribunalens avgörande, såsom detta framgår av domslutet eller av slutet i beslutet och, för det fall överklagandet bifalls, bifall till de yrkanden som framställts i första instans. Nya yrkanden är inte tillåtna.

439 Av detta följer att ett överklagande måste innehålla grunder som syftar till att rättsligt ifrågasätta ett avgörande från tribunalen och som kan påverka domslutet eller slutet i beslutet i detta avgörande, annars kommer dessa grunder att förklaras verkningslösa på grund av att de inte kan leda till att avgörandet, såsom det framgår av detta domslut eller detta slut i beslutet, upphävs helt eller delvis (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 september 2000, EFMA/rådet, C-46/98 P, EU:C:2000:474, punkt 38, och dom av den 9 juni 2011, Comitato ”Venezia vuole vivere” m.fl./kommissionen, C-71/09 P, C-73/09 P och C-76/09 P, EU:C:2011:368, punkt 65 och där angiven rättspraxis).

440 Det är med tillämpning av denna rättspraxis som domstolen, på området för restriktiva åtgärder, vid upprepade tillfällen har slagit fast att, när tribunalen med rätta har funnit att det fanns fog för att anta restriktiva åtgärder på grundval av ett av de kriterier för uppförande på förteckningen som föreskrivs i den berörda unionsrättsakten, ska grunder som avser att tribunalen påstås ha gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid sin bedömning av huruvida det fanns fog för att anta dessa åtgärder på grundval av ett annat kriterium som föreskrivs i denna rättsakt, förklaras verkningslösa. När tribunalens domslut är välgrundat, kan en sådan felaktig rättstillämpning, om den antas vara styrkt, inte medföra att den överklagade domen från tribunalen upphävs eller, än mindre, att de rättsakter som klaganden har ifrågasatt upphävs (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 november 2018, Bank Tejarat/rådet, C-248/17 P, EU:C:2018:967, punkt 61, och dom av den 1 augusti 2025, Timchenko/rådet, C-702/23 P, EU:C:2025:605, punkt 48).

441 Mot bakgrund av dessa överväganden kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den första grunden i mål C-111/24 P.

V. Slutsats

442 Mot bakgrund av det ovan anförda ska överklagandena i de förenade målen C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P och C-111/24 P ogillas.

VI. Rättegångskostnader

443 Enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna ska domstolen, när överklagandet ogillas, besluta om rättegångskostnaderna. Enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna ska artikel 138 i dessa regler tillämpas i mål om överklagande. Enligt artikel 138.1 ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

444 Rådet har yrkat att de fem klagandena ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i vart och ett av de förenade målen. Eftersom klagandena har tappat målet, ska de bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets rättegångskostnader i vart och ett av dessa mål.

445 Enligt artikel 140.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i dessa regler även ska tillämpas i mål om överklagande, ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. I enlighet med dessa bestämmelser ska Republiken Tjeckien och kommissionen, som är intervenienter i målet om överklagande i mål C-35/24 P, samt Republiken Lettland, som var intervenient i första instans och som har deltagit i förfarandet vid domstolen i detta mål, bära sina rättegångskostnader i det målet.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) **Målen C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P och C-111/24 P förenas vad gäller domen.**

2) **Överklagandena ogillas.**

3) **Dmitrij Aleksandrovitj Pumpjanskij, Tigran Chudaverdjan, Viktor Filippovitj Rasjnikov, Dmitrij Arkadjevitj Mazepin och German Chan ska bära sina rättegångskostnader och ersätta Europeiska unionens råds rättegångskostnader i vart och ett av de förenade målen.**

4) **Republiken Tjeckien, Republiken Lettland och Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader i mål C-35/24 P.**

Underskrifter